

éltab

ödik. —
most is
sincsen
401. No.
alifornia.
ner-film-
kislány.
köszöni
ot levél-
atkozók.
volt a
felesége,
váltak.
On csak
tő. Nem
m stílu-
Fordul-
eghelye-
ek aka-
türelem-
n verés,
mmiben
re jární.
Művész-
ogy kör-
tak. —
chnikája
imálóan
hogy a
ljük. —
erződött
a szín-
össze a
nem ad
érjenek.
ó, mert
Babér-
almával
részeket
ez sem
íz igaz-
Fütyülő
alajdon-
a, ame-
elvégez-
mielőtt
el egy-
bírálat
at. —
a olyan
fontos.
zék az
hogy
színház-
bíztat.
sszony.
Lasky-
Holly-
címe
Versek-

Délibáb

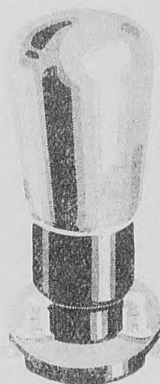
30
FILLÉR

Titkos
Ilona

FOTOPRESS
FILM

ÉVFOLYAM 45. SZÁM, BUDAPEST, 1930. NOVEMBER 8. MEGJELNIK MINDEN SZOMBATON.

MINDEN CSŐHELYRE
UJ „MINIWATT“-OT!

Filipus urnak fogalma sincs a rádiótechnikáról. Ha valaki transzformátorokról vagy ellenállásról beszél neki, leplezetlen áhítattal hallgatja. Filipus ur csak egyet tud: hogy a rádiócsöveket is idejekorán újakkal kell kicserélni. Ehhez nincs szüksége technikai előtanulmányokra, elég ha a fülére hallgat, amelyek figyelmeztetik, hogy mikor van új „Minivatt” csőre szükség. Az öregek már eleget dolgoztak ahhoz, hogy nyugalomba menjenek. Filipus ur holnap kapja fizetését, holnap új „Minivatt” csöveket szerez be.

ELSEJÉN ÖNNEK IS FILIPUS UR
MÓDJÁRA KELL CSELEKEDNIE!

PHILIPS
"MINIWATT"

Délibáb

30
fillér

Megjelenik minden szombaton

Előfizetési ár: negyedévre 3 P 50 fill., félévre 7.— pengő. Egyes szám ára — pályaudvarokon is — 30 fillér. Ausztriában 60 Groschen, Csehszlovákiában 3.— korona. Jugoszláviában 6 dinár, Romániában 20 lei. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VII, Dohány utca 12. Telefon: J. 423-39, J. 423-50.

O Mäd - chen, mein Mäd - chen,

f rit. *p*

Au - ge, wie liebst du

(Byssz Róbert montázs)

Amikor Ady Endre színész volt

Az irodalomtörténet tudósai hosszú esztendőök óta fáradoznak azon, hogy teljes hűséggel megrajzolják azt a magasán ívelő pályát, amelyet a magyar irodalom egyik legnagyobb költője: Ady Endre futott meg, amíg az érmindszenti küriától eljutott a világhírnévig. Ennek az érdekes eseményekben gazdag pályafutásnak van egy olyan pontja is az irodalomtörténeti kutatás legújabb megállapításai szerint, amely eddig ismeretlen volt előttünk, és ez az, hogy Ady Endre fiatal éveiben egyszer igen komolyan színész akart lenni.

Ady Endre életének erről a periódusáról igen sokat tud dr. Petri Mór, a kitűnő irodalomtörténeti professzor, királyi tanácsos, aki jó néhány évtizeddel ezelőtt magyar irodalomtörténetre tanította a zilahi református kollégiumban a diák Ady Endrét. Petri professzor úr maga is jeles költő, tagja a *Petőfi és Kisfaludy-Társaságnak*.

Ezekről a régi időről beszél dr. Petri Mór: — *Zilahon* történt, hogy a helybeli műkedvelők színelőadást rendeztek a *Tigris* szálló egyik udvari kis helyiségében. Engem nagyon érdekelt az előadás, mert összes szereplői vagy tanítványaimból vagy pedig volt tanítványaimból került ki. *Herceg Ferenc Háromtestőr-jét* játszották. Villanyvilágítás nem volt a helyiségben és

Dr. Petri Mór

már a meghívókon is külön felemlítették azt a romantikus körülményt, hogy acetylén fény mellett zajlik le az előadás.

Ady Bandi ekkor már mint jogász vett részt a műkedvelésben. Nagy János költőt játszotta a darabban. Mondhatom, mindenki el volt készülve a legrosszabbra Ady fellépésével kapcsolatban. Egyike volt a legrosszabb tornászoknak a kollégiumban, mégis mindnyájunk legnagyobb csodálkozására kitűnően mozgott a színpadon. Biztos hangja, nagyszerű beszédtechnikája és remek rögtönzéseei nagy tetszést váltottak ki a közönségből. A szerep bármennyire is jelentéktelen volt, az egész közönség őt ünnepelte.

Ady Bandi egyszerre híres ember lett Zilahon.

A lányok különösen érzékenyek voltak ettől kezdve Ady Bandival szemben — irigyelték is a többi szereplők!

Ady Endre az előadás másnapján nagy büszkén mutogatta a kritikát, amelyet a *Vihar* című lapban írtak róla. Nem kevesebb állott ebben, mint hogy szó szerint idézzem „Ady Endre a vad poéta szerepében lüldöklő tehetséget tanusított”.

Ady Endre ettől a pillanattól kezdve egészen más véleménnyel volt a színészetről és úton útfélen hangoztatta, hogy ha a költészettel nem megy semmire — színész lesz. Pedig előzően nem tartott sokat erről a művészetéről és hogy a *Három testőr*-ben szerepet vállalt, annak sem színészi ambíciója volt a rugója, hanem egy zilahi úrlány. Erről is tud beszélni Petri tanár úr:

— Azt hiszem, nem követek el indiskréciót, ha megmondom annak az egykori kislánynak a nevét! Olyan régen volt az! *Friedmann Erzsikének* hívták az igen csinos zilahi kislányt, aki különben

Zsóka néven Ady Endre fiatalkori verseiben is gyakran szerepel.

Ő volt az, aki Adyt erre a színészi produkcióra inspirálta. Ő is játszott a darabban — ha a memóriám nem csal, — ő volt a *szobalány*...

A szalmaláng: a színészi ambíciók láze, hamar lelohadt. Ady Endre kitarzott az irodalom mellett. De nagy sikerei országútján is sokszor eszébe jutott a zilahi epizód. Ha kedvenc tanárával: Petri professzor úrral összetalálkozott, akár ő volt látogatóban a zilahi kollégiumban, akár pedig a tanár úr járt kint a csusai Bonza-kastélyban, gyakran elegezte:

— *Emlékszik, volt idő, hogy színész akartam lenni!*

Szabó

volt

titették
hogy
lőadás.

ász vett
os költőt
mindenki
Ady fel-
lt a leg-
an, mégis
ására ki-
hangja,
nek rög-
a közön-
jelentél-
népeltte.

er lett

tak ettől
irigyel-

an nagy
helyet a
m keve-
szerint
erepében

kezdve
művészet-
gy ha a
színdz
at erről
stór-ben
i ambi-
ahi úri-
nár úr:
diszkrét-
egykori
völt az!
a csinos

i ver-

produk-
oban —
a s oba-

ble lüze.
tolt az
ország-
zilahi
tri pro-
ó volt
akár
Bontza-
z akar-

Friderika

Lehár-jubileum. Hány ilyen volt már világszerte és itthon, nálunk is. Százas, kétszázas, ötszázas jubileumok. De eddig mindig a darab jubilált, egy-egy diadalmas Lehár-operett sikerszériáját fejezte ki a színlapok pirosbetűs kerek száma. Most azonban a népszerű szerző személyét, a világsikerű darabok alkotóját vonja az ünneplés központjába a lelkes tömegek hálás szeretete. Abból az alkalomból, hogy ő maga érkezett el föle országútján egy kerek számat jelző mérföldkőhöz. Hatvanéves lett Lehár Ferenc és amint ott láttuk a Király Színház színpadán megilletődött, szerény mosolyával, friss testi egészségben s ahogy utóbb, a karmesteri székben figyeltük muzsikában feloldódó, szabad, erőteljes mozdulatait, arra kellett gondolnunk, mily irigylendő ember az, akinek így adatott megérnie azt a szép kort. Mily ritka boldogság, ha valaki csak önmagának, a maga géniuszának tartozik felelősséggel s ha oly emberül tudja állani a felelősségből származó minden kötelezettségét, mint ez a pompás művész. Munkával, alkotással, a tehetség ősforrásából kiapadhatatlanul áradó szépségekkel. A jubileumi felköszöntők sorában *Szirmai Imre* kedves föhászokodása jut eszembe. *Ha én még egyszer hatvanévesztendős lehetnék!* A jó tíz évvel öregebb, de szintén örökifjú

Szirmai érthető, ha szívesen cserélné életkort Lehárral. De hány csüggedt, életküzdelemben letört negyvenéves aggastyán van köztünk, aki örömet vállalna a Lehár hatvanévesztendős fiatalágát!

Volt még néhány szép felköszöntő a „Friderika” bemutatóját megelőző sikerült ünnepségen. A *Harsányi Zsolté* például, aki a mester magas kormányzói kitüntetésére célozva, megemlékezett arról a másik keresztről, amely alatt minden magyar művész vállá görnyed manapság, azért, mert magyar. Vagy a szimpátiikus komáromi polgármesteré, aki városának dicső szülöttjét üdvözölte a magyar Lehár Ferencben.

De a legszebb, legmeghatóbb az ünnepelelt mester válasza volt. Néhány elfogódott szó csupán és egy mentegetőző gesztus: *Nem tudok beszélni, de majd beszél helyettem a muzsikám.*

Hát az beszélt is és mindenki szívéhez szólt. Lehár egyik legutolsó műve került bemutatásra a jubiláris estén, a „Friderika”. Kolosszális sikert arat ez a mű világszerte, ami annál feltűnőbb, mert ez a siker Németországból indult el. Miért tartom ezt feltűnő jelenségnek? Azért, mert a darab szövegírói (*Herzer és Steinbach*) nem kisebb embert állítanak operetteselekmény közép-

pontjába, mint a németek szellemi bálványát, a legnagyobb német lángelmék egyikét, magát a nagy *Goethét*.

Goethe mint énekes bonviván? Tagadhatatlanul kissé furcsa képzetkapcsolat. Mindenesetre enyhíti a dolgot, hogy a darab nagyobbik felében az ifjú Goethéről van szó. Fiatalság — bolondság, szoktuk mondani, a weimari bölcsről pedig mindenki tudja, hogy úgyszólván aggastyánkoráig világfiás odaadással hódolt a művészet legfőbb ihlető muzsájának, a szerelemnek. Természetesen, szerelemről van szó a „Frideriká”-ban is. A címszereplő ifjú nőlg a sesenheimi lelkész bájos leánykája, *Brion Friderika*, jó ismerőse mindenkinek, aki va-

Honthy Hanna és Bekassy István
Király Színház — Friderika („fotóexpress” felv.)

Szentmihályi Tibor és Honthy Hanna
 Király Színház — Friderika („fotóexpress“ felv.)

réne élet-
 életküzde-
 tyán van
 a Lehár

szöntő a
 ő sikerült
 példaul,
 kihinteté-
 a másik
 magyar
 ag, azért,
 komáromi
 ő szülött-
 érencben.
 innepelt
 elfogódott
 gesztus:
 helytellem

szívéhez
 ve került
 riderika”,
 világzerte,
 er Német-
 ezt fel-
 a darab
 em kisebb
 ny közép-
 nt a né-
 ni bálvá-
 gyobb né-
 k egyikét,
 y Goethét.
 t énekes
 Tagadha-
 sé furesa
 nt. Min-
 titi a dol-
 arab na-
 ében az
 van szó.
 bolondság.
 ndani, a
 ról pedig
 ja, hogy
 ggastyán-
 as oda-
 t a mű-
 ob ihlető
 a szere-
 észetesen,
 an szó a
 in is. A
 jú hölgy
 elkész bá-
 , Brion
 ismerőse
 aki va-

laha Goethe-életrajzot olvasott vagy tanult. Az első nagy, tiszta érzést ő keltette föl az ifjú poétában, akinek már előtte is volt dolga a szépnemmel. Nem nagy dolog, ami vele, körülötte történik a darabban. Udvariás, széplevés (manapság förtnek hívjuk), a híres vers a letéptelt rózsaszálról, amely a szőke ideál kedvéért íródik, egy bódult csók s utána titkos jegyességféle. Kis mellékszékely, némi szerelmeskedés Friderika esitri huga és Goethe egymásra feltékenykedő két barátja közt. Ez az első felvonás. A másodikban az ismert konfliktus: Goethét Weimarba hívják hercegi nevelőnek, de ha eleget tesz a megtisztelő, karrierindulást jelentő felszólításnak, a papkisasszonyt nem veheti feleségül. A szerelmes Goethe maradni akar, hiába unszólják barátai az ellenkezőre. Végre Friderika vágja el a csomót az önként lemondás hősi áldozatával. Itt vége is a történetnek. A harmadik felvonás, amelyben az arrivált híres költő évek múlva vizsgálja jegyesét, már csak epilógus.

Mit aggatott erre az igénytelen (de nem igénytelen) várra Lehár? A képzelhető legfinomabb zenei köntöst, amely a maga eleganciájával, diszkrét színpompájával, előkelő megformálásával és mely kellőképpen természetes a mű nemcsak felöltözteti, díszíti a művét, hanem önállóan képviseli benne a műalkotás jellegét és értékét. A használatos színházi terminológia szegénységére vall, hogy operettnek kell neveznünk a lírai

ÁLDOR

Szentmihályi Tibor és
Honthy Hanna

ÁLDOR

dal, a tiszta művészet szférájába emelt kuplé és slágerszám, az át-komponált nagy zenei jelenet, a legjobb értelemben vett operaszereű finálekompozíció műformáit szerves egészbe foglaló partitúrát, a „Friderika” zenei kompozícióját. A bemutató előadás magas színvonalát már az illusztris szerző személyes vezénylete garantálta. De hozzájárult Tihanyi Vilmos szép rendezése s a parádés szereposztás művészeinek nagyrészt kiváló produkciója is. A cím-

szereplő Honthy Hanna nagy művészi sikere már azért is öröndetes, mert ismét kiderült, hogy a nemes feladat technikai igények dolgában is megnöveli az igazi tehetséget. Honthy tökéletesen megmintázott énekét hallgatni tiszta gyönyörűség. Goethe alakítója a széphanagú Szentmihályi Tibor, nyeresége lesz a magyar operettszínpadnak, míhlyt nyugodt, szabatos beszédre és természetes, közvetlen játékra fegyvermezi magát. A legszebb reményekre jogosít a fiatal Békassy. A kedves ügyfogyottság diszkrét ábrázolásával és nagy muzikalitással tűnt ki ismét Dénes György, hájával és elevenségével ismét jól hatott Zilahy Irén. Fégyik díszje az előadásnak Vendrey tala aranyos lelkészfigurája. Különben díszrelettel kell kiemelni Szenes Andor bravúros fordítását.

FOTÓKAPRÉ

Honthy Hanna és Dénes György
Király Színház — Friderika

Zilahy Irén

Lányi Viktor.

Zilahy Irén és Békássy István
 Király Színház — Friderika (Áldor felv.)

ÁLDOR
 Tibor és
 Anna

művészet
 elt kuplé
 az át
 gy zenei
 jobb er
 t opera
 mpozíció
 szerves
 lo parti
 "Friderika"
 cíóját. A
 dás ma
 t már az
 ó szemé
 e garan
 zzájárult
 os szép
 parádés
 művészei
 kiváló
 A cím
 szí sikere
 Kiderült,
 igények
 hetsőget.
 énekét
 ne alakí
 tor, nye
 padnak.
 dre és
 gyelmezi
 gosít a
 gyóttásá
 ikalítás
 jával és
 y Irén.
 ey tata
 lfesrel-
 raváros

Viktor.

Lehár a próbán

Házi főpróba a Király Színházban. Máskor is nehéz dolog bejutni erre, de most szinte egyenesen lehetetlen, mert a bejáratnál maga Lázár Ödön vigyáz arra, hogy a „Friderika” utolsó próbájára csak olyanok menjenek be, akik a színház legintimebb barátai. Pedig sokan szeretnék látni Lehár Ferencet, a szerzőt, amikor pró-

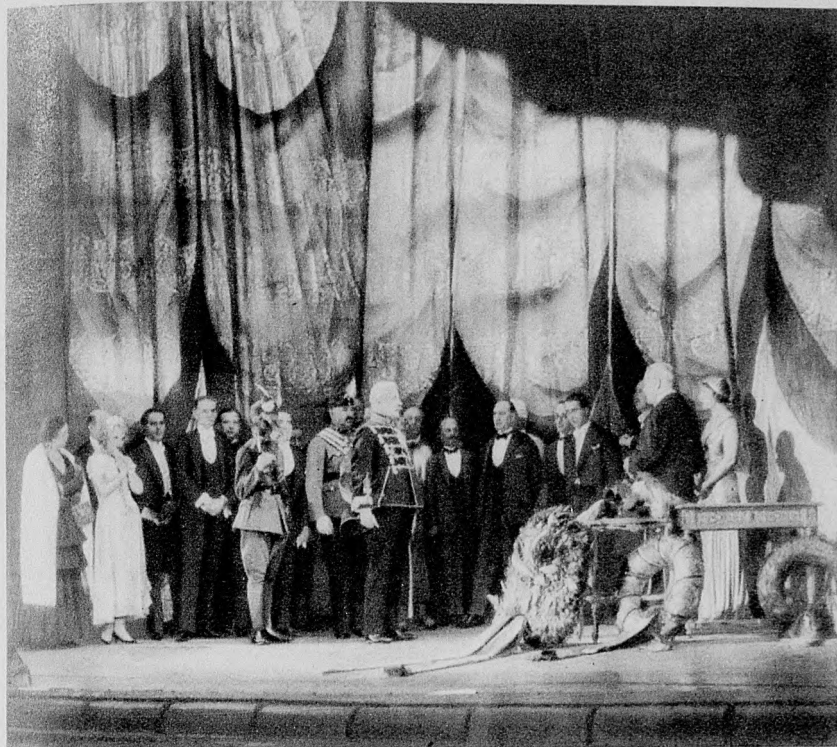
bál. A nézőtérre azonban csak igen kevesen kerülnek be. Az „idegeneket” Ráskay Ferenc, Faragó Jenő, Kardos István újságírók — akikhez a „Délibáb” képviselőtében az alulírott csatlakozik — alkotják. Rajtuk kívül csak a színházhoz tartozók vannak jelen, még pedig Halmos Géza, Tihanyi Vilmos, az operett rendezője és Nagypál Béla, a karmester.

Lehár Ferenc délután érkezett meg Budapestre, de eddig még nem volt a Király Színházban. Megérkezését minden pillanatban várják. Fél nyolc. A zenekar bejáratában megjelenik a mester. Nagypál Béla a nézőtéren beszélget Tihanyival, amikor észreveszi Lehárt és rohanni kezd a zenekar felé. Arra már nincs ideje, hogy beüljön a karmesteri székbe, hanem csak messziről odakiabál a zenekarnak: „Hamar a tusst!” A vonók kopogni kezdenek a hegedűkön, a dob peregni és Lehár kedves mosollyal hajlong. Mindkét kezét felemeli, mint ha magához akarná ölelni a zenekar valamennyi tagját. Aztán megszólal:

— *Uraim, leltem egész melegénel üdvözlöm önöket. Ennek a zenekarnak valamennyi tagja jóbarátom, akikhez örömmel térek most vissza.*

Lehár Ferenc a Friderika utolsó próbáján vezényli a zenekart
(Fotóexpressz felv.)

Fricsay Richárd a katonakarmesterek nevében üdvözlí a Király Színház színpadán a jubiláns Lehár Ferencet („Jótőexpressz” felv.)

A zenészek valóságos extázissal kiabálják az „éljen”-t. Lehár csak ezután üdvözlí Lázár Ödönt; majd Tihanyi Vilmost, azután valamennyiünkkel kezét fog és már rohan is a karmesteri székbe. A kis villanylámpa oldalát megkopogtatja pálcájával, amelyre halott csend lesz. A pálcá a levegőbe emelkedik és megkezdődik a nyitány. Alighogy felszállnak az első melódiák, Lehár lekopogja a zenekart.

— *Kérem, az orgona egy kiesül túlgyors* — mondja, aztán újra kezdí a nyitányt.

Közben a nézőtér két taggal szaporodott. Az egyik *Szenes Andor*, a darab fordítója, a másik *Révész Ferenc*, a „Friderika” magyarországi előadási jogának tulajdonosa. Most Lehár a hárlás felé fordul:

— *Nem úgy kérem, hanem plam-plam plim plam-plam* — majd meglepődötten bólingat a fejével.

Szétmegy a függöny. A színpad egy virágos udvar. Lehár hátrafordul Tihanyi felé és meglepődötten bólint a fejével. Amikor azonban a madár-fütty felhangzik, határozottan szólal meg:

— *Ez nem kell kérem, ez zavar.*

A jobbsarokban lepkék röpdösnek a levegőben. Ez a színpadi trükk ismét tetszik Lehárnak, de öt pere múlva megszólal:

— *Elég lesz a lepkékből, már unalmasan soká repülnek.*

Következő pillanatban a lepkék eltűnnek a színről. A szereplők határozottan mind elfogódottak, hogy Lehár dirigálja végig az egész darabot. Különösen meglátszik ez *Szentmihályi Tiboron*, aki egy pillanatra sem veszi le a szemét a mesterről. *Az egyetlen, aki nem igen vesz tudomást Lehár jelenlétéről, az Honthy Hanna.* Amikor megállítják a prózájában, mert Lehárnak

eszébe jutott valami, löbb ízben kell megkérni, amíg hajlandó elismételni az új szöveget. Pedig Lehárnak sok új dolog jut eszébe próba alatt, amelyekre megkéri a szereplőket, hogy tanulják be. Lirai és vicces mondatokat írat fel Tihanyi Vilmossal, majd hirtelen megint lekopogja a zenekart:

— *Itt hiba van a partitúrában —* jelenti ki, — *a G-t tessék kijavítani.*

Továbbmegyünk. Honthy Hanna és Szentmihályi Tibor vannak bent a színpadon és éneklük nagy duettjüket.

Még a légy zümmögését is meg lehetne hallani, amikor valaki hátul a nézőtéren irgalmatlan erővel becsapja az ajtót: Lehár összerезzen, de nem fordul hátra. A nézőtéren ülők annál inkább. Valaki erős, hangos léptekkel közeledik az első sorok felé. Ki lehet ez, amikor előadás alatt még Lázár Ödön, az igazgató is lábujjhegyen jár? A sötét nézőtéren csak akkor ismerünk rá, amikor a dirigáló Lehár Ferenc hátát megveregeti. Ez *Harsányi Zsolt*, aki a „Mosoly országá”-t fordítja az Operaház számára. Lehár abban a pillanatban megbocsát, amikor látja, hogy ki volt a lármacsínáló. A balkezelével kezét fog vele, a jobbal azonban tovább dirigál.

Vége a felvonásnak. Lehár tiszteletére a nézőtér valamennyi lámpáját felgyújtják. Lázár Ödön odaszalad hozzá és felsegíti rá a kabátját, „Vigyázzon — mondja, — mert ki van melegegdedve.” Hiába szabadkozik Lehár, a kabátot fel kell venni. Elsőnek Harsányi Zsolttal kezd beszélni, akivel megállapodnak abban, hogy másnap délben felkeresik *Radnai Miklóst* az Operaházban. Azután sorban odamegy mindenkihez és néhány pillanattig beszélget. Amikor észrevesz, mosolyogva tárja szét a karjait:

— *Áh, Isten hozta, Isten hozta! Még meg sem köszöntem azt a szép cikket, amit a nyáron a „Déliabáb”-ról írt.*

— *De mester...*

— *De igen, köszönöm és mindig szeretettel olvasom a „Déliabáb”-ot. Na hogy tetszik, hogy tetszik?*

— *Nekünk nagyon és önnek mester?*

— *Oh, nekem is. Ez a Nagypál, tudja a karmester, remek ember. Nincs semmi baj a zenekarral, mintha csak én tanítottam volna be — majd hirtelen így folytatja. — Ugye önnek van rádiója? Hiszen említette a levelé-*

ben, hogy végighallgatta egy hónappal ezelőtt a bécsi Filharmónikusokat, amikor műveimet játszották.

— *Igen.*

— *Nem hallotta vélellenül tegnapelőtt a „Mosoly országá”-t Bécsből?*

— *De igen.*

— *Ugye milyen szép előadás volt az? —* majd amikor igenlően bólintunk, folytatja, — *ja a Tauber. Ő játszsa az új operettem. „Szép ez a világ” főszerepét Berlinben, ahol Alpár Gitta lesz a partnere. Alpár nagyon tehetséges — és magyar, mint én.*

— *Meddig marad Budapesten?*

— *Sajnos, szombaton már utaznom kell, mert Berlinben én tanítom be a darabot, de decemberben a „Mosoly országá”-nak utolsó próbáira újra Pestre érkezem. Nagyon sok a dolgom — teszi hozzá és közben olyan boldogan mosolyog, mintha azt mondaná, hogy most mutatták be sikerrel az első operettjét. Majd kis büszkeséggel így folytatja: — Az Operaházban kerülök színre. Ott különben már ment egy darabom. A „Hercegisasszony”. Meglátja milyen szép előadás lesz. A legkisebb szerepet is kitűnő énekes fogja adni.*

Tihanyi Vilmos már harmadszor kéri Lehárt, hogy kezdje meg a második felvonást és így kénytelenek vagyunk elbúcsúzni. Folytatódik a darab. Most már úgyszólván megállás nélkül megy minden, Lehár csak olykor-olykor instruálja Tihanyit, hogy ezt másképpen kell csinálni. Honthy nagy jelenete következik. A művészno arcán valódi könnyek jelennek meg. Az eddigi látszólagos ellenségeskedés a primadonna és a zeneszerző között ebben a pillanatban megszűnik. Lehár maga is meg van hatva és szeretettel bólogat, mintegy elismerésképpen a művészno felé. Azután hirtelen felkacag, amikor *Zilahy Irén* elmondja az első viccet. Egyszere azonban újból megállítja az előadást.

— *Itt valami kimaradt a német fordításból —* mondja. Egy pillanattig gondolkodik és már eszébe is jutott a szöveg. Feldiktálja Tihanyinak, hogy az intézkedjen.

Vége az előadásnak. Negyed egyre jár az idő. Mindenki fáradt, csak Lehár Ferenc nem, aki nemcsak a műveiben örök ifjú, hanem az életben is.

Szilágyi Ödön

nappal
t, ami-

egnap-
ból?

oll az?
ntunk,
játssza
ig" jó-
Gitta
etséges

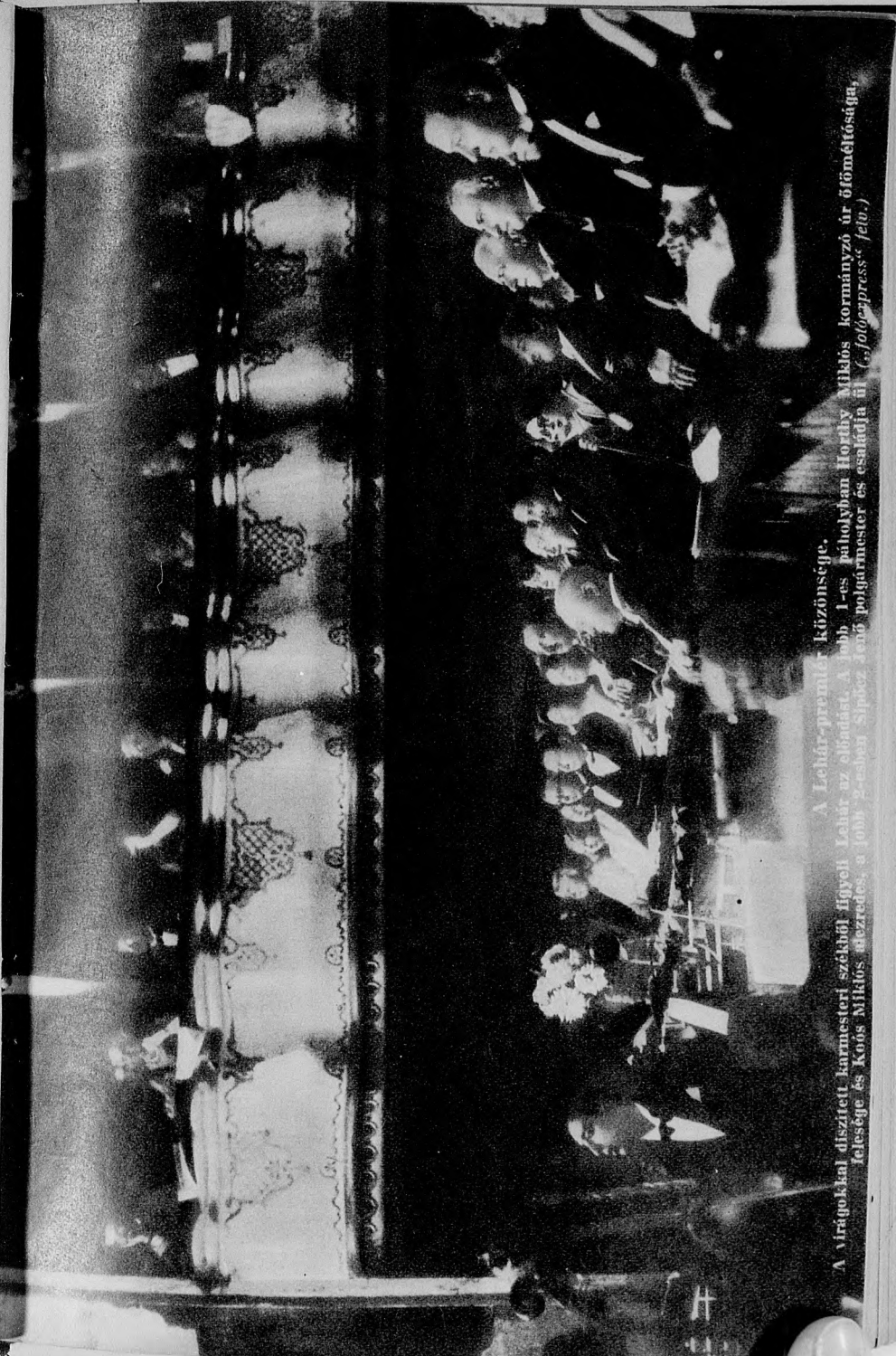
a?
aznom
be a
Mosoly
újra
om —
dogan
hogy
első
el így
erülök
dara-
glálja
kisebb
ti.

r kéri
osodik
gyunk
Most
megy
lykor
más-
nagy
arcán
Az
és a
özött
ehár
tettel
en a
fel-
ndja
újbol

for-
malig
ott a
hogy

egyre
csak
ak a
élet-

ödni

A Lejár-premier közönsége. A Lejár-premier székénél ül a jobb 1-es helyen Horváth Miklós kormányzó úr önméltóságára, felesége és Kovács Miklós tábornok, a jobb 2-es helyen Sipőcz 3-as polgármester és családja ül. (Fotó: Expressé, jelt.)

JAPÁNOK BUDAPESTEN

Különös, idegen, furcsavágású színészek mozognak a Városi Színház színpadán, nyers torokhangok uralkodnak a lágymelódiák helyén, török villannak, kardok csattannak — mind ezt együttvéve úgy hívják:

Japán színtársulat.

Tokujiro Tsutsui úr színtársulata vendégzerepelt néhány estén át *Budapest* — nem kis öröme a pesti gourmandoknak. A sok selejtes, köznapis produkció után jólesett a szemnek, fülnek bármennyire is idegen, de azért igen tehetséges előadásorozat.

A *Kabuki Színház* néven egész Európában nagy feltűnést keltő japán színtársulat, amely most *Párizsból* érkezett ide hozzánk, a távol Kelet színjátzását mutatja be a „művelt” *Nyugatnak*. Főleg pedig azt a történelmi japán drámát, amely még a XVII. században gyökerezik. Ez a műfaj, amellyel most a *Városi Színház* színpadáról mi is megismerkedhettünk, fur-

csa keveréke a drámának, táncnak és a már-már varietéprodukciónál is nagyobb akrobatamutatóknak.

A japán színház egy előadása kis, ünnepélyes, komoly drámák sorozata, amely legfőképpen talán a görög sorstragédiákhoz hasonlítható. A drámákat komikus, satirikus játékok, vígjelenetek, balettok és pantomimok elevenítik. A drámák stílusa igen költői, virágos nyelvű és kivétel nélkül versben beszélnek a szereplők.

A japán színészt, éppen mert foglalkozása olyan sokoldalú munkát kíván tőle, már

kora fiatalságától kezdve nevelik a színészségre.

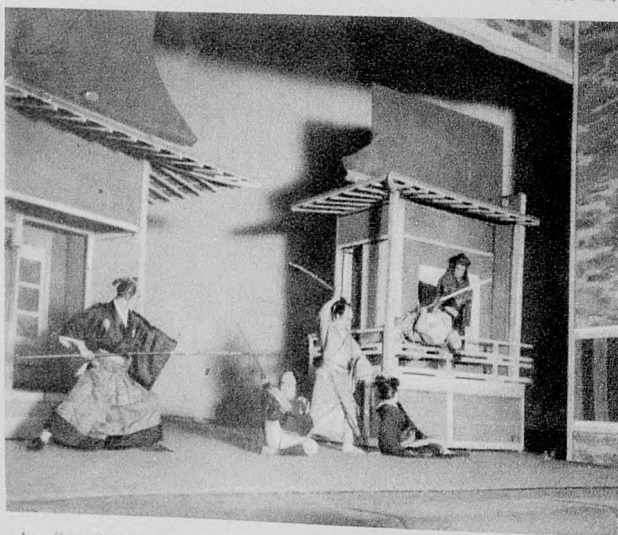
Már öt-hat éves korában gyerekszerepeket játszik a különböző japán vidéki színpadokon, mert a fővárosban csak kiforrott, nagy művész érvényesülhet.

A *Kabuki Színháznak*, amely *Budapestre* ellátogatott,

harmáncy tagja van.

Közülük tizenkilenc férfi és tizenkettő nő. A társulat saját konyhát is visz magával speciális, saját díszletraktárán kívül, mert valamennyien egészen úgy élnek az európai metropolisokban, mint otthonukban.

Műsoruk legértékesebb darabja a *Szerelm cseresnyevirágzás idején* e. kis dráma. A dráma vezetőszerepét a színtársulat feje és vezére: *Tokujiro Tsutsui* játssza. Művészetét nem lehet

A „Szerelm cseresnyevirágzás idején” egyik legérdekesebb jelenete (Rónai felv.)

a megszokott jelzőkkel illetni, hiszen a produkcióik sem skatulyázhatóak el a mi eddigi színházi fogalmaink közé. Főlényes, biztos mozdulatai, mimikája, beszédtechnikája — akármennyire sem értettünk belőle egy szót sem — percekig tartó tapsviharokat aratott a műértő budapesti közönség előtt, amely rossz híre ellenére igenis, megbecsüli a valódi művészetet.

Visszont igen megnézi, hogy nehezen keresett pénzét mire adja ki!

Tokujiro Tsutsui mellett a női főszereplőket, a két primadonnát is feltétlenül meg kell említeni.

Kasuye Uno és Tsuyaka Misolo kisasszonyok nagyon tehetségesek és igen-igen szépek. Ugy mozogtak azon a hatalmas színpadon, mint egy-egy megelevenedett álomkép, kis idegenbe szakadt cseresnyevirágok...

Egyik legérdekesebb produkciójuk, sajnos, kimaradt,

A *baba* című balett. Egy szobrászról szól a mese

itt, aki álmatlan

éjszakáin nagy-

szerű nőfigurá-

ját vési kőbe ki-

csiny műtermében.

Addig esiszolja szebbre,

finomabbra a nő karcsú

testét, amíg maga is halálosan

szerelmes lesz élettelen alkotásába.

Kétségbeesetten imádkozik az istenek-

hez, hogy leheljenek életet a mozdulat-

lan szoborba — minden hiába, az isten-

nek könyörtelenek és a szobrok holtak

maradnak. Végső elkeseredésében le-

részegszik és

mámorában néhány eszepp bort
tölt a szobor szájába.

A bor megeleveníti a szobrot, amely nehézkesen, esetlen, durva mozdulatokkal táncba kezd. A szobrász rémülten nézi a tökéletesnek álmódott kedves szögletes mozdulatait. Első pillanatban el akarja pusztítani művét, de aztán mentő ötlete támad. Eszébe jut a régi mondák tanítása: *a nő lelke a tükrökben*. Hálósobájából hamarosan kis tükröt kerít elő, azt a nő szíve fölé helyezi és ime tényleg, *a lélek beköltözik a testbe*. A tükrök élő, valóságos nővé varázsolta a szobrot, amelynek néhány perces tánca most már szintiszta művészet. *Tsuyaka Misolo* kisasszony nagyszerű ballerina.

Komoyo
Mys lo

A drá-
mát és a bi-
zarr balettet
újából dráma követi a
japán színtársulat mű-
során. Ez már *háborús*
témájú: egy régi japán mítosz
színpadraültetése. Az utolsó szám
bájos kis szerelmi játék, amelynek végén
mindenki legnagyobb meglepetésére
vad kardpárbajba kezd a hős a csá-
bitóval — nem kell azonban félni —
minden jóra fordul.

A japán színtársulat vendégjátéka
*Budapest*en, ha nem is zsúfolt házakkal,
mindenesetre a műértő publikum nagy
elismerésével találkozott. Egy évszá-
zados kultúra méltó reprezentánsai
Tokujiro Tsutsui úr, *Uno és Misolo*
kisasszonyok meg a többiek is vala-
mennyien.

Dénes György REINHARDTHOZ szerződött

— Sehol nincs amyi kiváló tehetségű színész és író, mint Magyarországon — mondotta legutóbbi pesti itartózkodásakor Max Reinhardt, a világhírű német rendező. És ha egy kicsit gondolkodunk, rájövünk arra, hogy Reinhardt ezt nem udvariasságból mondotta, hanem meggyőződésből. Európa és Amerika egyik legünnepelebb drámaírója például a mi Molnár Ferencünk, a zeneszerzők közül pedig elég rámutatni Lehár Ferenc és Kálmán Imre neveikre. A színpadi és filmszínészek, valamint rendezők nagy százaléka magyar származású a külföld legnagyobb metropolisáiban. Gyenge Anna, Kosáry Emmy, Bánky Vilma Amerikában, Darnas Lili, Alpár Gitta, Németh Mária, Halnay Tibor, Dénes Oszkár, Verebes Ernő, Ábrahám Pál Németországban a Dolly sisterek Franciaországban szereztek díszeséget a magyar névnek.

Ujabbán Németországban és Ausztriában nem is lehet elképzelni sikert magyarok nélkül. Legjobb példa erre a „Sisters” bécsi premiérje, ahol nemcsak a primadonna, Bitter Irén magyar, hanem a rendező és a táncosnő is. A színház igazgatójának bevallása szerint hiába kereslek ezekre tökéletes erőket a hazaiak közül. Ugyanez történt most Berlinben, ahol a közel jövőben fogják bemutatni Reinhardt egyik szín-

házában a pesti Magyar Színházban nemrég nagy sikerrel bemutatott „Gyenge nem” című vígjátékot. Annak ellenére, hogy Reinhardtnek igazán kitünő színészgárda áll a rendelkezésére, mégsem tudott közöttük olyan színészt találni, akire rábízhatta volna Carlos Pinto szerepét. Zavarából megint magyar színész, Dénes György segítette ki, aki így mondja berlini szerződésének előzményeit:

— A „Gyenge nem” pesti premiérjét többek között végignézte Marton György berlini színpadi ügynök, aki felhívta rám figyelmét Herceg Gézának, a „Wunderbar” szerzőjének. Herceg Géza egyenesen az én kedvemért jött el a Magyar Színházba és annyira megtetszett az alakításom, hogy amikor visszautazott Berlinbe, engem ajánlott a „Gyenge nem” berlini előadásaira Reinhardtnek és Horsch dramaturg igazgatónak.

Herceg Gézától Berlinbe érkezése után egy nappal táviratot kaptam, amelyben megkérdezte, hogy nem volnék-e hajlandó Berlinbe szerződni. Igenlő válaszomra újabb táviratot kaptam Hercegtől, amelyben bejelentette, hogy aznap délután hívjam fel Horschot telefonon berlini lakásán. A jelzett időben valóban felhívtam Reinhardt dramaturgját, akivel szóbelileg megállapodtam abban, hogy vállalom a szerepet.

A dolog nehezebb része csak most következik. Én ugyanis már előzően leszerződtem a Király Színházhoz a „Frideriká”-ra és „Az okos mamá”-ra. Felkerestem tehát Lázár Ödön igazgatót és arra kértem, hogy engedjen ki a szerződésből. Lázár nobilisan teljesítette a kérésemet, mert belátta, hogy számomra milyen nagy dolog ez a külföldi szerződés.

Igy tehát, ha nem jön közbe valami, november huszonharmadikán indulok Berlinbe, ahol december első napjaiban lesz a premiér. Abban a pillanatban, amikor Berlinben leveszik a műsorról a „Gyenge nem”-et, a bécsi Volkstheaterben fogják bemutatni a darabot, ahol szintén én játszom Carlos Pintos. Így tehát körülbelül három hónapig maradok külföldön. Boldog vagyok, hogy mehetek, de még boldogabb leszek, ha visszajövök, mert eszem ágában sincs végleg külföldön maradni. Pesten ugyan nem tudok vagyont szerezni, de jól élek és minden szál idefűz. Legelsősorban is az édesanyám, akit semmiestre sem akarok hosszabb időre egyedül hagyni.

Ha Isten segít tehát — fejezi be szavait Dénes György — márciusban már újra valamelyik pesti színházban fogok játszani. Addig is szeretettel köszöntöm a „Délibáb” útján a magyar színházi közönséget, amelynek jobb, hálásabb, megértőbb nincs sehol a világon.

Dénes György (Fotó Paramount)

Tauber Richárd és az asszonyok

Monokli, széles váll, mosolygó kék szemek, Londonban készült zakkó és ami nem látszik — a hangja. Mindez együttvéve Tauber Richárd, Európa egyik legkörülrájongottabb énekese.

Óriási népszerűségét azonban nemcsak a hangjának köszönheti. Hanem elsősorban az asszonyoknak.

Európa legnagyobb Don Juanja,

ezt a melléknevet adományozták a kitűnő bécsi művészek és nem minden ok nélkül. Most, hogy Pesten járt — illik, nem illik — minden asszony utána fordult, mikor végiment a Váci utcán.

Ezek után csak természetes, hogy az intervjú nem sekélyesedik el sablonos kérdésekben programról, tervekről, kedvence szerepről vagy talán kedvenc ételéről, hanem maradunk kell az egyetlen és örök témánál — a nőnél.

Herr Kammer Sänger Richard Tauber rááll és már beszél is:

— Nagyon szívesen — udvariaskodik, — hiszen a nő, a világ bármely városának asszonya, mindig kedvenc témám marad. Ilene ugyan, hogy álszerénységből arról beszéljek most, *milyen visszavonult életet élek és soha nő nem lépte még át a küszöbömet.* Ezt persze úgysem hinnék el! Inkább valljunk tehát komolyan és őszintén: én tényleg

nagyon szeretem az asszonyokat.

Nincs különösebb zsánerem, szerintem nem helyes az, ha a férfi beskatulyázott sablonok szerint keresi a nőt, hogy aztán a szerelmét ráaggathassa! *Mindegy, hogy milyen: szőke vagy barna, alacsony vagy magas, sovány vagy molett.* A fontos az intuíció. Az a láthatatlan és csak azzal a bizonyos hatodik érzékkel észlelhető kezdeményező szándék, amelyre a férfi reagál. Mert, kedves barátom,

a kezdeményező erő az mindig a nőben van.

Richard Tauber nemcsak a koncertpódiumon, de a szerelem terén is elismert szaktekintély. Megdönthetetlen alapigazság-nak kell tehát venni azt, amit mond.

A *stramm* kamaraénekes mindjogban belemelegszik a témába és most már nagy hűvvel magyarázza tovább.

— A legszebb, legesinosabb és legfessebb nő egész Európában tagadhatatlanul Pesten található.

Ít minden nő egy külön race. Csak az a baj, hogy — *túlokosak.* A nők nem szabad nagyon okosnak lenni. Ez rengeteg csalódást és felesleges lelki válságot eredményez csak. Ha a német nő esőppnyi naivitását és páratlan önfeláldozó ragaszkodását párosítani lehetne a pesti asszony sikkjével, szépségével, okosságával és azzal az eleganciával, ahogy nemcsak a ruhát, de az életét is hor-

dani tudja — olyan nőtípust kapnánk, amelyről bátran meg lehetne az Überfrau szobrárt, a tökéletes nő mintaképét mintázni.

Hogy visszatérjek a pesti nőkre — folytatja aztán tovább Tauber Richárd, — a pesti asszony azért is nagyon veszedelmes, mert

nem lehet egykönnyen elfelejteni!

Sokkal kvalitásosabb, semhogy a férfi, aki természeténél fogva *csapodár*, egykönnyen napirendre térhetne fölötte. En nyole esztendővel ezelőtt jártam utoljára *Budapesen.* Rövid ideig voltam itt, de mikor elmentem,

egy fájó sehet vittem magammal, amit szerelmi esatán kaptam.

És akár hiszi, akár nem, még most is annyi esztendő múltán *összerezzenek arra a gondolatra, hogy talán találkozzom vele a pesti utcákon...* Félek...

A dunaparti hotel hallja, ahol az intervjú filmje pereg, lassanként benépesül az ötórás tea elegáns publikumával. Percek alatt tíz oldalról is irányított női pillantások keresztüztübe kerül a híres Don Juan.

Richard Tauber kicsit kihúzza magát, megigazítja a monokliját és fölényesen mosolyog.

Most már nem fél...

*Für die Geliebte
Richard Tauber*

Tauber Richárd dedikált fényképe

PARNASSZUS

102. Márk Lajos

Az előkelő ligeti villanegyed valamennyi villájában nem fordul meg annyi ismert szellemi arisztokrata, mint abban az egyben, amelyben Márk Lajos, Európa és Amerika egyik legkeresettebb festőművésze lakik. A

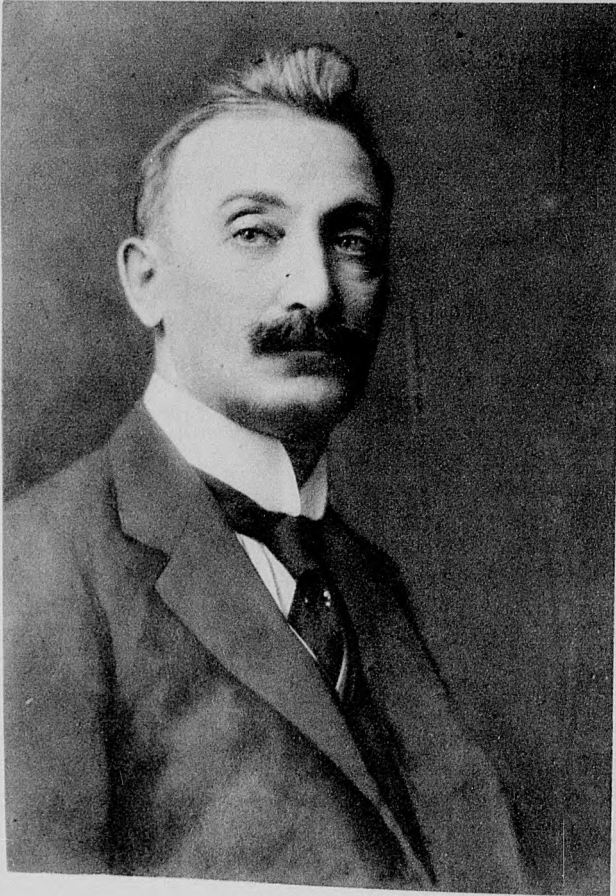
haute volée festője Márk Lajos, akinek minden egyes ecsetvonását óriási összegekkel honorálják. A festő Parnassus egyik legelőkelőbb lakója Márk Lajos, aki a következőkben mondja el élete történetét:

— Ezernyolcszázhatvanhétben születtem Erdélyben. Apám Márk Márkus volt, közgazdasági szakíró, olyan tudósa a maga szakmájának, mint Einstein a matematikának.

Abban a faluban, ahol laktunk, a községházán volt egy képsorozat, amely a magyar történelem néhány alakját örökítette meg. Órák hosszat tudtam állni a képek előtt, amely alatt ez állt: „Történelmi nagyjaink.” Négyéves voltam, se írni, se olvasni még nem tudtam.

Azt hittem az aláírás is valami kép és az sokkal jobban tetszett, mint ami felette volt.

Ilyent szeretnék én is csinálni — határoztam el magamban és egy napon odaálltam a kép elé és lemásoltam az aláírást. Nem akartam, hogy utánozóknak tartsanak, éppen ezért a sorrendet egy kicsit megváltoztattam. Először azokat a betűket rajzoltam, amelyek nekem legjobban tetszettek és aztán a többi. Aztán odaálltam az apám elé, elmondtam

Márk Lajos

neki, hogyha megnövök, mindig ilyeneket akarok „rajzolni” és megmutattam a művet. Édesapám sokáig nézte a papírlapot és aziránt érdeklődött, hogy miért nem olyan sorrendben „rajzoltam” le a dolgokat, mint ahogy az a községházán van. Addig is nagy csodálattal néztem fel apámra, de ez ettől a pillanattól kezdve még csak fokozódott, mert *sehogyan sem tudtam elképzelni, miképpen jött rá a betűszerére?*

Szóval már kora gyermekkoromban kiülközött belőlem a rajzolás utáni vágy. Iskoláimat Marosvásárhelyen és később Pesten végeztem el, de a gimnáziumot már nem itt fejeztem be, mert lázongó vérem a festészet felé hajtott. Apám nem szívesen egyezett bele, hogy festő legyek, mert *azt tartotta, hogy ez a foglalkozás nem szegény embernek való.* Azt tanácsolta, hogy válasszak más pályát és csak mellékfoglalkozásként üzzem a festészetet. Nem fogadtam meg apám tanácsát, mert szerintem jó festő csak az lehet, aki kizárólag ennek a művészetnek él. Viszont hamarosan beláttam, hogy

csak az alkothat igazán jót, akinek nincsenek anyagi gondjai.

Münchenben elvégeztem a festő akadémiaát, majd Párizsba kerültem, ahol *úgy éltem, mint Murger bohémjai.* Modern művész voltam, az utolsó húsz évben azonban konzervatív. Most megint modern művész szeretnék lenni.

A mai modernnek nem nyerték el mind a tetszésemet, azt is megmondom, hogy miért.

Egy nagy és szent dolog van előttem és ez a művészet. Művésznek lenni nem egyszerű és nem könnyű dolog, de ha valakinek meg van az adottsága, akkor kötelessége sokat és szépet produkálni. Noblesse oblige.

Tele vannak modorossággal és ezzel akarnak kitűnni. El kell ismernem, hogy vannak közöttük feltétlen tehetségek, akiből ordít a hívatottság. Ezeknek a száma azonban nagyon kevés. A legtöbbjén megérzik, hogy volt egy apa-művész, akit lekopiroznak. Szerintem a művész járatlan utakon megy előre és

inkább talállok a saját zsebemben egy krajeárt, mint a máséban száz pengőt.

Tíz évet töltöttem kint Amerikában, ahol a buffaloi Albright és new-yorki Brooklyne-múzeum vásárolta meg néhány képeimet. Megnyertem a turini *Medal D'Honneur*t, a sanfranciscói, müncheni, pesti nagy arany és a párizsi ezüstérmet.

Eddig a megélhetés rabszolgája voltam, a további életemben azonban a művészet rabszolgája akarok lenni.

A másik életcélom a *Munkácsy* céh céljainak megvalósítása. Azt akarom, hogy a magyar képzőművészet fennen ragyoghasson és a művészek a jövőben azt festhessék meg, amit szeretnének. Mert, sajnos, mostanában nincsenek olyan mecénások, mint valamikor a Gyula pápák és a Mediciek voltak...

Márk Lajos legkedvesebb leánya

Indria és Amritta a magyar hindu lányok PESTEN

A Király Színház mult szombati előadásán a nézőtér és a színpad fantáziáját egyformán izgatta egy baloldali páholy közönsége. Hőfehér szakállas, kékturbános, kék selyemköpenyes úr foglalt ott helyet társaságával — két igen csinos, égőszemű, fiatal lánnyal és egy idősebb hölgyvel. Budapest bármennyire is világváros, a kék selyemturbán és a hozzátartozó nagy fehér szakáll óriási feltűnést keltett. A színpadon úgyszólván percekre megakadt az előadás, amikor a színházba léptek s a felvonások szünetében mindenki azt találgatta úgy a folyosókon, mint a kulisszák mögött, hogy vajjon ki lehet az előkelő megjelenésű, drágaköves ruhájú, hindu férfi?

Volt, aki Tagore-t sejtette, volt, aki a kaportalai maharadszára „lippell”. Senki sem tudott azonban semmi bizonyosat.

A Délitáb munkatársa előtt azonban ninesen titok. A hindu férfi

Svidar Antoinette, Svidar Umrás Singli
Sher-Gil felesége

India egyik leggazdagabb főura,

aki a pesti uccákon mindenütt feltűnést keltő szépségű két lányával és feleségével együtt látogatóban van itt Budapesten.

A neve: Svidar Umrás Singli Sher-Gil. Aránylag elég rövid! Foglalkozására nézve

India egyik legfontosabb törvényhozótestületének: a tribusnak feje,

amellett pedig hazájának egyik legismertebb filozófusa.

A lányai Indria és Amrita kisasszonyok — tényleg nagyon szépek. A fiatalabbik, akivel az interjú folyik, karesú, barnabőrű, tizenhat esztendő, fantasztikusan feketeszemű és még fantasztikusan pirosszájú gyönyörű teremtes.

És ami a legnagyobb szenzáció: az interjú magyar nyelven folyik. Mert Indria kisasszony éppúgy, mint az édesanyja és a nővére — nagyszerűen beszél magyarul.

A mama is, a két lány is —

itt születtek Budapesten.

És hogy mégis miért hindu a nevük, annak egészen mesebeillő története van.

De talán adjuk át a szót Indria kisasszonynak, aki ha ugyan egy kissé keresgéli is a helyes magyar kifejezéseket és igen gyakran angol meg francia szavakat kever a diskurzusba, nagyszerűen elmondja a bizarr és érdekes mesét a szép magyar zongoraművésznőről és a hindu főúrról, úgy, ahogy az alább következik:

— Hát úgy történt a dolog — kezdi, — hogy a mama, aki magyar származású — Baktay Ervin, a híres magyar író a fivére, — pontosan

tízennyole esztendővel ezelőtt Angliában tartózkodott.

Nagyon jó nevű zongoraművész volt, több koncertet adott odakinn. Angliai utazása során megismerkedett egy hindu hercegnővel, aki nagyon megszerette és akivel együtt azután kimentek Indiába. Ott ismerte őt meg azután a papám, aki hamarosan fele-

ségül vette. Nászútra pedig ide jöttek — *Magyarországba*. A mama egész családja *Pesten* lakik. A nagymamám is, akit nagyon szeretek. Mi azután itt születünk: én is, a nővérem is. Itt maradtunk hét évig — azután

mentünk haza *Indiába*.

Bombay mellé, ahol a papának kastélya van. Ott kinn élünk azóta. Többször jártunk *Európában* azért, de akár otthon vagyunk, akár pedig bármilyen idegen országban, a mama csak magyarul beszél velünk, nagyon vigyáz arra, hogy a magyarból semmit el ne felejtünk...

A további diskurzus során kiderül, hogy

a papának nagy földbirtokai vannak *Bombay* kerületben

és hogy a tudós filozófus igen nagy becsben tartja a magyar színészeket.

— A papa azt mondja — folytatja, — sehol a világon nincsenek olyan remek színészek, mint éppen *Magyarországon*. *Pesti* tartózkodása alatt

minden este elmegy a színházba.

A mamának különösen a *Fedák Sári* tetszik...

Fenti elbeszéléséhez nagy szerénységgel azt is hozzá teszi még *Indria* kisasszony, hogy ő is, nővére is — erősen kacérkodnak a művészetekkel. Ő a párizsi zenekonzervatórium zongoraszakának művészképzős növendéke, a nővére pedig fest — még pedig igen jelentős sikerrel. *Párizsi* kiállítását erős sajtóvisszhang kísérte.

— *Amrita* sokkal, de sokkal szebb, mint én vagyok — mondja büszkén *Indria*, akinek vezetéknevét legnagyobb sajnálatomra helyszüke miatt nem közölhetem le még egyszer — és esodólatosan tehetséges! A párizsi Szalón nagy kiállításán

aranyérmert nyert az önareképével.

Azt mondták a kritikusok róla, hogy még női festőben soha annyi erőt nem láttak, mint az ő portréiban...

Az irodalomra terelődik azután a szó. Vajjon olvasnak-e magyar könyveket? *Indria* kisasszony — akinek gyökere mégis csak *Indiában* rejtőzik — nagyon megsértődik erre a kérdésre:

— Hát hogy képzeld ilyet, az csak természetes! Odahaza *Indiában* magyar könyvtárunk van! *Jókai* a kedvenc tróm, *Polőfi* a kedvenc költőm és

igen szeretem *Gárdonyi Géza* írásait is. *Amrita*

Ady Endréért rajong,

igen zseniális költőnek tartja. Én, hogy őszinte legyek — nem nagyon értem, jobb szeretem sokkal *Petőfit*...

Sokat, nagyon sokat beszél még *Indria* *Indiáról*, a kastélyukról, ahol csak az ő kiszolgálásukra tizenkét cseléd áll rendelkezésre s ahol soha nem látott szépségű virágok illatoznak a parkban. És a drámai önvallomásuk percében azt is kinyilatkoztatja ez a nagyszerű kislány, hogy

sem ő, sem pedig a nővére soha nem akarnak férjhez menni...

Az ágyán színes himzésű kendő, a sezlónon tarkavirágos selyempongyola, a sarokban hatalmas útibőrönd tetején fiatal, feketezakállas turbános fiatalember berámázott képe.

Búcsúzól megkérdem *Indriát*: kit ábrázol a festmény?

A magyarul beszélő hindu kislány mélyen elpirul, hallgat egy darabig, szemmel láthatóan a megfelelő kifejezés után kutat agyában, majd halkán, nagyon halkán mondja:

— Egy hindu ifjú!

(Adám.)

Indria és Amrita kisasszonyok

Akit Tisza István megerősített.

Negyven esztendőt szakadatlan munkában eltölteni még akkor sem csekélység, ha azt valamely közhivatalban tölti el az ember, hát még a karmesteri székben, amely talán egyike a legidegölőbb foglalkozásoknak. Márkus Dezső, a Városi Színház zeneigazgatója ünnepli most ezt a ritka jubileumot és vele együtt ünnepel mindenki, akinek csak valami köze van a művészethez.

Felkerestük a jubiláns karnagyot és megkértük, hogy ebből az alkalomból mesélje el a „Délibáb” közönségének negyven évét díóhéjban.

— A budapesti református gimnáziumba jártam — kezdte Márkus Dezső, — ahol egyedül a számtantanárom volt az, aki nem nézte jó szemmel, hogy tizenkétéves koromtól kezdve párhuzamosan a régi Zeneakadémia előadásaira is jártam. A Zeneakadémián Liszt Ferenc tanított zongorázni. Sohasem fogom elfelejteni a nagy mestert, aki a tanításban is a legkiválóbb volt.

— Első nyilvános hangversenvemem egy

Márkus Dezső (Goszleth hely.)

szonátát játszottam és amikor azt befejeztem,

Liszt odajött hozzám és az egybegyűlt közönség előtt megcsókolta a homlokomat.

A vizsga után kijelentette, hogy elvisz magával Weimarba, hogy ott folytassam tanulmányaimat. Ebből azonban nem lett semmi, mert Liszt Ferenc meghalt. *Kammermayer* Károly, Budapest polgármestere veit akkor pártfogásába és ajánlott engem Bécs város ösztöndíjára *Uhl*-nak, a bécsi polgármesternek. Így kerültem a bécsi Konzeratóriumba, amelyet ezernyolcszáznyolcvan-nyolcban végeztem el.

Ezernyolcszázkilencvenben — két évi hangversenyek után, — kerültem az ischli színházhoz karmesternek, ahol majd minden este megjelent előadásainkon *I. Ferenc József*. Természetesen balettzene dirigálásával kezdtem, nem úgy, mint a mai kezdő karmesterek, akik bemutatkozásukkor már legalább is az *Aidát* vezénylik. Ischl után néhány német városkában voltam karmester, majd a budapesti Népszínházhoz kerültem. Együttal tanár lettem *Solymossy* iskolájában, ahol többek között *Ferenczy* Károlyt is én tanítottam énekelni. A következő állomás az Operaház volt, ahová korrepetitóri minőségben kerültem. A világhírű *Sedlmayer* Zsófiát én tanítottam be az összes Wagner szerepekre és a magyarnyelvű *Fidelio*-ra. Az Operaház igazgatósága azzal jutalmazott meg, hogy rámbizta a *Büvös vadász* és a *Faust* vezénylését.

Kopácsy Juliskát viszont én tanítottam németül énekelni és ő volt az, aki felhívta figyelmét *Neuman* Angelonak, a prágai Operaház igazgatójának, hogy itt Pesten van egy dirigens, akit érdemes leszerződtetni. A következő évben már Prágában voltam, ahová az eltávozott.

Schalk Ferenc helyére hívtak meg.

A *Bolygó hollandi* vezénylésével mutatkoztam be, amelyre felutazott *Pestről Márton* Miksa is, aki a hátam mögött ült az első sorban és egész idő alatt folyton ezt sugdosta a fülembe: „Arcátlanság ilyen fiatalon ilyen nehéz operát ilyen jól dirigálni”.

Prága után Amsterdam következett, ahol két évig tartózkodtam. Itt egyszer a *Hoffmann meséit* mutatták be és miután anyagi okok miatt a körítást sztrájkba lépték, Párizsból hozattunk segédszemélyzetet. A közönség azonban a sztrájkolók pártján

volt és amikor felment a függőny, az egész nézőtér teljes erejéből tapsolni kezdett. Negyven év alatt ilyen tapsot nem hallottam, amely valóban szünni nem akaró volt, úgyhogy

kénytelenek voltunk leengedni a függőnyt és az előadás folytatásáról lemondani.

Ezek után talán mondanom sem kell, hogy másnap kénytelenek voltunk a kóristák kéréseit teljesíteni.

Amsterdam után újra Budapest következett, ahová az Operaház szerződöttetett le. Olyan magas fizetést kaptam, hogy azt nem merete az intendáns aláírni, hanem felvitte gróf Tisza Istvánhoz.

A miniszterelnök akeptált és ő írta alá a szerződésemet.

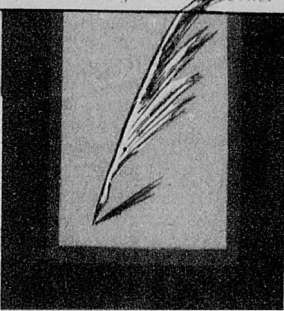
amely azóta sem történt meg egy karmesterrel sem. Nyolc évig voltam az Operaházban, ahonnan csak azért váltam meg, mert megalapítottam a Népoperát. Az Operaháznak az volt a kikötése, hogy tagjai közül senkit sem szabad elvinnem. Ezt a kikötést álltam is és mégis olyan gárdát sikerült összeállítanom, amelynek a tagjai többek között *Bazilides* Mária, *Adler* Adelina, *Fleischer* Antal, *Lehner* Jenő, *Reiner* Frigyes és *Szenkár* Jenő voltak. De nemcsak ezek voltak a felfedezettjeim, hanem *Szamossy*

Elza, *Medek* Anna, *Haselbeck* Olga, *Dömötör* Ilona, *Gábor* Andor, a newyorki Metropolitan tagja és a fiatalok közül *Gerő* Erzsé, *Gervay* Erzsé, *Zoltán* Irén, *Bodó* Erzsé, *Báthy* Anna és *Ecker* Szidi. Szándékosan hagytam utoljára *Németh* Mária és *Alpár* Gitta neveit, akik a mai magyar operaművészet legkiválóbbjai. En hoztam Pestre *Nisinszkyt*, a híres balettáncost, akit valószínűleg extázisban ünnepelt a magyar közönség.

En mutattam be Magyarországon az első beszélőfilmet egy szindarab keretében, amelynek *Bűbös váza* volt a címe. A film bemutatója után feleségemmel, *Szojyer* Ilonával felutaztunk Bécsbe, ahol megcsináltuk az első magyar beszélőfilmet. Ez abból állott, hogy feleségem néhány dalt énekelt el a film felvevőgép előtt. Ezer koronát kapott ezért a szereplésért, amely akkoriban fantasztikus összeg volt. Közben kitört a háború és ez az első magyar beszélőfilm elkallódott. A háború különben a Népopera karrierjét is tönkretette, amelyet *Beothy* László rövid igazgatása után *Faludikék* vettek át. Ekkor újból visszakerültem a Népoperába, amelynek azóta is zeneigazgatója vagyok.

Meg vagyok elégedve azzal, amit negyven esztendő alatt elértem és még csak azt kívánom az Istentől, hogy leányom, aki *tizenöt éves és most lép először, mint operatársnő* színpadra, elérje azt a karriert, amit a tehetségénél fogva megérdemel.

Lapzárta

után

Sebők Stefi, a Városi Színház volt tagja, a szegedi Városi Színház koloratur primadonnája a múlt héten nagy sikerrel énekelt operatársnőket a szegedi ünnepeken.

Sebestyén Mihály, a miskolci Nemzeti Színház igazgatója a modern igényeknek megfelelő, tökéletes forgó színpadot építtetett, amelyen legelőször *Móricz Zsigmond* „Légy jó mindhalálig” című színművét október hó 31-én, pénteken este mutatta be a miskolci Nemzeti Színház, teljesen a fővárosi előadás mintájára.

Ungváry Endrét, a kecskeméti színház fiatal tagját a Magyar Színház leszerződötte.

Kinéses László meseszínházával erdélyi turnéra indult.

Vidor Ferike, Vári Böske, Szász Ila, *Sebő Miklós*, Mocsányi László, Lakos Tibor, *Ereczkövy* László és *Vidos* Jenő nagy sikerrel

Vendégszerepelnek Erdély nagyobb városaiban.

Maróthy-Sevesik Magda, a zürichi operaház tagja a Városi Színházban nagy sikerrel vendégszerepelt.

Lontay István, a Belvárosi Színház fiatal tagja átvette a Fruskában *Ráday Imre* szerepét és mint *Gaál Franciska* partnere szép sikereket arat.

A „*The Melody Four*”-t, *Fekete*, *Anday*, *Neu* és *Vajda* vocalquartettjét a világ egyik legelső impresszáriója, *Norbert Salter* egyéves turnéra leszerződötte. A turnét tavasszal kezdik Svájcban.

Mátray Sándort, a kitünő színházi filmrendező az újpesti *Blaha Lujza* Színház főrendezőjének szerződötte. *Mátray Sándor* debüje e hó huszonkettedikén lesz.

Sárossy Mihály igazgatása mellett most nyílt meg New-Yorkban az Amerikai Magyar Színház, amelynek *Király Ernő* a főrendezője.

Hallja maga Köt...

hát íme itt vagyunk a művészek klubjában. Figyelmeztetem azonban, hogy itt tisztességesen viselje magát és ne hozzon szeggyent barna fejemre. Tegye itt le a kabátját és menjen fel liften az emeletre. Ugy. Na látja, ez a tanásterem. Itt szoktak összegyűlni művészeink, hogy megvitassák apróbb-nagyobb ügyeiket. Menjünk be ide a társalgóba, ahol ilyenkor, délután ügyszólván mindenkéi megfordul kedvencei közül.

A klub egyik tréfacsinálója, a kövér Szenes Ernő már évek óta nem jár ide, azon egyszerű oknál fogva, mert Berlinben filmezik.

Szenes Ernő hosszú idők után rövid kirándulásképpen visszatér a színpadra.

Csak ne örüljön, mert ez nem Pesten történik, hanem Lipcsében, ahol a Staatsoper most mutat be egy operettel, amelynek primadonnaszerepét Maria Pauler filmszínésznő, komikus szerepét pedig Szenes Ernő játssza. Azt hiszem, Szenes Ernő

ott is meg fogja állni a helyét.

Igen öregem, nem csalódik, ez Feleky Kamill, a Király Színház fiatal komikus és táncosára. — Jónapot Kamill, hogy van?

— Köszönöm, jól. Éppen azon gondolkodtam, hogy hol búcsúzhatnék el önöktől, mert rövidesen elutazom.

— Hova?

— Salzburgba.

— A Festspieléknek már vége van.

— Tudom, de most fogják bemutatni Ábrahám Pál „Viktória” című operettjét, amelynek

táncait a színház felkérésére én fogom betanítani.

— Gratulálunk.
— Köszönöm.

Ügyes jüü ez a Feleky Kamill. Hiába, a magyarok külföldön is különösen megállják a helyüket. Itt van például egy Pesten ismeretlen név: Granz Ferenc, aki elvégezte a színiiskolát és kiment Berlinbe szerencsét próbálni. Felkereste barátját, Rott Ferencet, hogy segítségét kérje az elhelyezkedéséhez. Véletlenül

ugyanakkor ott volt Rottnál a hannoveri direktor, aki a fiatal Rottot le szerette volna szerződtetni egy darabra színházához. A kis Rott nem fogadta el az ajánlatot, mert szerződése Berlinbe szólítja,

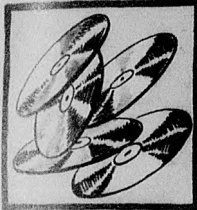
hanem maga helyett Granz Ferencet ajánlotta. Még a lakáson azonnal megtartották a próbát, amely teljes sikerrel járt és

Granz Ferenc azonnal aláírta szerződését,

amelynek értelmében egy évig a hannoveri színház tagja.

Berlinben egyébként a múlt héten valószínű magyar társulat utazott ki. Ezek: Bodán Margit, a rádió népszerű magyar népdalénekesnője, Verbőczy Ila, Fekete Pál, Laurisin Lajos és Rátkai Márton.

Persze, maga most azt hiszi, hogy ezek a művészek turnézni fognak Berlin és környékén. Azt már nem. Ilyen nagy magyar kultusz még sincs kint a németek fővárosában.

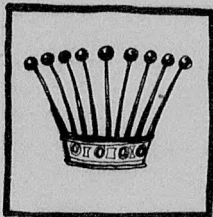
Az öt művész azért utazott ki Berlinbe, mert az egyik gramofongyár leszerződtette őket

és most kellett megcsinálniuk a felvételeket. Ha

majd visszajönnek, kérjen tőlük autogramos fénykép helyett aláírt gramofonlemezeket.

Mit fixirozza úgy azt az urat, aki egyébként Szánthó Tivadar, a neves zeneszerző. Mit kérdez? Hogy mi az a piros szalag a gomblyukában? Az barátom a francia becsületrend jelvénye, amit rajta kívül eddig csak Hellai Jenő kapott meg. Szánthó Tivadar közel egy évi pesti tartózkodás után rövidesen visszautazik második hazájába, Franciaországba, ahol Párizsban állandó lakása van. Most fejezte be operettjét, a „Gróf Romeo”-t, amelynek szövegét Ludvalövöen Szilágyi László írta.

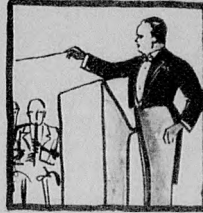
A darab „Uhr-auführungsja” február harmadikán lesz Monte-Caróban Charles Blum színházában.

A második premiér Párizsban lesz a Théâtre Marigniben és csak azután fogják Pesten bemutatni. Az operett fordítását Henri Falk, a „Párizsi kirakat” és több más nagysikerű francia operett szerzője vállalta magára.

Na itt már eleget ültünk, menjünk talán át a kis társalgóba. Oda nem lehet bemenni, maga szereneséllen. Az a kártyaszoba, ahová csak azok léphetnek be, akik rendes tagjai a klubnak. Sok színházigazgató hagyta már ott a pénzt. Vannak persze köztük olyanok is, akik nem kártyáznak, sőt igyekeznek minél jobban spórolni. Ezek közé tartozik az a direktor is, aki nemrégiben mutatta be az egyik világhírű magyar zeneszerző legújabb alkotását. A darab bizony sok

pénzébe került a direktor úrnak és különös fejlődést okozott neki a zenekar. A színháznak ugyanis csak tizenkilenc zenésze van, míg a komponista ragaszkodott ahhoz, hogy legalább harminchat tagú interpretálója legyen a zenéjének. Miután a darabot másképp nem kapta volna meg, a direktor beleegyezett a kérésbe. Azonban a dolgot úgy oldotta meg, hogy

a tizenkilencet akkor egészítette ki a kívánt számmá, amikor a zeneszerző megérkezett Budapestre.

És amikor elutazott, mit gondol, mi történt? Nyert édes egy Skótom, mert az ügyes színházigazgató a zeneszerző távozása után visszaállította a zenekarban a régi létszámot.

Mi iránt érdeklődött, hogy nők járnak-e ide? Azt már nem, legfeljebb csak ünnepélyes alkalmakkor. Tudom, hogy nagyon sajnálja a dolgot, de a maga monoklis szép szeméért nem fogják megváltoztatni az alapszabályokat. Kárpótulásul inkább mesélek magának valamit egyik legesinosabb színésznőnkéről, Bársony Rózsiról. A fiatal művészről megbeszélte Vadly Ilonával és Kertész Dezsővel, hogy a „Friderika” ideje alatt turnézni fognak. Már útra készen állottak, amikor Bársony Rózsai lemondta az utat. Nagy titokban megsúghatom magának, hogy ennek nem irrandulás volt az oka,

mint ahogy azt a lapok megírták, hanem Fedák Sári. Fedák játssza ugyanis a Király Színház legközelebbi újdonságában, Békeffy-Lajtai „Okos mama” című operettjében a nő főszerepet, míg a

másik női szerepben Bársony Rózsai fog fellépni.

Fedák amikor meghallotta a turnétervét, kijelentette Bársony Rózsainak, hogy egyenesen ragaszkodik ahhoz, hogy lemondjon erről az útról.

Azt állította ugyanis, hogy a turné jára-

dalmái alaposan megsobányítanak Bársony Rózsi, aki most sem mondható kövérnek, már pedig ez nem válna előnyére. Bársony Rózsi szót fogadott Fedának és minden szívfájdalom ellenére lemondott a biztos üzletről az „Okos mama” kedvéért.

Ennél is nagyobb titkot súgok meg most magának, amelyről nem szeretném, ha elhíresztelné, hogy tőlem hallotta. Most lép fel először egy egész estét betöltő opera női főszerepében a tizenöt éves Márkus-Szojer Ilke, Márkus Dezső karnagy leánya. Hogy ki tanította énekelni, azt mondanom sem kell, de a prózában és színpadi mozgásban olyan mestere volt, akivel eddig senki sem dicsekedhetett el.

Ezekre ugyanis Gombaszögi Frida tanította be a legfrissebb opera-énekesnőt.

A művésznő ugyanis egy alkalommal hallotta a kislányt énekelni és azonnal felajánlotta segítségét. Ez mutatja legjobban, hogy Márkus-Szojer Ilkét milyen tehetségesnek tartja. Azt azonban tanácsolom, hogy ne ajánljon senkit

Gombaszögi Fridának, mert a művésznő önzellenül vállalta ezt a kis munkát, amelyhez hasonlólt a jövőben természetesen megint nem csinál.

Nézzé csak ki jön itt. Sarkadi Aladár. — Van valami baj, hogy olyan izgatott, kedves Sarkadi úr?

— Mondhatnám igen. Képzelmék mi történt velem az imént.

— Mi, az Istenért?

— Jövök a Köruton és velem együtt egyszerre fordul be a Kertész uccába egy autó is. Kis hija volt, hogy majdnem elütötte. Persze nagy lármát csaptam, mire a sofőr így mentegelőzött:

„Kérem, már hat év óta vezetek kocsit és senki sem mondhatja, hogy nem érték hozzá.”

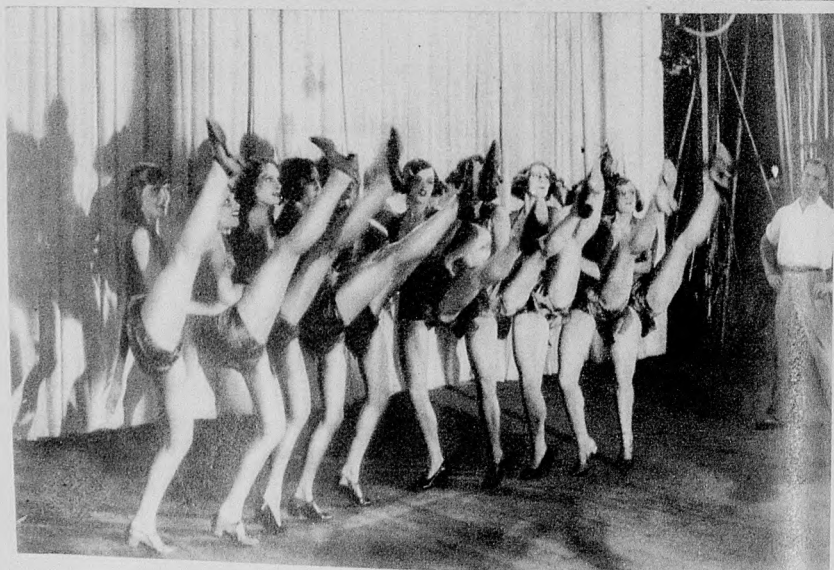
— És mit felelt erre ön?

— Azt, hogy én pedig közel ötven éve járok gyalog és arra sem mondta még senki, hogy nem értek hozzá.

— Jó. Ezek után barátomnak már el sem mondom a szokásos heti viccet.

— De uraim, ez nem vicc, hanem halálosan komoly.

— Eppen azért.

Filmgörlök próba közben (Fotó Ufa)

A SANZON- ÉNEKESNŐ

Vécsey Leo
szonettje

Sötét szemét a bánat törte meg,
Mit száz poéta hordott össze néki,
Lágy hangja másnak sóhaját meséli,
Más könnyeit a meggötört szemek.

A gyenge váll, a fényben reszkető,
Oly kisleányos, megható, oly árva!
Szent szíve minden szenvedésre járva,
Mint lenge szál a szélben, reszket ő.

A hangja hárfa, vert ezüst, finom,
Pókhálósálon vonja, vonja szívem
És szomorú, mint kéltő, messzi rom.

Pókhálósálon vonja, vonja szívem,
Míg bíbor zendül fenn az alkonyiven
S ajkán a szívem: — vörszínű sírom!

SEBŐK

FODOR LÁSZLÓ és a többiek

A kabaréba — ebbe a fáradt műfajba — nagyon nehezen lehet már valami újat hozni. Ezt nemcsak a kabarék publikuma érzi, hanem — ami már feltűnőbb dolog — a kabarédirektorok is belátják, éppen azért a szokványos műsort igyekeznek valami különlegességgel teljessíteni. A *Teréz-körúti Színpad* új műsorában például *Dela Lipínskaja*, a világhírű orosz dízőz szereplése valóban élmény. Az ő produkciója originalis. Amit hoz s ahogyan hozza, az valami egészen más, mint amit eddig láttunk és hallottunk... De azért a megszokott kabarédarabok között is találtunk egy igen értékes darabot. *Fodor László* „Cukorspárga” című egyfelvonásosa eleven színekkel vetül elénk egy darab pesti életet. A kereskedő — a rossz üzletmenet következtében — meg akar halni. Cukorspárgával akarja magát felakasztani. Bejön egy kislány, aki cukorspárgát kér, a kereskedő megrémül, azt hiszi, hogy a lány is öngyilkosjelölt. Elfelejtkezik a maga bajáról s igyek-

Steinhardt Géza

szik lebeszélni a kislányt sötét tervéről. Ez annál is inkább sikerül, mert hiszen a lány a spárgát csomagolás céljára kérte... Happy-end.

Fazekas Edit és *Rolkó József* a két főszerepben kitűnő alakítást produkáltak. Mi van még?! Darabok, tréfák, magán-számok. *Salamon, Rajna Alice, Boross.*

Steinhardt kabarét nyitott. A békeidők egyik legnépszerűbb szórakozóhelye kétségkívül *Steinhardt* orfeuma volt. Pestre jönni és *Steinhardt* varietéjét nem látni, majdnem annyira volt, mint Párizsba menni és nem látni az — Eiffel-tornyot. Hozzá tartozott a népszerű *Steinhardt* a város életéhez... Azóta sok minden történt vele és — velünk is. És most *Steinhardt* újra itt van közöttünk, kabaréja van, saját társulata, amelynek élén fellép. Magával hozta most is utánozhatatlan játékmódozatát, kedves egyéniségét, szeretetreméltóságát. A publikum viharosan ünnepelte *Steinhardt* akiben megtalálta újra legkitűnőbb mulattatóját. *Steinhardt* most is a „rég” *Steinhardt*, aki elementáris erővel hat. Két darabban is játssza a főszerepet, mind a kettőt ő maga doldozta át magyarrá. Különösen ellenálhatatlanul hatott az ő egyéni humora a *Max* és *Móric* című kacagató és groteszk helyzetekkel teli bohózatban.

A *Steinhardt*-társulat tagjai között ott találjuk *Haraszthy Micit* és *Faragó Sárít*, az *Apolló*-kabaré egykori kedvenceit.

Két varietéje van most Pestnek. A „*Royal*” és a „*Komédia*”. Mind a kettő egészen más zsánert képvisel. A *Royal* az attrakciókra fekteti a fősúlyt, a *Komédia* színdarabokra. Így érthető, hogy mind a két varietének a publikuma más rétegből rekrutálódik. Amit a *Royal*ban most láttunk, ezek az „ attrakciók” nem újak. De a két dízőz, *Sándor Stefi* és *Kende Mária* előadása elsőrangú...

A *Komédiában* két érdekesség van. Az egyik, hogy maga a direktor — *Somogyi Kálmán* — írt operettet az új műsorba „*Mese a fürdőkádról*” címmel. Az egyfelvonásos operett, amelynek zenéjét *Erdőssy László* szerlette — tetszett a publikumnak.

A másik érdekesség, hogy *Tábori Emil* egyik vígjátékában *Tábori* egy kilencéves fiút alakít, a lánya, a tehetséges *Tábori Lili* pedig egy nyolcéves kislányt. *Solti, Weigand* szólóznak, most is igen nagy sikerrel.

A baj ott kezdődött, hogy „a világ könyvelője”, aki már nem volt mai gyerek, feleségül vette „Bella nagysád”-ot.

A fiatalasszony viselkedése ellen akkor emelte az első kifogást, amikor önagsága erős flörtbe kezdett a daliás „Dreyfus” kapitánnyal, akit barátjáné, „Takáts Alice” mutatott be neki egy „Csodabár”-ban.

„A világ könyvelője” még ekkor sem fogott volna gyanút, de nagynéje, az örökifjú „Poldi” figyelmeztette.

— Jól vigyázz, „Boris Godunov”, a házasság nem egy „Háromgarasos opera” és ha eljön az „Első tavasz”, ez a „Jó tündér” könnyen beleszédülhet a „Júliusi éjszaká”-ba.

Súlyosította a helyzetet, hogy az asszony barátjánéje, a „Kis Kalalin” szövetkezett a férj nővérével, a „Friederiká”-val és kimentek a löversenyre, mert mint a csinos fiatalasszony mondta, ez „Jobb mint otthon.”

Ugyanakkor feltűnt a látóhatáron „Három muskétás” is, akik valamenynyen méltóan csodálták a szép „Leóna” bájos és decens egyéniségét.

— „Nehéz zsidónak lenni” — sóhajtott a könyvelő és tanácsot kért öz nagybátyjától, a „Rabbinus”-tól.
— „Egy lány, aki mer” — teljességgel ellenőrizhetetlen — felelte a tudós férfiú és vigasztalásul egy szép „Töltőtoll”-at ajándékozott öccsének, figyelmeztetve, hogy ellenőrizze „Önagsága egy napja”-t.

Ugyanakkor „Bella nagysád” unatkozva nyújtózott egyet a tükör előtt.

— „Szélmákos kerestetik” — mondta, — aki megszinesítené unalmas életemet.

Ekkor kopogtak az ajtón és belépett a „Nyárspolgár”.

— Jöjjön velem „Leóna” — sutogta.

Az asszony, akit égetett a „Szent lány”, még mondott egy „Gyenge nem”-et, de aztán kezébe vette a „Töltőtoll”-at és pár sort írt férjének.

A cédulán csak annyi volt:

„Megasallak, mert szeretlek.”

Nagy Károly.

Rendőri hír: X. S. úr, aki Budapesten született, él és lakik: egy tavaszba játszó őszi napon megelégteli az egész kétes dicsőséget, amit a pesti polgár élete jelent 1930-ban és ennek konzekvenciájaként kísétál a ligetbe, ott kiválaszt egy — céljának megfelelő fát, amelynek egyik ágára aztán annak rendje és módja szerint — felkötö magát. De — az ág gyengének mutatkozik — leszakad, szóval az egész dolog nem egyéb egy szürke „sikertelenül végződött öngyilkossági kísérlet”-nél.

Azaz, nem lenne egyéb, ha!...

1. Ha nem jönne a rendőr, akinek az egész dolog „gyanussá válik” kissé.

2. Ha a közelben lakó és általánosan ismert kegyelmes asszony nem sétálna arra.

3. Ha ez a kegyelmes asszony a rendőrtől nyert információ alapján nem rohanna el.

4. És ott, a félig még mindig tudokló szerencsétlennek el nem mondana, hogy: „Az életben semmi nem történik cél nélkül! Miért legyen tehát egyedül és kizárólag a halál céltalan?!”

Ez a szürke, már-már olvasni nem akart szürke napihír.

És a szegény ágrólszakadt, mikor nevét kérde a rendőr, azt mondja:

— Ágrólszakadt Péter.

És nem árulja el igazi nevét később sem, mert:

A nevem, a multam ugysis annyi, hogy — itt vagyok!...

Ime a riport kiinduló pontja. A tett színhelye a Ujszínház lesz. A tettes: harmincnégy esztendő; két gyermek — gimnazista fiúk — apja: sokat küzdött, szenvedett, dolgozott; több regénye, novelláskötete jelent meg — és a neve:

Sipaš Iván

Az én hetem

IRJA
KARDOS ISTVÁN

Péntek

31

Farkas

Ma van a „Friderika” premiérje a Király Színházban. *Lehár*-premiér egyenlő a *Molnár*-premiérrel. A Király Színház elé háromszázhetvenkét automobil érkezik — ezek mind magánkocsik — és kétszáztizenkét taxi. A hivatalos lovaskocsikon kívül még tizenkét lófogató koesi is odagördül a Király Színház elé.

A nézőtérben igen sokan ülnek könyvvél a kezükben. A könyv *Goethe* verseskötete. A nagyérdemű közönség ellenőrzi a versfordításokat. A „Friderika”-ban ugyanis négy eredeti *Goethe*-vers van. Az előadás végén többektől megkérdezem, hogy az eredeti versek fordításai közül melyik tetszett leginkább. Legtöbb szavazat *Goethe* *Kleine Blumen, kleine Blätter* című versének fordítására esik, amely *Szenes Andor* munkája és amely így hangzik:

„Szép virágot, zöld levélkét
Hínl elém az ifjú nyár;
Rózsafákon rózsabimbó,
Mind a kedvesemre vár.
Szellő, vidd el mind a rózsát
Kedvesemhez és vigyázz:
Meg ne lesse,
Meg ne lássa
Az a rózsát senki más!
Majd bejóna szép hajába
S lükréhez, ha lopva jó,
Szép haján ezernyi rózsá,
De a legszebb rózsá: Ó!”

A közeledő farsangi idényre a színházi koncert és estélyi eseményekre valódi és divatékszerek

**csak a „Gyémántházból”
divatosak!**

VII. ker., Rákóczi út 56.

A m. kir. Operaház, Nemzeti Színház, Kamaraszínház, Fővárosi Operettszínház, Városi Színház, Magyar Színház, stb. szállítója. Valódi ékszerek és ékszerutáratok minden alkalomra kölesön és esemény kölesön díj mellett.

Szombat

1

Mindszent

Megérkeztek a japánok és cseresnyevirágos sátrukat felütötték a Városi Színházban, ahol valamennyien új nevet kaptak. Mindenki kapott egy nevet a Taifunból, amelyet itt Pesten vajjon ki nem ismer.

A fő japán színészt a Városi Színházbeliek *Tokerámónak* hívják, a másik japán színészt — ez már öregebb, mint az előbbi — *Josi kavának* keresztelték el, a harmadikat meg *Hironari* Inozénak. A rendezőjük, amilyen kis ember, éppen olyan szigorú. A mi színészeink röviden Togo admirális-ként emlegetik.

A japánok csak hallgatják az ő fülük számára is ismerős szavakat, de persze nem sejtik, hogy itt nálunk új neveket kaptak. Csak mosolyognak, kicsiny szemekkel, végtelen mosolyukkal.

A társalgóban persze elindulnak a viccek. Pajor Ödön megkérdi társait:

— Tudjátok-e, hogy mondják japánul: fa?

Persze, nem tudja senki.

De már Pajor felel:

— Japánul fa annyit jelent, mint tam. A színészek bölintanak, Pajor tovább kérdez:

— És két fa?

Ezt se tudják. Pajor felel:

— Tam-tam.

A színészek bölintanak, Pajor tovább kérdez.

— És három fa?

Erre már megadja a választ Krasznai:

— Mi lehetne más, tam-tam-tam.

— Helyes — feleli Pajor — és akkor mondjátok meg, hogy hívják japánul az erdőt?

Erre igazán nem tud senki választ adni és még ma is rejtély volna, ha Pajor még nem mondaná:

— Tam-tam-tam-tam tamtararantam-tam-tararamtam...

Vasárnap

2

Viktória

Az ismert bankvezér takarékoságáról híres. Valóság-gal regéket mesélnek arról, hogy tud spórolni a mi dérk bankvezérünk. A takarékoságban odáig megy, hogy a színházban soha nem ül páholyban vagy a földszíntén, hanem az erkély egyik sorában foglal helyet családijával és onnan nézi az előadást.

Igaz-e, nem-e, nem tudom, az alább következő történetért Z. Molnár Lászlót teszem felelőssé, mert ő mesélte nekem.

— A bankvezér a minap családjával, feleségével és kislívával elment a Nemzeti Színházba. Takarékosági elveihez híven a kakasulón foglalt helyet. A gyerek azonban nem látott jól és ezért jól kihajolva figyelte az előadást.

A bankvezér atyai gondoskodással szól rá a fiára:

— Fiácskám, az isten szerelméért, ne hajolj ki, mert még leese! a földszintre és ott drágább.

Hétfő

3

Hatalakn.

A Magyar Színház társalgójában „A gyöngye nem” előadásának egyik szünetjében beszélgetnek a szereplők, meg a színház vendégei. Az egyik színész meséli, hogy a multkor csínyán összeveszett egy kollégájával, akivel hirtelenben valami nézeteltérése támadt.

— No és? — kérdezik a színészek.

— No és? — mondja fenyegetően a színész, — a végén jól megadtam neki.

Megszólat az egyik sarokban Ráday Imre:

— Mondd, pajtás, és nekem mikor adod meg?

Kedd

4

Károly

A Fővárosi Operettszínház gazdasági hivatalának ma délelőtti hivatalos értesítést kézbesített az előjáróság. Az árkus papíron a végrehajtó utasítja a színházat, a titkár úrnak, név szerint Pallós Jánosnak ne adja ki a fizetését, miután hosszú idő óta tartozik adójával.

Pallós János ugyanesak megrémült, amikor tudomást szerzett a fizetése letiltásáról és hamar elrohant az előjárósághoz, hogy az Isten szerelméért, csináljanak valamit, mert hiszen ő a fizetéséből él és ha letiltják adóra, akkor abból szörnyű baj lesz.

Az adóhivatal főnöke szelíden szólott:

— Hát, édes uram, nem akar adózni?

Pallós, akivel lehet alkudni, így felelt:

— Ha feloldják a letiltást, adozom...

KÉZIMUNKAKINCSEK KÖNYVE

a címe annak a nagyértékű műnek, amely 147 csodaszép modern kézimunkát, valamint leszámolható öltösmintákkal ellátott kézimunkaívét tartalmaz. E könyvben közölt minták alapján rövid idő alatt kevés költéssel szép és izéles, hasznos dolgokat készíthet a kézimunkában kevésbé jártas nő is. Ára bérmentes küldéssel 1 pengő 90 fillér. Beszerezhető a **Délbáb kiadóhivatalban**, Budapest, VII. kerület, Dohány uca 12 szám

Mint a tej és rózsza olyan lesz az arca

3 perc alatt!

Egyszerűen néhány cseppet a paszterizált Leton-arctejből szétszít arcbőrén. Erre helyezi a megszokott pudert és azonnal sima és hamvas lesz arca, mint a tej és rózsza. A fonyadt arcbőr életet kap, a fénylő orr, homlok matt lesz, az arcbőr hibái eltűnnek, nem izad az arc, a szeplőket eltakarja.

Teljesen ártalmatlan. Minden arcbőr részére alkalmas. Hatása tartós, mert a Letonos arca helyezett pudert egész nap vagy egész éjjel folyamán nem pereg le az arcról.

A Letonos arca helyezett pudert teljesen láthatatlan.

Egy üveg Leton-arctej, mely hosszú ideig eltarthat, 2 pengő 40 fillér.

Kapható gyógyszertárakban, drogériákban és illatszertárakban. Ha valahol nem volna, úgy forduljon a Hunnia laboratóriumhoz, VII. Erzsébet-körút 56.

— Igen?... vágott közbe örömmel az adófelügyelő.

Öröme azonban lehült, mert Pallós folytatta mondanivalóit:

— Adozom — *elismeréssel*.

Szerda

5

Imre

Egyik színészünkhöz odamegy egy ismert kölcsönkérő színész. A históriát természetesen előlről kezdi, úgyszólván születésétől, amíg végre elér napjainkig, vagyis oda, ahova el akar érni.

— Nem tudsz nélkülözni,

pajtás, két pengőt?

— Egyebet sem tudok, csak *nélkülözni* — hangzik a válasz.

Csütörtök

6

Lénárd

Schäffer bácsiról, a Városi Színház derék portásáról rengeteg adoma kering a színházak világában. Legutóbb Márkus Dezső zeneigazgató betelefonál a színházba és Schäffer bácsit kéri a telefonhoz. Schäffer bácsi jelentkezik és nagy figyelemmel hallgatja Márkus Dezsőt.

— Schäffer úr, otthagytam az esernyőmet. Nem találta meg?

Schäffer bácsinak véletlenül kezében van az esernyő. Belemutatja a telefonba és megkérdi:

— Ez volt az?

AKI A FÉRJÉT a magyar dalnak köszönheti

Lengyelország legszebb asszonya — így hívják szűkebb hazájában *Bandrowska-Turska Évát*, aki most néhány napon keresztül a *budapesti Operaház* színpadán vendégszerepelt. A megtisztelő jelzõt teljes mértékben megérdemli a nagyszerü hangú lengyel primadonna, mert tényleg — *igen szép*.

A pesti korzón kivétel nélkül minden férfi utánanézett, ahogy a budapesti lengyel követség néhány tisztviselójének társaságában *végigsétált a Váci utcán*. Itt a csillogó kirakatok és az egymásnak meg másoknak randevút adó pesti szépasszonyok között folyik is le az intervjú.

A *Vörösmarty-szobortól a Kossuth Lajos uca* sarkáig.

— Istenem, hát miről is beszéljek? — kezdi egy kicsit zavartan, — azt ugye biztos sokszor elmondották már előttem járó világjáróknak, meg primadonnáknak, hogy *Budapest nagyon szép város* és az is csinált bóknaak tetszene, ha most arról biztosítanám, hogy én mennyire szeretem a magyarokat és *mennyire felkarolom Lengyelországot az ottani magyarok kultúráját*. Pedig ez így is van. Nem különös érdemem az, hiszen ezt a férjem révén fokozottabb mértékben tehetem...

Kevesen tudják Magyarországon, hogy a szép lengyel vendégművész nõ férje igen nagy úr Varsóban

Bandrowska-Turska Éva

— lévén ő a *közlekedésügyek miniszterének*.

— A férjem is igen nagy barátja a magyar művészetnek — meséli tovább — és igen érdekes véletlenképpen

azt is a magyaroknak köszönhetem, hogy velem megismerkedhettem.

Ő ugyanis nagy kedvelője a magyar daloknak, így azután minden olyan koncertre elmegy, amelynek műsorán ilyen számok szerepelnek. Néhány esztendővel ezelőtt így jött el az én hangversenyemre; anélkül, hogy közelebbről tudta volna, hogy ki is az a *Bandrowska Éva*...

Itt közbevetőleg meg kell jegyezni, hogy ez egy kissé túlzott szerénység a művésznről. *Bandrowska Évát* ugyanis igen jól ismerték már lánykorában is *Lengyelországban*, hiszen

minden hazai és sok esetben külföldi szépségversenyen ő vitte el az első díjat.

— Amikor a koncertnek vége volt — folytatja tovább házasságának romantikus történetét *Bandrowska Éva*, — egy hatalmas virágkosarat hoztak az öltözőmbe és a mellékelt névjegyen csak annyi állott, hogy a *pompás virágokat Jaromir Turska miniszter küldte*. Én ezek után még sokáig nem ismertem a minisztert, de a *virágcsokrok csak nem maradtak el*. És egy szép napon bekopogtatott a miniszter úr is egyenesen azzal, hogy

ő pedig a kezemre pályázik.

Én egy *féltéslendő gondolkodási időt* kértem, *Turska* lealkudta végül is *három hónapra*. Hát így szereztek nekem a magyar dalok férjét...

Az érte járó köszönetet a *Délibáb útfján* fejezem ki...

Elmondja még *Turska-Bandrowska Éva*, hogy azóta bárhol is hangversenyezik, emlékeztésül arra a bizonyos koncertre,

műsorán legalább egy magyar dal minéig szerepel.

— Nem ismertem eddig senkit *Pesten* — búcsúzik az intervjú végeztével, — mégis úgy éreztem, mindenki, aki itt él, *szorosán hozzám tartozik*. Képzelterheti, hogy ezek után, ha most hazamegyek ebből a városból, ahol rövid tartózkodásom alatt annyi jóbarátot szereztem, *mennyire boldogan fogadok majd mindent és mindenkit, aki Pestről vagy Magyarországból érkezik*...

A riporter impressziója az intervjú végeztével:

Bandrowska-Turska Éva asszony *Lengyelországnak* úgy látszik nemcsak *legszebb*, hanem *legkedvesebb* asszonya is!

Gönczi-Országház nyilvános étterme, söröző- és borházának nagy sikere

A külföldi

„Rathaus“-kellereknek a kávéházakkal és éttermekkel telített magyar fővárosban eddig nem volt mása, a nyugali metropolisok legkedveltebb nyilvános étkezőhelyiségének most született meg a magyar pandánja

Főterem

A csárda

Az első héten Budapest és a magyar fővárost állandóan látogató vidék, valamint idegenek behódoltak az új magyar vállalkozás szellemének.

A főváros legjobb, legolcsóbb konyhája, legjobb cigány, bor és hangulat a nagyközönség ítélete szerint. **Gönczi István** új ötlete az Országház étterme sörözője és borháza

A konyha

(Fotó Seidner)

A HÁROM TESTŐR KALANDJAI „NEGYEDIKKEL”

Amióta a Városi Színházban „A három muskétás” című operettel játsszák, Kertész Gábor, Sziklai József és Szedő Miklós csak színpadi neveiken szólítják egymást. Mindenüvé együtt járnak és olyan rettenthetetlenek, mint a jó öreg Dumas hősei voltak.

— Minden rendben volna — jelentette ki valamelyik este Sziklai József, — csak azt az egyet sajnáljuk, hogy a szerzők kifelejtették a darabból szövetségünk negyedik tagját, Athost.

— A negyedik muskétást? — vettük közbe.

— Mi az, hogy muskétás? — hallatszott a dühös felkiáltás a hátunk mögött. — Talán testőrt akart mondani, uram?

— De hiszen a darab címe...

— Csak a darabban hívnak bennünket muskétásoknak Pesten, mert itt már ment egy „Három testőr” című színdarab, de valójában mi

testőrök vagyunk, a teremburáját és a kardom élére hányom azt, aki nem így szólít bennünket.

A kínos affért a további bonyodalomtól egy statiszta mentette meg, aki a következőket jelentette:

— D'Artagnan urat kéri a telefonhoz.

Szedő-D'Artagnan Miklós a készülékhez sietett és miután mi a másik hallgatót fogtuk, sikerült kilesnünk a következő beszélgetést:

— Halló, itt D'Artagnan.

— Gascogneból? — hallatszott egy férfihang.

— Csudát, a Városi Színházból, azaz hogy persze, igen.

— Szervusz, itt Athos.

— Hát az ki?

— A negyedik testőr — szóltunk közbe.

— Ja persze, persze. Hát szervusz, mi ujság?

A három testőr: Sziklai József, Kertész Gábor és Szedő Miklós a telefonnál („fotóexpress” felv.)

— Engem megsértettek és vért akarok inni.

— Bikavért? — kérdezte D'Artagnan.

— Nem. Embervért, mert kihagytak a darabból.

— De kérlek.

— Semmi kérlek.

Rögtön jövök és kardéltre hányom az egész Városi Színházat. Ezt akarom veletek megbeszélni és éppen azért kérlek, hogy pontban éjszaka tizenkét órakor keressetek fel a tanyámon.

— Hát az hol van?

— Vasvári Pál u. 3.

A Városi Színházban pillanatok alatt szétfutott a híre Athos telefonálásának. A három testőr azonnal tanácskozásra gyűlt össze és a „Déliabá” riportert az a megtiszteltetés érte, hogy kinevezték haditudósítónak.

— Hogy jelenjünk meg Athos előtt? — töprengett Porthos-Sziklai. — Karddal?

— Inkább kardalosnővel — szölt Aramis, azelőtt Kertész Gábor. — De viszont mindenki a díszruháját vegye fel. Én például a díszruháját megyek el, mert ahhoz illik legjobban az új piros nyakkendőm.

Az előadás befejezése után tíz perccel már a Városi Színház kiskapujában állottunk. D'Artagnan-Szedő gögösen szölt oda Schaffer portásnak:

— Nyergeltesd meg lovainkat, öreg szolga és állítsd a kapu elé.

— Bocsánatot kérek, művész úr, de nem találtam konflist — szabadkozott a portás, — csak ezt a taxit.

— Ezer bomba és kartács, hát most mit csináljunk, kartárs? — fordult társaihoz.

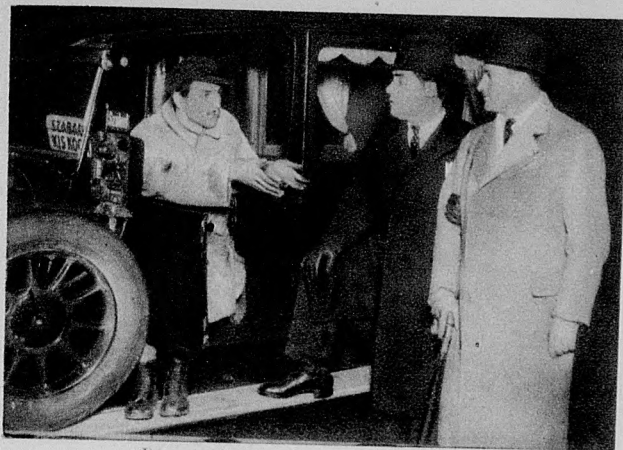
— Ülünk be — kockáztatta meg szerényen Aramis-Kertész.

Miután elhelyezkedtünk a taxiban, Porthos-Sziklai megkérdezte D'Artagnan-Szedőtől:

— Mi történt volna, ha ez a Schaffer megőrül és tényleg lovakat hoz?

— Ne izgass ilyen kérdésekkel — szölt a komor válasz, — bár lóháton jobb menni, mert ott kevesebb a defekt.

— Annyi baj legyen — szölt meg

„Borravető nines!” („fotóexpress” felv.)

Aramis-Kertész, — legyen csak defekt, de így legalább biztosan ülünk.

— De vajjon ki lehet az az Athos? — töprengett hangosan Porthos-Sziklai.

— Nem tudom — csóválta a fejét D'Artagnan-Szedő, — de amilyen harciasan beszélt a telefonba, elhiszem róla, hogy lemészárolja a Városi Színház személyzetét.

— Akkor talán mészáros lehet — szölt meg Aramis-Kertész.

— Akárhogyan is áll a dolog, ez az ember veszedelmes — jelentette ki Porthos-Sziklai. — Ez képes elpusztítani a Városi Színházat és akkor mit csinálunk mi? A Tisza Kálmán téren csak nem tarthatunk szabadtéri előadásokat, ugy-e, D'Artagnan?

— Menj a csudába a D'Artagnanoddal — fakadt ki dühösen Szedő — én Szedő Miklós vagyok és kérlek, ne vicceljetez többé, látjátok, mire vezet ez.

— Akkor nem marad más hátra, minthogy teljesítsük ennek az Athosnak a kérését és holnap estétől kezdve négy testőr fog szerepelni a színpadon — mondotta Aramis, azaz pardon, Kertész Gábor.

— Megörültél — támadtak rá egyszerre ketten is, — még mit nem. Hát nem vagyunk elegen a Városi Színháznál?! Szezón közben úgysem szerződött senkit sem a dírekcó.

— Bizzátok rám a dolgot — szölt Szedő, — én Richelieu eszén is túljártam és száz veszélyen keresztül megmentettem a királynőt.

— Mondd már — szólalt meg fitymálósan Kertész, — ezt a kunsztot a színpadon én is megcsinálom. Az életben produkálj hőstettet!

Ebben a pillanatban megállt a taxi a Vasvári Pál uca 3. előtt. Szedő megnezte, hogy mennyit mutat az óra, átnyújtotta a pénzt a sofőrnek és parancsolást nem tűrő hangon kijelentette a lengő szakállú sofőrnek:

— *Borralaló nincs, fiaskám.*

E szavakra valósággal megdermedtünk. A sofőr meg akart szólalni, de Szedő megelőzte őt e szavakkal:

— *Ugyanezt kívánom magának is és most már menjen.*

A taxi eldöcögött és mi áhítattal tekintettünk fel Szedőre, aki az életben is tud hőstetteket produkálni. Becsöngettünk a kapun és mialatt a házmesterre várakoztunk, Szedő fölényesen kioktatott bennünket:

— Nézzétek, gyerekek, amint mondtam, én mindent elintézek. Megkérdezzük a házmestertől, hogy hol lakik Athos, meglátjátok, úgy fog ránk nézni, mint a sült hal, mert ez az Athos nevű ifjú csak a jó öreg Dumas regényeiben él.

A kapu feltárult és Szedő valóban rögtön megkérdezte a házmestertől:

A happy-end
(Kertész Gábor, Szedő Miklós, Sziklai József és Petschauer Attila)
(„Jóutóexpressz” felv.)

— Itt lakik, kérem, Athos úr?

— Igen. Második emelet tizenkettő.

Az események hű krónikása kénytelen bevallani, hogy a hős Szedő elsápadt és elsőnek fordult vissza a kapualjból. A kapu azonban akkorára már zárva volt és a házmester zordanan jelentette ki, hogy Athos úr türelmetlenül vár minket. Azt hiszem, többszörösen megjavítottuk a lassúsági verseny rekordját, amíg elértünk Athos lakása elé. Senki sem akart becsengetni, végre is a „Délbáb” riportere tette meg ezt a három testőr helyett. Az ajtó abban a szempillantásban felnyílt és mind a négyen ijedten kiáltottunk fel; mert az ajtónyílásban egy páncélos vitéz alakja jelent meg.

— *A-a-aa-t-h-oo-s úr?* — rebegettük egyszerre.

A páncélos komornyik némán mutatott egy ajtóra, amelyet feltárt előttünk és mi beléptünk egy elegáns szalonba, amely teljesen üres volt.

— *Athos úr mingyárt jön* — szólalt meg a páncélos.

Megbűvölve néztünk a szemközti ajtóra, amely csigalassúsággal nyílt fel és megjelent a küszöbön Petschauer Attila, a neves vívóbajnok, mindnyájunk jóbarátja.

— Szervusztok, gyerekek — mondotta mosolyogva.

— Isten hozott benneteket nálam.

— Hát — hát te vagy az Athos?! — kiállottuk egyszerre.

— Szolgálato-tokra. *Remélem, nem haragsztok a viccért?* Azt hiszem, embervér helyett mégis csak jobban fog ízleni az a kis bikavér, amelyet a jólsikerült tréfára fogunk többszörösen felhőrpinteni.

Ezzel a happy-end-el végződött be a három testőr kalandja Athossal.

Sz. Ö.

*Az elegáns férfi
elképzelhetően a Coty
kölni nélkül! Kertész Desső*

**Az összes Coty gyártmányok
minden szaküzletben ismét!**

Coty powder, kis doboz P 2.40, az összes rougeok, Compactok, L'Origan, Emeraude, Paris, Chypre,
L'Aimant parfümök kis és nagy üvegekben

Magyar központ:

MIHALY OTTÓ, GYÓGYÁRUNAGYKERESKEDÉS

Budapest, VI. Podmaniczky uccá 43 - Telefon: Teréz 122 - 44

Aki Molnár Terenceel együtt járt iskolába

A főpróbák intim közönsége és a szmokingos premíerlátogatók egyaránt mint régi, jó ismerőst üdvözlik *Blaschnek* Hugót, a budapesti tűzoltók parancsnokát.

A parancsnok úr immár harminckét éve ellenőrzi a pesti színházak tűzbiztonsági intézkedéseit. Természetes, hogy ez alatt a hosszú idő alatt valósággal összeforrott a színházi világgal. Legjobb barátai a színészek, az igazgatók és a szerzők.

Az egyik próbán találkoztunk *Blaschnek* parancsnok úrral.

Tulajdonképpen nem volt semmi hivatalos funkciója, de azért eljött, mert „sok jót hallott a darabról”.

— Mit szeret jobban parancsnok úr — a főpróbát vagy a premiert? — kérdeztük.

— Talán a főpróbán inkább otthon érzem magam. Ugy ülök be, mint egy hivatalos szerv, de ahogy elkezdődik a darab, már csak érdeklődő jóbarát vagyok. Nem is igen volt még tüzesettel bajom. Egyszer a háború előtt a Nemzeti Színház egyik Shakespeare-előadásán meggyulladt egy díszlet a színpadon. Nem történt komolyabb komplikáció.

— Meséljen valamit a színházi világgal való kapcsolatáról?

— Mondhatnám, az egész pesti színészvilágot ismerem. Sok jó barátom van köztük, akikkel állandóan érintkezem. *Nádasy Béla, Pethő Atilla, Ödgy Árpád, Rózsahegy*

Blaschnek Hugó

mind kitünő barátaim. Azt a fiatal színészt, aki tavaly a Magyarban volt — az idén pedig a *Víghez* ment — hogy is hívják csak? ...

— *Jávor Pál.*

— Igen, *Jávor Pál.* Őt is nagyon szeretem a fiatalok közül. Persze, én inkább csak az öregekkel forrtam össze. *Valamikor sokat lumpoltam velük.*

— A Molnár-premiéren láttuk parancsnok urat az illusztris íróval.

— Igen, *felmentem gratulálni Ferinek.* Nagyon ideges volt, nem igen tudtunk beszélni, de nem esodáalom. *A szerző úgy van ilyenkor, mint mi a tűznél.* Ugyanaz a helyzet. Negyven esztendeje jóbarátom a Molnár.

Együtt jártunk a Baresay uceába

és a lakásunk is közel volt egymáshoz. A József körúton laktunk, az ő apja orvos volt, az enyém patikus, így hát sokat együttünk a szüleinkkel együtt. Az önképzőkörben már akkoriban nagy sikerei voltak — *Ferinek.* Mondta is egyszer valamelyik régebbi premíerjén, amikor gratuláltam neki, hogy „*azért az önképzőkörben jobban tapsollál nekem!*” Jót neveltünk.

— Mondjon valamit a mai színházi helyzetről?

— Azt hiszem, a jó darabokhoz ma is van közönség. Jót és olesót kell adni. Erről jut eszembe a ruhatárkérdés. Rettenetes, milyen drágák a ruhatári árak.

Tessék a színgazgató uraknak beszámítani a jegy árába a ruhatári díjakat.

Az pedig, amit legújabbban hallunk, hogy kikutatják a zsebeket, *egyenesen lűrhetetlen állapot.*

— Ön, mint hatóság, mit szól ahhoz, hogy kabátban lehessen bemenni a nézőtérre?

— Nekünk semmi kifogásunk, hogy bevigye magával a publikum a kabátját. Csupán arról van szó, hogy a szék támlájára helyezett kabát akadályozza a közlekedést. Az egész világon mindenki azt veszi fel magára, ami neki tetszik.

Meg kell említenem, hogy a „*ruhákészítés*” rendszere is nagyon veszélyes, mert összetörődik a tömeg. Mindenki várjon a sorára. Mi sokszor stoppoljuk az időt, hogy meddig tart, amíg a közönség kiváltja a ruháját.

— Még egy kérdés, parancsnok úr. Melyik primadonna tetszik önnek a legjobban?

A parancsnok úr kedvesen elmosolyodik. Kissé zavartan mondja:

— *Kérem, ezt talán hagyjuk...?!*

— De miért? Csak nem azért, mert nős a parancsnok úr?

— Nem vagyok nős ember. — *Éppen ezért...* *Baróti Zoltán.*

500 pengő jutalom

Örök problémák és vita tárgyai — úgy a színészek, mint a közönség körében azok a kérdések, melyeket itt felteszünk. Olvasóink hozzánk intézett leveleiből is azt látjuk, hogy ez a probléma ma is aktuális, mert számos kérdést kapunk ez irányban. Mi természetesen nem tudunk válaszolni ezekre a kérdésekre, mert ezt a közönség ízlése és kénye-kegye van hivatva eldön-

teni — ha módot adnak a közönségnek arra, hogy véleményének hangot adhasson.

A Délibáb íme, módot ad erre, amennyiben érdekes nagy szavazást rendez, amelyen mindenki résztvehet, aki az alábbi szavazólapot kitöltve a kiadóhivatalunknak beküldi. A szavazás a következő három kérdésre történik:

1. Ki a legszebb pesti színész?
2. Ki a legnépszerűbb színész?
3. Ki a legkedveltebb író?

A pályázatokat összegyűjtjük és a pályázati határidő letelte után a beküldött levelezőlapokat megszámloljuk és megállapítjuk, hogy melyik színészre, színészre

és íróra esett a legtöbb szavazat. Egy azon pályázók közül, akik helyesen ítélik meg a közönség ízlését, hangulatát vagyis mind a hármat eltalálják,

250 pengőt kap

Egy azok közül, akik csak két nevet találtak el a legtöbb szavazatot nyert név közül,

150 pengő jutalomban részesül

— Itt sziveskedjék levágni és a kiadóhivatalnak visszaküldeni! —

Résztveszek a Délibáb szavazásán és a következőkre szavazok

1. A legszebb pesti színész: _____
2. A legnépszerűbb színész: _____
3. A legkedveltebb író: _____

Név: _____

Foglalkozás: _____

_____ ker., _____ ucca sz., _____ em. _____ ajtó

(Olvasható írást kérünk!)

és egy pályázót pedig azok közül, akik csak egy nevet találtak el.

100 pengővel jutalmazzuk

Mivel előreláthatólag többen találják el mind a három, illetőleg két vagy egy nevet, úgy ezek közül egy zsűri választja ki a három nyertest. Ez a kiválasztás olyan pártatlanul történik, mintha sorsolás dön-

tené el a pályázatot.

A zsűri tagjai a következők lesznek: Stella Adorján író, Kardos István író, Iván Ede művészeti író és Hevessy Iván esztétikus.

A jutalmak összértéke 500 pengő

A szavazatok állásáról hétről-hétre beszámolunk a Délibáb-ban és minden számban új szavazólap jelenik meg, hogy aki akar, többször is résztvehessen a szavazásban. A szavazást december 10-én zárjuk le.

A három jutalmazott nevét és fényképét

a Délibáb karácsonyi számában közöljük le és ugyanitt közöljük a szavazás végső eredményét is.

A kitöltött levelezőlapok vagy postán küldendők be vagy pedig bedobandók a Tolnai könyvesboltja előtt (Dohány uca 12) felállított urnába.

A szavazatok e heti állása:

Bársony Rózi	579	Csontos Gyula	387
Titkos Ilona	561	Góth Sándor	383
Zilahy Irén	437	Hegedűs Gyula	345
Péchy Erzsébet	390	Delly Ferenc	341
Gaál Franciska	365	Ódry Árpád	110
Honthy Hanna	170	Salamon Béla	24
Láhass Juci	48	Molnár Ferenc	886
Rátkai Márton	710	Zilahy Lajos	817
Rózsahegyí Kálmán	684	Herezeg Ferenc	481
		Móricz Zsigmond	243

Itt sziveskedjék levágni és nekünk visszaküldeni!

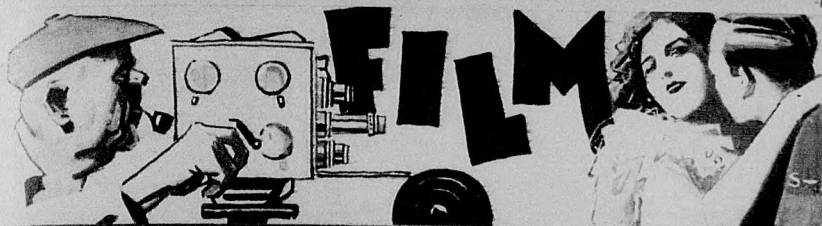

LEVELEZŐLAP

Ide
Budapestben
4 filléres,
vidéken 8 filléres bélyeg
ragasztandó

A *Délibáb*
színházi képeslap kiadóhivatalának

BUDAPEST,
VII, Dohány ucca 12

k lesznek:
 a írő, tván
 ván esz-

ngő
 közöljük
 as végleges
 gy póstán
 bandók a
 y ucca 12)

- ... 387
- ... 383
- ... 345
- ... 341
- ... 110
- ... 24
- ... 886
- ... 817
- ... 481
- ... 243

Ide
 a pesten
 illéres,
 ken 8 fil-
 bélyeg
 sztandó

ak

ST,
 12

Dita Parlo (Fotó Ufa)

Amíg Pola Negri idáig jutott

Azért válik második férjétől, mert a herceget nagyon szeretik a párizsi nők — Pola és Valentino — Miért távozott Hollywoodból? — Mi lesz holnap?

Párizs, 1930 október.

Pola Negri nemrégiben két ügyvéd kíséretében megjelent a párizsi vizsgálóbíró előtt és személyes vallomást tett férje, Serge Mdivani herceg ellen benyújtott válópere ügyében...

Tehát ide jutott Pola Negri...

Ki volt Pola Negri és ki ma?... Hosszú évekkel ezelőtt egy feketehajú

leány indult el a lengyelországi Bromberg tartományból. Ez a leány a tartomány Chalupcz nevű kis községében látta meg a napvilágot és Apolonia Chalupcznek hívták. Éveken keresztül küzdött, hol feltűnt, hol elmerült, míg egyszer színésznő lett. Első nagy szerepét Max Reinhardt berlini színházában játszotta és Sudermann egyik darabjának főszerepét alakította. Ebben nem aratott nagy sikert, de amikor Reinhardt rábizta a *Sumurun* című némajáték egyik nagyobb szerepét, egyszerre a legnépszerűbb színésznők közé emelkedett. Ebben az időben már Pola Negri-nek hívták.

Azután a filmhez került és itt Emil Jannings partnernője lett.

A kis feketehajú lengyel leány akkor emelkedett az igazán nagy nők közé, amikor egy lengyel nemes, *Domsky* gróf feleségül vette. A kis nő, aki a legalacsonyabb családból származik, nem elégedett meg a grófnői címmel, többre vágyott. *Hercegné akart lenni...* És egy napon feltűnt életében a herceg, aki igaz, csak kaukázusi herceg volt és akinek hercegi származását később gyakran kétségbevonták, de mégis herceg volt... Pola már nem szerette a gróft. A herceget sze-

rette... Elvált a gróftól és a herceg felesége lett...

A hercegnek mesés birtokai voltak — a *holdban*... Ellenben megható történeteket tudott mesélni arról, hogy a bolsevikiek garázdálkodásai elől hogyan kellett elmenekülnie és hogyan fosztották ki mindenéből...

Pola Negri szerette a herceget, nem a zsebpendőjébe hímeztet hercegi koronát — jobban mondva *nemesak* azt, — hanem a férfit.

Pola Negri és Serge Mdivani herceg

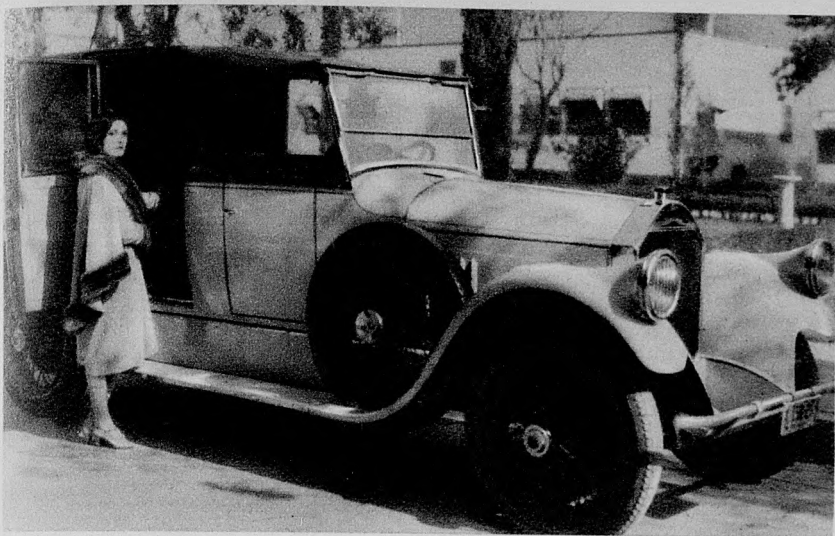
A herceg egyidőben ügynökösökkel volt kénytelen foglalkozni, de miután feleségül vette a filmszínésznőt, felhagyott régi foglalkozásával... Pola Negri eleget keresett a filmezéssel. *Serge Mdivani* herceg fivére: *David* ugyancsak nem küzdött kenyérkereseti gondokkal, mert szintén jó partit csinált. *Mae Murray* filmszínésznőt vette feleségül...

Pola Negri Hollywoodban lett iga-

zán világsztár. Itt kezdődött életének aranykora és itt is bukott el... Egyidőben olyan sikereket aratott és olyan népszerű volt, hogy a filmgyárosok minden pénzt megfizettek neki...

Sokat keresett, de reggeltől-estig dolgozott. Ezalatt a hercegi férj nem dolgozott, sőt két kézzel költötte azt a pénzt, amit felesége keresett... Emellett egy költséges mániája is volt: a *telkekkel való spekuláció*...

Azután suttogni kezdtek Hollywoodban. Pola Negrit nagyon sokát lehetett látni *Rudolf Valentino* társaságában... „Pola válik... Valentino felesége lesz!” Ezt kiabálták az emberek boldogan és addig kiabálták, amíg Valentino váratlanul elhunyt... Pola Negri sírt és vigasztalan volt. Ezt mondta:

Pola Negri — amikor még jó dolga volt Hollywoodban

„Íránta érzett szerelmem a legnagyobb volt, amit életemben éreztem és amit valaha férfi iránt érezhetek... Halála pótolhatatlan veszteség nekem...”

Igy nyilatkozott és elfelejtette, hogy férje van. Egy herceg.

*

Mennyit beszéltek ezután arról, hogy egy nagy filmszínész majdnem megőrült érte... Éjjel-nappal úgy követte, mint egy kisdíák árnyéka... Az őszhajú nagy filmszínész Charlie Chaplin volt...

Reménytelenül szerette a szép lengyel asszonyt...

*

És egyszer Hollywoodban hirtelen és elég váratlanul megfordult a világ. A filmgyárosok megállapították, hogy a közönség már nem rajong úgy a lengyel asszonyért... Már nem rohantak utána, már nem sirtak a küszöbén, már csak immel-ámmal adtak neki szerepet... És Pola Negri dühös lett.

— Velem nem lehet így bánni!... Visszamegyek Európába, filmgyárat alapítok és megmutatom az amerikaiaknak, hogy ki vagyok!...

És mielőtt elutazott volna, megnézte, hogy mennyi pénze van... Megdöbbenve látta, hogy többéves amerikai uralkodása sok, nagyon sok

pénzt hozott a konyhára, de ezt a pénzt mind elhordta a hercegi férj...

Amikor emiatt szemrehányást tett a hercegnek, az azt mondta, hogy semmi sincs elveszve: a megmaradt pénzen majd vesznek egy nagy szállodát és azt megint eladják... Szóval majd egy kicsit spekulálnak... A herceg spekulált egy kicsit és persze még kevesebb lett a pénz...

*

Európába jöttek. Kevés pénzük volt... Itt azonban szintén bajok voltak. Az emberek már nem rohantak utána... Londonban baj volt, Párizsban baj volt, Berlinben baj volt. Egyszóval mindenütt baj volt...

De azután különös történetek jutottak a fülébe. Párizs éjszakai életében nagy szerep jutott a hercegnek és egy sereg nagyvilági nő valósággal körülrajongta... Erre azután Pola Negri érzelmei veszedelmesen megváltoztak és elment a vizsgálóbíróhoz...

*

Párizsban van, de nemsokára Németországba megy, ahol nagyszerű szerződés vár rá... Azok azonban, akik jól ismerik a helyzetet, aggódnak egy kicsit, mert Pola Negri holnapja egy kicsit aggasztó.

Mi lesz holnap?... Életének grafikonja: fölfelé... lefelé... fölfelé... lefelé... Most éppen lefelé...

BENNETT, A HARMADIK

Hollywood, 1930 október.

Hollywoodban már sok mesébeillő karriér történetét kürtölték világgá, az amerikai riporterek sok érdekes életrajzot találtak ki a filmszillagokról, de olyan eset még nem fordult elő, hogy valaki egyéves színpadi multtal és háromhónapi filmtevékenység után nagy sztár legyen...

Pedig ez a legújabb karriér-hír és hőse egy tizennyolc éves szőke: Joan Bennett.

Joan édesapja huszonöt éven keresztül dolgozott az amerikai színpadokon, amíg híres lett, leányának pedig egy év és három hónap alatt sikerült mindez...

Richard Bennettnek három leánya van. A legidősebb Constance Bennett. A szép Constance nem ment a színpadra, hanem egyszerűen egy amerikai dollármilliomos, Philip Plant felesége lett. Pompában élt, ragyogott és egy napon felgyulladt benne a Bennettek színészvére. Filmszínész nő lett és ma már egyike a legnépszerűbb beszélőfilm-sztároknak.

Joan Bennett tizennyolc esztendővel ezelőtt Palisadesben látta meg a napvilágot. Egy előkelő intézetben nevelkedett, majd Párizsba ment festeni. Amikor a francia fővárosból

visszakerült, földhözvágta a palettát és apja elé állt.

— *Papa, én színésznő szeretnék lenni!* — mondta egyszerűen.

Richard Bennett, aki akkoriban saját vállalkozásában dolgozott, nem tiltakozott és nem beszélt le leányát a terv megvalósításáról — ahogyan a legtöbb színész-apa tenni szokta, — hanem jókedvűen mosolygott leánya szavain és legközelebbi darabjában szerepet adott neki.

Joan New-Yorkban debütált és a newyorki színpadon látta meg őt Sam Goldwyn.

Joan Bennett

Ezalatt Constance Bennett egymásután aratta sikereit Hollywoodban, másik nővére, Barbara pedig New-Yorkban filmezett. Amikor a két Bennett-leány meghallotta, hogy Joan Goldwynnal tárgyal, nagyon megijedtek.

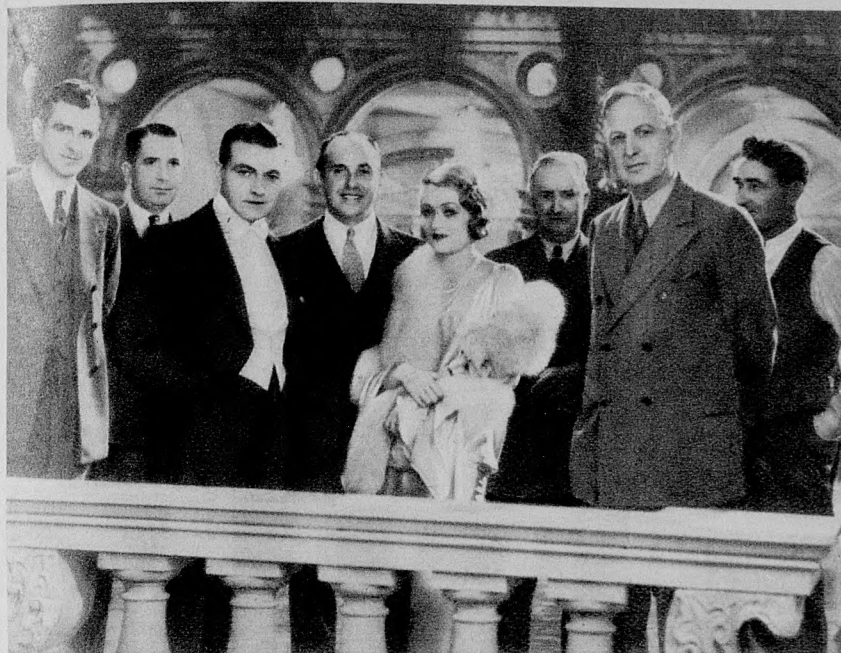
Constance ezt táviratozta Barbarának:

„Joan nem lehet filmszínésznő, mert a filmnél sok lesz három Bennett! Beszélj le őt!...”

Három nap múlva Barbara visszatáviratozott:

„Mindent elkövettem, de nem sikerült a szerződés aláírását megakadályoznom. Papa is Goldwyn mellett volt, tehát gyengének bizonyultam... Joan holnap reggel vonatra száll...”

A harmadik Bennett Hollywoodba

Constance Bennett a filmgárdában (Fotó Warner Bros)

érkezett. Már első filmjében is szerencséje volt, mert híres partnert kapott Ronald Colman személyében, akivel egy detektívdrámában szerepelt együtt. A film bemutatója nagy sikert hozott és így feleslegesnek bizonyult a két idősebbik Bennett-leány aggodalma. Kiderült, hogy három Bennett nem sok a filmnél...

A harmadik Bennett egyelőre úszik a dicsőségben, de azt mondja, hogy nem akar végképpen a filmnél maradni, hanem színpadon is szeretne szerepelni... Az első Bennett, Constance, pedig ezalatt nagyban filmezik a Pathégyárban, de a munka mellett arra is ráér, hogy Marquis de la Falaise-val kacérkodjék... A márkí Gloria Swanson férje. Nagyon boldog és harmónikus házasságot éltek addig, amíg fel nem bukkant a márkí életében az első Bennett...

Gloria ki akarta kaparni az első Bennett szemét, de az nem hagyta magát...

A második Bennett még mindig New-Yorkban van, de egészen biztos,

hogy rövidesen ő is Hollywoodba utazik és összefog két nővérével.

Elképzelhetjük, hogy mit fog csinálni Hollywoodban a három Bennett...

Ne bántsuk egymást

Már turnéznak a társulatok!...

A társulat turnéra megy
Ambar még nincs lavasz.
Itt, mint nyáron... „turnézza lesz”
Akár tél jön... s havaz!...

Turnézni kell, turnézni jó!...
Mert Pesten nincs szerep
S valahogy nyári színeket
Múlta meg a terep...

Vendégszereplés mindenütt
Német... olasz... arab...
Csupán még Gaál Franci körül
Található darab!...

Ah, ez valóban érdekes...
Mennyi turné, habár
A Hornáth-kerltől is bejött
Már régen... Latabár!...

B.

A diadalmas férfi

ÍRTA
RAMON NOVARRO

Mikor szüleit azt mondták nekem, hogy jó hangom van és ki kell magam képeztetni, szófogadó gyermek módjára ezt elhittém nekik és engedelmesskedtem.

Mikor a barátaim a varietéhez bejutattak, nem tettem ellene semmit, amikor pedig felfedeztek a film számára, akkor egyenesen boldog voltam.

Amikor azonban felfedezték, hogy szép fiú vagyok és a diadalmas férjivé, a szalónok és boudoirok hősvé akartak tenni, akkor — először életemben — sztrájkolni kezdtem.

Az a ritka szerencse ért, hogy munkám siker koronázta, a nevemet megismerték, engem megszerettek és filmjeimet a világ minden táján megdicsérték. Nem tagadom, nem is illik tagadni, hogy nagyon örültem sikeremnek, hiszen minden embernek öröme, ha munkája agyának, kezének vagy művészetének terméke, nem tűnik el nyomtalanul. De ha eddigi sikereim csak azt eredményeznék, hogy én lennék az a bizonyos „diadalmas

férfi”, akit valamikor „arszlán”-nak neveztek, ha én volnék az az üresfejű szép fiú, akiről naiv leánykák álmodnak, akkor lemondanék erről a pályáról, amelyen pedig minden idegszálammal csüggök.

Ha minden halandónak legalább naponta egyszer el kell mondani a Miatyánkot, akkor a filmszínésznek legalább kétszer naponta el kell sóhajtania, hogy „ne vigy minket a kísértésbe!” A levelek és autogramkérek, amelyeket az ember ismeretlen barátaitól kap napról-napra, mindenesetre a filmszínészi pálya

gyönyörűségei közé tartoznak, de magukban rejtik azt a veszélyt, hogy túlsok időt töltsünk el külsőségekkel és hiúságunk megnövekszik.

Egyet azonban sohasem értem meg: miért fontosabb az autogramkérőknek az, hogy az általuk kiválasztott színészről egy garantált valódi aláírást kapjanak, mint az, hogy ők egy filmben lássák.

Még sokkal veszedelmesebb fajtája az emberiségnek a ritkaságyújtó. Az autogramgyűjtést még meg tudom érteni. Jó: az ember valami személyes emléket akar kedvenc színészétől, de igen gyakran kapok Hollywoodban meghívásokat, mikor pedig Európában voltam, egyenesen elhalmoztak vele olyanok, akik tulajdonképpen csak a saját híruket és nevüket akarják azzal emelni, ha engem, a „diadalmas férfit”, mint egy idomított arslánt, körülvezetnek a társaságukban.

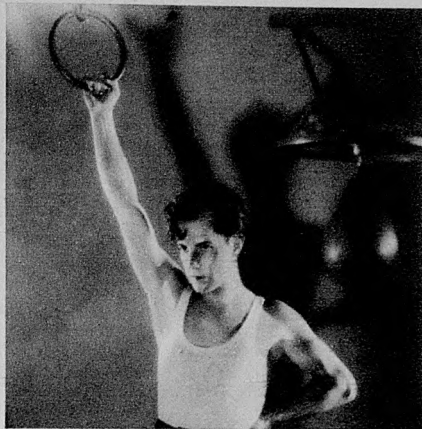
Én azonban ezeknek a meghívásoknak sem eddig nem tettem eleget, sem ezután nem állok ren-

delkezésre. Ha észreveszem, hogy valaki valóban velem akar együtt lenni és beszélgetni, akkor szívesen teszek eleget a meghívásnak. A többieknek azonban — ha nem tudok kibujni a meghívás alól — egy kis történelmet szoktam elmesélni Fritz Kreisterről, a világhírű mesterről.

Kreister Friggyest, a világhírű hegedűvirtuózt egyszer meghívták egy bankettre. Bizonyos okokból nem tudta a meghívást visszautasítani, azonban a meghívó hölgy egészen különös attrakciót akart vendégeinek nyújtani.

Ramon Novarro (Foto M—G—M)

Ramon Novarro, a sportember (Fotó M—G—M)

— A hegedűjét is magával hozza, ügy-e, mesler? — kérdezte a hölgy.

Fritz Kreister, aki jótékony célokért mindig hajlandó volt fellépni, szeretletreméltóan válaszolta a hölgynek:

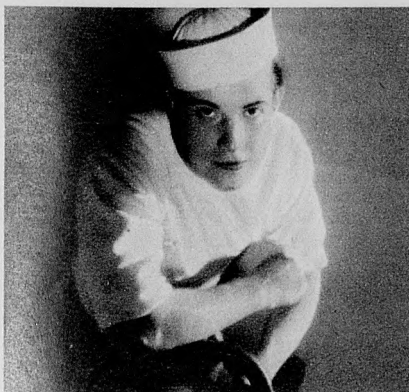
— A magam részéről elfogadom a meghívást, kedves asszonyom, a hegedűm azonban — sajnos — semmit sem eszik!...

Ha pedig valaki a hasonlatért szerénytelenséggel vádol, csak azt tehelem hozzá, hogy Kreister választát nem a szerénység bizonyítékának tartom, hanem öltetes fegyvernek az ellen a jelszóra ellen, hogy a művészből kirakati tárgyát akarnak csinálni és a filmsztárból sokan csak a „diadalmas férfit” akarják látni. Én diadalmas színész akarok lenni.

Az emberek bálványozó rajongása kü-

lönben sem kellemes, mert néha egészen különös cselekedetekben jelentkeznek. Jól emlékszem, hogy négy évvel ezelőtt, amikor egyszer New-Yorkba utaztam, milyen „jól” jártam. Gyanútlanul szálltam ki a vonatból és a következő pillanatban óriási embertömeg vett körül. Elkezdtek cibálni és három perc alatt szétlépték a kalapomat, a ruhámat, bőröndjeimet, mert mindenki egy kis emléket akart magával vinni. A végén ott álltam összehéptelt ruhában, valósággal kifosztva. Akkor igazán nem voltam sem diadalmas férfi, sem diadalmas filmszínész, hanem egy megléptázt, összekarmolt, rongyos ember, aki szívesen elmenekül volna a világ végére.

Azóta nem szoktam előre bejelenteni, ha egy idegen városba látogatok.

Ramon Novarro (Fotó M—G—M)

William Haines

Egy népszerű

és fiatal amerikai filmszínész, Zelma O'Neil, néhány hónappal ezelőtt nagy csomagot kapott postán. A csomagban egyik ismeretlen rajongója több liter parfümöt küldött neki. A parfümnek rendkívül intenzív, bódító illata volt. — Ilyen illatszere senkinek sincs Hollywoodban — mondta boldogan a filmszínész és igaza is volt, mert néhány nap alatt az egész filmvárosban ismerték Zelma különleges parfümjét.

A parfüm azonban sok bajt okozott a filmszínésznőnek. Így legutóbb egy színes film felvételei alatt, a film egyik jelenetében parfümöt locsolnak Zelmára. Erre a célra a filmszínész nő felajánlotta saját illatszerét. A felvételeket többször meg kellett ismételnéi és ennek következtében nagyon sok parfümöt locsoltak el a stúdióban, amitől viszont sokan erős fejfájást kaptak... Ez azonban a kisebbik baj volt, a nagyobbik az volt, hogy mindazok a filmszínészek, akik a felvétel alatt a műteremben tartózkodtak, nagyon illatosan mentek haza a feleségükhöz... És ezen a napon legalább egy tucat feleség ezt mondta a férjének:

— Mit csináltál te Zelmánál?

— Honnan gondolod, hogy Zelmánál voltam?

— Honnan?... Hiszen valósággal büzlök ruhádról az 5 különleges parfümjére... Megölöm azt a kígyót...

És a filmszínész most nem tudja, hogy mit csináljon veszedelmes parfümjével.

A filmesillagok népszerűségét

az amerikai filmvállalkozók úgy mérik meg, hogy kiszámítják, mennyien látogatják filmjeiket, vagyis a kasszán keresztül bírálják el, mennyit érnek. Erről aztán pontos statisztikát vezetnek. Most jelen meg a legújabb „népszerűségi kimutatás”, amelyen első helyen — mindenki meglepetésére — William

Harry Frank

MI TÖRTÉNT?

Haines áll. A második hely Greta Garbónak, a harmadik hely két sztárnak: Joan Crawfordnak és John Gilbertnek jutott. (Néhány évvel ezelőtt John még első helyen állt.) A negyedik hely Clara Bowé és Ruth Chattertoné, Mary Pickford és Douglas Fairbanks viszont teljesen kiszorultak az első helyekről. Chaplin és Buster Keaton azért nem szerepelnek ebben a kimutatásban, mert ritkán jelennek meg filmjeik.

„Megérett a cseresnye”

a címe annak a színdarabnak, amelynek szerzői Anita Loos és férje, John Emerson és amelynek két főszerepét a newyorki színpadon Bánky Vilma és Rod la Rocque fogja alakítani.

Lupe Velez

filmszínész és Garry Cooper filmszínész rövidesen megtartják esküvőjüket. Éppen ideje, mert eddig négyszer jegyezték el egymást és ugyanannyiszor bontották fel eljegyzésüket.

Milton Sills,

a nemrégiben elhunyt színész, utolsó filmje nemsokára kerül bemutatásra. Ennek a filmnek a végén a népszerű színész meghal... Az utolsó jelenet filmhaldoklását mutatja be.

Hollywoodba

most már csak azok mennek Európából, akik idegen nyelvű verziókban kapnak szerepet. Legközelebb Amerikába hajózik Harry Frank, az ismert német filmszínész is, aki egy német változatban fog szerepelni. Frank a „Ki a tigris” című filmben aratott sikert.

Egy újajta

dáliát Nancy Carrollról neveztek el. A virág egy kaliforniai kiállításon fog a nyilvánosság előtt először szerepelni.

Filmek a mikroszkóp alatt

A filmfronton élet-halálküzdalem folyik. Az egész filmvilág egy rémület. Valahogy rájöttek arra, hogy a filmgyártás rossz vágányokra siklott. A hatalmas filmgyárak bűvészi ügyességgel leplezik a veszteségeket, mert a pusztító és meztelen valóság ez: a gyárak majdnem minden filmre ráfizetnek.

Az ok: a beszélőfilm. A beszélőfilmet nem lehet az egész világon elhelyezni, mert beszél. A világpiac nagy vagy kisebb nyelvetterületekre zsugorodott össze és bár az idegennyelvű filmeket mindenütt bemutatják, a legtöbb államban ráfizetnek ezekre a bemutatókra.

Ez az oka, hogy állandóan kísérleteznek és az egyes filmekben mindig kevesebb lesz a beszéd és annál több a gramofózzene.

Rene Clair is kísérletezik. Ez a zseniális francia rendező új utakra lépett, mert attól félt, hogy a régien elbukik.

A párizsi háztetők alatt

című filmje kísérlet. És talán nem ő tehet róla, hogy kísérlete nem találkozott a legteljesebb elismeréssel. A film nem is francia, hanem tipikusan párizsi, Párizs alvilági alakjaival, apacsanyáival, grizette-jeivel, kokottjaival és minden limonádéjával együtt. A témából hiányzik az abszint csipő mámora és inkább olyan ártalmatlan líkőr, amit a lebujsz csaposa vízzel szokott keverni. De azért nem egészen ártalmatlan. Láttunk benne egy ágyjelenetet, amelyben igazán sok az újdonság. Első számú újdonsága például az, hogy ilyen jelenetet ritkán láthatunk a cenzura jóvoltából, második újdonsága, hogy a jelenetet inkább hallottuk, mint láttuk... Az ágy recsegése és az ágy sodrony csikorgása a soknál is többet fejez ki.

A nótáskönyv-árús és a rikkancs kockán dönti el, hogy a grizette melyiküké legyen. Addig kockáznak, amíg megjelenik a mellékucckák lovagja — akinek foglalkozásához semmi

kétség sem fér — és egyszerűen elviszi a nőt. A kockázás természetesen abbamarad. Később a nótáslegény, miután azt hiszi, hogy a nő könnyű leány, ágyjelenetet rögtönöz és be kell ismernie, hogy a grizette mégsem amolyan teremtés... Az uccalovag megint felbukkan és ő is kísérletezik, sőt a rikkancs is sorompóba áll. A dal vége: a nőről kiderül (és ezt nem hiszi el a publikum!) hogy olyan ártatlan, mint a ma született bárány és ezt a bárányt a férfiak közül nem is a legszimpatikusabb félig-meddig törvényes keretek között birtokába veszi.

A szereplők: A grizette szerepében Pola Illéry valódi párizsi nótádot, de inkább szépségével, mint tehetségével hódított. Albert Préjean a dalrúss szerepében főleg Chevallier-utánzásával tűnt fel. Edmond Gréville a rikkancs alakításával nagy színész szerepelt volna lenni. Gaston Modot a kelleténél is antipatikusabb volt. A filmet a Forum-filmszínház mutatta be, hogy miért, azt — sajnos nem fogja megtudni a közönség.

A hamisítatlan párizsi film mellett egy ál-párizsi képet is láttunk ezen a héten, még pedig az Ufa-filmszínházban. A címe:

Párizs királya.

Made in Germany. Meséjének elmondását meg sem kíséreljük, mert az Ohnet-i szentimentalizmus — hála az istennek — már régen idejét múlta... Elég ideig sekélyesítette a fiatal leányok lelkét és gondolatvilágát. Ezzel szemben tévedés azt hinni, hogy az érdektelen témát kárpótolja a szereplők játéka. A címszerepet Petrovics Szvetisláv alakítja. Petrovics már sok jó, sok rossz szerepet játszott, de ennél rosszabbat még nem.

Nagy kár, hogy senkinek sem jutott eszébe, hogy ezt a filmet csak az Ufa-filmszínházra lokalizálja, mert emellett még a Corvin-színház közönségének is feltalálták. Szerény véleményünk: Ha még sok ilyen hangosfilmet mutatnak be, alig lesz ember, aki vissza ne sírná a régi jó néma világot. H. Zs.

Amin az egész világ nevet

A süllyedő hajón

Óriási zürzavar. A léket kapott hajó fedélzetén a biztos pusztulást várják a hajó utasai.

— Kisasszony, itt van egy mentőöv — szánja meg az egyik utast egy fiatal matróz. — gyorsan vegye fel!

A hölgy elégedetlenül mustrálja végig a mentőövet, aztán megszólal:

— Egy számmal kisebbet kérek! (*Le Sourire*)

Az óvatos háziasszony

— Nagyságos asszony, miért játssza ezt a zongoradarabot két oktávval mélyebben?

— Tudja kérem, én lehetőleg csak a zongorának egyik felét használom! A fele részlettel ugyanis még adósok vagyunk...

(Ulk)

Különböző lábak

— Kérem szépen, messze van ide a pályaudvar?

— Önnek körülbelül ezer lépés, de a kiesinek lesz legalább kétezer...

(Ulk)

Egy kis félreértés

— Légy oly kedves, köszönj nekem húsz márkát!

— Sajnálom, kedves barátom, nincs annyi nálam!

— És otthon?

— Köszönöm, mindenki jól érzi magát!

(*Das Interessante Blatt*)

Nem érti...

— Na Lisle, hogy vagy meglegedve az új helyeddél? — kérdi az egyik eseléd a másikat.

— Minden jó lenne, csak azt hiszem, hogy a nagyságám nem egészen normális!

— Miből gondold ezt, te?

— Hát igaz is! Négyheti nyaralás után tegnap érkezett meg egy fürdőhelyről és egyenesen a fürdőszobába rohant, hogy megfürdjék...

(*Lustige Blätter*)

Éva 1930

— Kisasszony, önnek van egy hely a kocsikabójában!

— Köszönöm, női szakaszba nem ülök!

(*La Vie Parisienne*)

Á művésznő: „Kályhában ez az idei sláger,
Ez a legforróbb siker.”

„Ramses” folytonégó kályhák gyára:

Fuchs és Schlichter r.-t. Budapest, VI. Jász ucca 5—9.
Minden jobb vaskereskedésben kapható.

A primadoma cipője

IRTA
LELESY
BÉLA

A sárga Bozsó nem mindennapi vendége volt a nagykorúti Nagy Színháznak. Ritkán látogatott oda, mert a színház különös gonddal őrködött a közönsége fölött-és a legjobb detektívekkel tömte meg az üres helyeit, csak azért, hogy a nézőtér ne károsodjék a zsebtolvajok vendégszereplése miatt.

Legutóbb, tán négy hónappal ezelőtt fordult itt meg a sárga Bozsó. Ekkor vették el először a kedvét a műpártolástól. Most meg a színház hatalmas foajéjában egy kelemetlenül éves szemű, barátságatlan arcú ember toppant eléje és rámondott.

— No, mi az, Bozsó? Új terepen szaglalódunk, mi?

— Én? Engedje meg, kedves Karámi mester, hogy ezen alaposan kinevessem magam! Itt a jegyem!

— Mutasd csak a jegyedet, fiacskám! Hm. Nagyon szép dolog ez a kultúra-éhség! Hát neked erre is jut, mi? Szóval a hetedik sor tizenhat, úgy-e? Drága jegy, fiam. Becsületre válik, De, ha megengeded, utána nézek, ki lesz odabent a szomszédod. Mert nagyon gyanus vagy nekem, Bozsó!

A hosszalábú, kékszemű fickó csakugyan nem olyan közönségnek a színpén volt, aminő a hetedik sort szokta látogatni. Hiszen az igaz, hogy erre az estére talán nagy befektetések árán, de elég jóképű fekete ruhát öltött, azonban arra már nem volt elég gondolja, hogy a cipőit kifényesíttesse, ha ugyan ez a művelet egyáltalán lehetséges volt a bőrfoltokkal fedett lábbelin. Ragaszkodott a különös színházi vendég ahhoz az élénk sárgaszínű hosszú nyakkendőhöz is, amelyről valamikor elnevezték a szakmabeliek. Mert a pesti jassnyelv nem nagyon nagy következetességgel válogatja meg a csúfneveit, a sárga Bozsó egyáltalán nem volt sárga, csak hatványbarna, mindössze a nyakkendője helyén láthaták örökké ezt a sokaknak annyira kellemetlen színt.

Bozsó a rendőre nézett az ártatlanul meggyanusított erény egy igazán a színpadról elsajátított kifejezésével, ami azonban a detektívre teljesen hatástalan maradt. Nem is ez volt a cél, legyünk őszinték. A fiatalember nagyon jól ismerte arról Karámi mestert. De meg kellett tennie már csak a becsületért is. Ezalatt a titkos rendőr a színház nézőterére ment és nagy érdeklődéssel figyelte körül, vajjon kik ülnek a félelmetes színházpártoló körül? Mert a nézőközönség már jórészt elfoglalta a helyét, hozzáigazodva a Nagy Színház szigorú háztirendjéhez, amely szerint a füg-

göny felgördültekor senki sem léphet többé a nézőtérre.

A sárga Bozsó helye azonban sarokhely volt. Pontosan a tizenhetes számú páholy alatt, igen szerényen lapult meg ez a hely és a detektív sokáig nagyon figyelmesen nézte. Azonnal megállapította róla, hogy a tizenhetes páholy vendégei csaknem egy szinten vannak vele, úgyhogy, aki a páholy arany és bíbor mellvédőjén kihajol, azt akár megcírógathatja, akár pedig orron csipheti bárki is erről a helyről. De mert Bozsót ő nem erről a tréfás oldaláról ismerte, bizonyosra vette, hogy a tizenhetes számú páholy nézőit ezen az estén komolyabb veszedelem fenyegette.

Csak annyit mondott, amikor visszalért a még mindig egykedvűen cigarettázó fiatalemberhez.

— Semmi bolondság. Ha a tizenhetes páholy valami eltűnést jelent, akkor, fiacskám, hosszabb időre megint búcsút mondhat az szabadságodnak.

— Én? — álmétkodott a sárga Bozsó. — Nem tudom, hol van ez a páholy, de semmi felelősséget nem vállalhatok érte. Én igazán se látok, se hallok, amikor az a remek szép Szegedi Mici játszik. Engem hagyjon élvezni, annyit mondok! Én szeretem Karámi mestert, de nagyon mérges lennék, ha megzavarnának.

A detektív bólgatott. Most már nyugodtabb volt valamivel, mert tudta, hogy ezen az estén nem lesz baj a tizenhetesnél. Titokban azon nevetgelt, minő hatalmas pénzébe kerülhetett azoknak, akik a sárga Bozsót ideküldötték erre az estére, ez a multság. A fickó meg se moccanhat, kénytelen lesz meglapulni a helyén és csakugyan nagy műélvezettel végigszemlélni az egész előadást.

A fiatalember nagyon rosszkedvűen meredt a parázsló cigarettájára. Valamit morgogott is a foga között arról, hogy ki kell innen vándorolni. Nagyon szívesen megfordult volna a foajéban és hazaindult volna onnan, de tudta, hogy akkor még gyanúsabb lesz a mindent látó Karámi előtt.

Nem volt más tennie, be kellett bandukolnia kikölesönzött fekete ruhájában, ritkító sárga nyakkendőjében az aranytól, vörös bíbortól csillogó, fényesen kivilágított nézőtérre. A bejáratnál átnyújtotta a jegyét, aztán úgy bánt vele, mint a mozikban szokás. Bedugta a lila papírdarabkát a gonblyukába, arra gondolva, hogy a szünetben majd jön az ellenőr is. Hanxrag elegánciával sétált a kissé megütközött arcú jegy-

szező
csak
végig

lábak
elhely
amíg
nézet

hajó
esodó

Bozsó
Első

értő
gyan

tejfel

Jol

és sz

a ha

könn

láncá

zott,

vasta

az ot

A

kifeje

Sehol

sem a

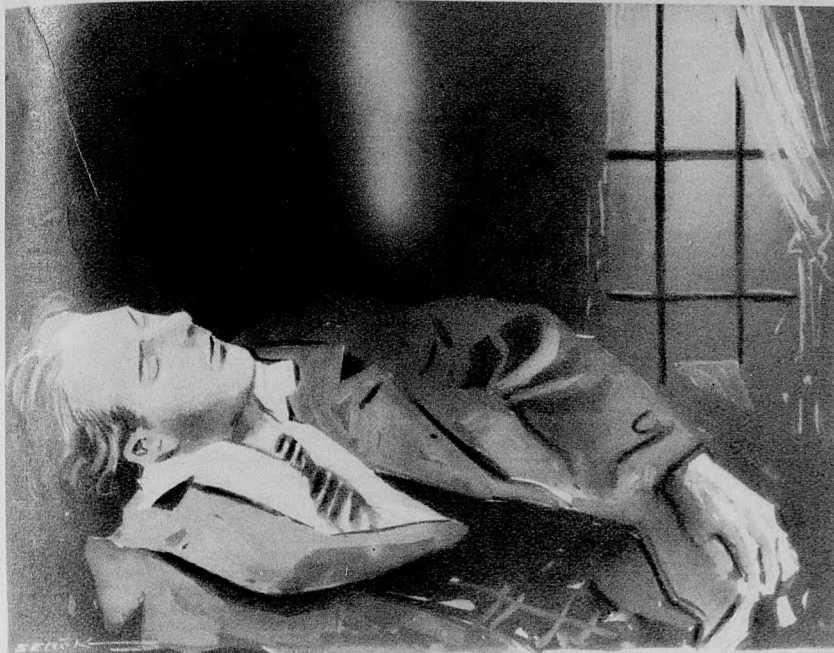
tőle é

függet

Me

a job

végig

Aztán csönd lett fenyegető csönd

szeő előt, aki kalauzolta és biztatta, hogy csak forduljon balfelé, azután tessék egészen végig, oda a sarokba.

A fiatalember átkelt az előre nyújtott lábakon, elfordult a készségesen föllálló elhelyezkedettektől, mászott, kapaszkodott, amíg csak a sor szélére nem ért. Zavartan nézett itt a szomszédjaira, előtte egy sárgahajú csupa fürt-fejű hölgy ült, a fülében csodálatosan ragyogtak a briliánsok. De Bozsó nem dőlt be ennek a fényességnek. Első pillantásra fölismerte, hogy egészen értékelen üvegek villognak előtte, erről gyanússá vált a hölgy nyakán sorakozó tejfehér gyöngysor is.

Jobboldalt egy tekintélyes, kopaszodó és szürkebajuszú öregúr üldögél mellette, a hasára fonva kövér kezét. A pocakján, könnyű volt megpillantani vastag óraláncát, amellyel szórakozottan játszadozott. De az is bizonyos volt, hogy ezek a vastag ujjak nem egykönnyen engednek el az otromba láncszemeket.

A háta mögött szemüveges, szigorú arc-kifejezésű sovány emberke kuporodott meg. Sehöl semmi ékszer rajta, még az ujjain sem csillogott fel a legvékonyabb gyűrűske sem. A sárga Bozsó megvetéssel fordult el tőle és mereven a hirdetésekkel telt színpadi függöny felé nézett.

Megvolt rá az oka. Éppen ekkor lépett be a jobb nézőtéri ajtón Karámi és a szeme véggyíllant a széksorokon egyenesen feléje.

A tizenhetes páholy a földszinti páholyok rendes szokása szerint egészen üres volt még, pedig a zenekar süllyesztett helyéről már apróbb cincogások, nyöszörgés vagy korgásszerű hangfutamok bugybörékkoltak elő. Bozsó oldalát sandított és nagyon zokon vette a detektív folytatélagos érdeklődését.

— Mozdulni se hagyják az embert! Micsoda banda!

Egyszerre elsimutak az atevonásai. A szeme megnyugodott, az ujjai kiegyenesedtek, az izmai eltazultak.

Mára föladta a harcot. Annyira figyelik, hogy csak egészen kezdőknek való kész ostobaság lenne valamivel megpróbálkoznia. Elhatározta hát, hogy csupa szem és csupa fül lesz, hadd lássa egyszer ő is a csodálatos Szegedi Micit ebben a híres színdarabban!

Először hallgatott végig igazán, nagy színházi előadásként. Gongszó kondult át a nézőtérben, aztán elsötétedett a sok esillar. A szuffita-lámpák csillagai fölragyogtak előtte, valami fekete fej emelkedett föl a sűgőkagyló magasságában, egy kéz fölesapolt a magasba fehér-fekete pálcikával, aztán megszólalt a zene.

— Minnesota gyöngye! — mormogta a sárga Bozsó, amint a zsbongó, muzsikáló nagy üvegre nézett ott az első sor előtt. Eszébe jutott, hogy odakint ezt olvasta le a színlapról. Cigaretta közben unatkozva nézegette a reklámokat, így tudta meg, mi-

féle színdarabba kapott jegyet és hogy ki lesz a primadonna, akit egész este látnia kell majd a színpadon.

Harsogva tapsolt a nyitány végén a zsufo-lásig telt színház közönsége. A fiatalember iparkodott elterelni magáról a túlságos figyelmet, nem tapsolt. Hiszen, ha ő össze-csattantotta volna óriás tenyereit, ahogy a futballpályán szokta egy-egy gól után, akkor egészen bizonyos, hogy mindenki feléje bámult volna! A tapsolásból azonban arra következtetett, hogy valami véget ért és hogy egy más dolog következik. Igaza is volt, mert a függönyök széjjel-húzódtak. Vadon erdőség terült el előtte a színpadon és az óriás fákról női lábak kandikáltak fefelé. Olyan sűrűen, mintha gyümölcsök volnának vagy virágok a lombok alatt.

Bozsó csöndesen szitkozódott. Ez volt nála a meglepetésnek és a tetszésnek a jele. Aztán előre meredt, mert megjelent a lombok között mindenütt a lábak folytatása is, sok pici szoknya és a hozzájuk tartozó női test. Szőke, fekete és vörös fejek lódtak alá a magasságokból, mintha leröpültek volna és nihelyt elértek az erdőség mohos, esős talaját, egyszerre elkezdtek énekelni. Néhány földszinti helyről halk dudorászás jelezte, hogy tulajdonosaik nem először hallják és látják ezt a darabot, de a fiatal-embert mindez csöppet sem zavarta. Szinte kibámulta a szemét!

Hiszen látta ő már a külvárosi mozikban a messziről és elkoptatottan odakerült nagy mozi-revűket, de ez itt mind, mind eleven, mozgó és színes valóság volt! Sokkal több jelentett annál, szinte összehasonlíthatatlan volt vele! Aztán új meg új kszilofón és hárfafutamok között hely jutott a primadonnának is arra, hogy egyszerre a közönség teremjen! Bozsó, ha agyonütötték volna, se tudta volna megmondani, honnan?

Hát igen. Nagyon szép volt a muzsika és az a lány is, Szegedi Mici, azjís csakugyan csodálatosnak tetszett előtte. Ugy táncolt, mintha nem is lábakon járna a csuszamlós mohán, hanem szárnyai volnának! Pedig lábai voltak, még pedig minő lábai! A fiatalember káprázó tekintettel követte a mozdulatait és mikor a táncának vége volt, valósággal elvesztette a fejét.

Tapsolni kezdett.

Azt a csattogást, géppuskaszerű robajt még sohasem hallotta az előkelő Nagy Színház. És különösen nem hallhatta onnan a hetedik sorból! Annyira őszinte és lelkes volt ez a tetszés, hogy a meglepett és oda-bámészkodó közönséget is pillanat alatt magával ragadta. Zúgott, tombolt az egész nézőtér és odafönt Szegedi Mici mámorosan állapította meg, hogy jobb volt, mint valaha! És hálából a megismételt tánc végén olyan szilaj mozdulatot tett a lábával, hogy könnyű brokátcipője leröpült a színpadról, egyenesen a nézők tapsoló tömegébe.

Ujabb tapsfergeteg, kacagás, kiabálás tört ki a már-már csillapuló terebben. Szegedi Mici kacagva és hajlongva, de össze-

tett kézzel könyörgött az eltűnt tánc-cipőcske miatt, visszakérte azt, az ő kedves közönségétől. És mindenki nagy nevetéssel pillantotta meg a sárga Bozsót, amint föl-állva a helyén, ügyetlen markáiban szorongatta a primadonna cipőjét, úgy tartogatva azt, mint valami drága kincsét.

Végre nagy nehezen megértette a fiatal-ember, mit akar tőle a gyönyörű színésznő és az egész közönség. Hogy dobja vissza azt az illatos, finom pici holmit a színpadra, mert különben nem tud táncolni a primadonna! Haláláspadt volt és nehezen szánta rá magát, de végre bólogatott a fejével és a jobb markát nagynehezen, mint valami fémesszínű galamb, elhagyta a cipő. A fiú jól célzott, a primadonnának csak le kellett hajolnia érte, aztán beleilleszteni a lábát. Felejthetetlen jelenet, csodálatos este volt!

Valamivel elmúlt már éjfél, amikor Szegedi Mici autója megállott a gellérthegyvi villa főljárójánál. A primadonna vig társasággal érkezett, mint minden este szokta. Élénk kiabálással, kacagással vonult föl a sok szép lány és a sok elegáns férfi a virágteraszon keresztül. Odabent már terített az ímas és a szobalány, telefonon kapták az értesítést, hogy nagy vacsora készül.

A megérkezettek közt muzsikuskok is voltak. Semmit sem tesz, hogy hányszor került elő a szerzeményük itt is, meg ott is, a Szegedi-villában szívesen kapták az álluk alá a hegedűt, az ujjuk hegyére a zongorát vagy a szájukba a szakszofant. Vig kis ricsaj kerekedett, a szép Mici igazán majd kirugta a hád oldalát. És már három óra felé járt az idő, amikor a társaság megint levonult a kertbe és a sortálló autókön visszafelé indult a városba.

Szegedi Mici egyedül maradt. Nagyokat ásítva nézett a magas felső erkélyablakból a hosszú autósor után és tovább zümmögött a félbehagyott melódiákat. Jeges hőlét ivott, fűtyörészeve turkált még a gyümölcsök között, aztán aludni indult. Még a minden este szokásos fürdőjét is elhagyta, úgy kimerítette ez a rögtönzött és érthetetlen ünneplés.

— Hiába! Nagy vagyok! Tehetséges vagyok! És pukkadnak, pukkadnak! — mormogta, énekelte, suttogta kitörő kedvvel. Még az ágyában is ezt dudolta: Minnesota-foxtrott dallamára.

Igy is aludt el.

Arra ébredt, hogy valami csuszánást, motozást hallott a belső ajtó felől. Szegedi Mici híres volt arról, milyen éberben alszik. Az összes színhazi rovatvezetők és tréfa-gyártók hetenkint foglalkoztak ezzel a furesa sajátosságával és erre mindenki elkészülhetett, aki csak valaha is olvasta a nagy napilapok vagy színházi lapok rovatait. Szinte hihetetlen, hogy voltak olyanok is még Budapesten, akik efelől nem voltak eléggé tájékozottak!

A primadonna kimeresztette a szemét a sötétségben.

Kétségtelen, hogy idegen az, aki a szobában mozog. Élesen halló fülecskéi nagyszé- rűen megkülönböztették azokat a neszeget,

amelyek
hogy v
ütkező
megte
mics
ennek
ják ra
az esz
előtte
udvara
is elvi
társasá
meg k
Minc
asztalo
nála,
sütni?
döz, d
ilyen
van. M
— A
ségbe.

amelyek bár igen apróak, de arról szólottak, hogy valami óvatos kéz vagy láb neki-neki ütközött valaminek. A művésznő nagyon meglepődött. Eleinte újjongó öröm fogta el, micsoda reklám, micsoda pompás befejezése ennek a gyönyörűségnek! Ki akarják rabolni! De aztán elkeseredve jutott az eszébe, hogy ezt a trükköt már learatta előtte az utálatos Holdas Böske reklámdudvara. Bökénél még a függönytartókat is elvitték. Erről beszélt napokig az egész társaság Pesten! Nem! Nem jó! Elkésett, meg kell akadályozni, valami jobbat!

Mindig az ágya mellett állott egy kis asztalon a revolvere. Még sohasem használta, nem is volt biztos benne, el tudja-e sütni? A Minnesotában kaubojokkal lövöldöz, de más a színpadi pisztoly és más az ilyen komoly kis revolver. Ennek magja van. Mégis megragadták apró ujjai.

— Állj vagy lelőlek! — kiáltotta a sötét-szögbe.

Vad robaj támadt, bútorok csattogtak, dőltek jobbra-balra. Valaki eszeveszetten menekült. Szegeci Mici már nem is gondolkozott, szinte öntudatlanul sütötte el a revolvert. Hördülést, utána zuhanást hallott, azután esőnd lett, fenyegető, keserves esőnd.

Csak percek múlva futottak föl nagy sikoltozással és kiabálással a cselédek. Fölkattantották a villanyt, a hálószoba fényárban úszott. A nagy tükörszekrény sarka mellett kinyúltnak, arcaborultnak feküdt egy rosszul öltözött fiatalember, a hátára lógott hosszú, sárga nyakkendője.

— Ez bizony kész! — dadogta Mária, a szakácsnő, amint a hátára fordította a fickót. — Ugyan mit lophatott az átkozott?

Hamar megkapták rá a feleletet. A még ki sem hült holttest jobbkezeiben ott szorongott egy csöpp brokátcipő. Ugyanaz, amelyben a primadonna hazajött a diadalmas színházi est után.

Lila Niko párti táncosnő, akit az abessziniai császár primaballerinának szerződtetett

AMIKOR AZ IDEGENLÉGIO MÚLAT

Ez a cikkünk nem híres színésznőről vagy színésztől, nem divatos íróról és nem jőnevű filmrendezőről szól. Ennek a kis riportnak szerény szereplője egy színházi portás.

A napbarnított arcú, erőteljes fiatalembernek szokatlan és érdekes multja van. *Őt ény szolgált a francia idegenlegióban*, a légio műkedvelő előadásain bonvivánszerepeket játszott és amidőn visszatért, nem akart megválni régi metier-jétől és elszerződött egyik orfeumhoz — portásnak.

Nagyszerű interjúalany, ömlik belőle a szó; feltűnően értelmes előadásába francia szavakat kever.

— *Lefkowitz Vilmos* a nevem. Huszonhét éves vagyok és egy éve színházi portás. Hat évvel ezelőtt, tehát huszonegy éves koromban három barátommal összebeszéltünk és elhatároztuk, hogy elindulunk szerencsét próbálni. Kimentünk Romániába, de képtelenek voltunk elhelyezkedni. Ekkor megismerkedtünk egy fiatalemberrel, aki azt a tanácsot adta, hogy álljunk be az idegenlegióba.

Nem tudom elmondani azt a tengerparti szenvedést, amin keresztülmentünk, az előirt öt év alatt. De igaz viszont, hogy voltak szebb oldalai is a légionerkedésnek. Ezek között első helyen állt a színház és a cirkusz. Az ezredemben százhuszonnyolc magyar fiú volt, akik mind nagy tréfaesimlők voltak. Akadt sok színészajlamú, cirkuszi akrobata és sok sportember.

Színielőadásaink én voltam a bonviván és — nem akarok dicselkedni — de sok tapsot kaptam.

A színházzal van kapcsolatban egyik legborzasztóbb emlékem is.

Műsorunkon egy vígjáték is szerepelt.

Az egyik jelenet szerint a főszereplőnek puskával rá kellett lönni a besurranó tolvajra.

Minden előírásosan történt. A fegyver eldurrant és a tolvaj összeesett. A lövésre beszaladt a többi szereplő is és akkor láttuk legnagyobb rémületünkre, hogy

a fegyver golyóra volt töltve

és a szegény bajtárs súlyosan megsebesült. Hetekig feküdt élet-halál között és esoda, hogy egyáltalán életben maradt.

— És mi volt a női szerepekkel?

— Természetesen férfiak játszották. Arrafelé nem nagyon lehetett erre alkalmas nő találni.

— Milyenek voltak a cirkuszi előadások?

— Volt köztünk mindenféle fajta művész. Volt zsonglőr, állatimitátor, parkettáncos és voltak félelmetes izomemberek. *Én voltam a cirkusz bohóca.*

De az talán érdekesebb, ha elmondom, hogy *turnéztunk is*. Kivezényelték a kis truppunkat egy-egy hadiszálláshoz és bizony megtörtént, hogy egy egész napon át meneteltünk, hogy mulattassuk társainkat. Az is előfordult, hogy közben rajtunk ütöttek a kabilók vagy beduinok és akkor

haláleset miatt kimaradt egy-egy szám a műsorból.

Most színházi portás vagyok és meg vagyok elégedve.

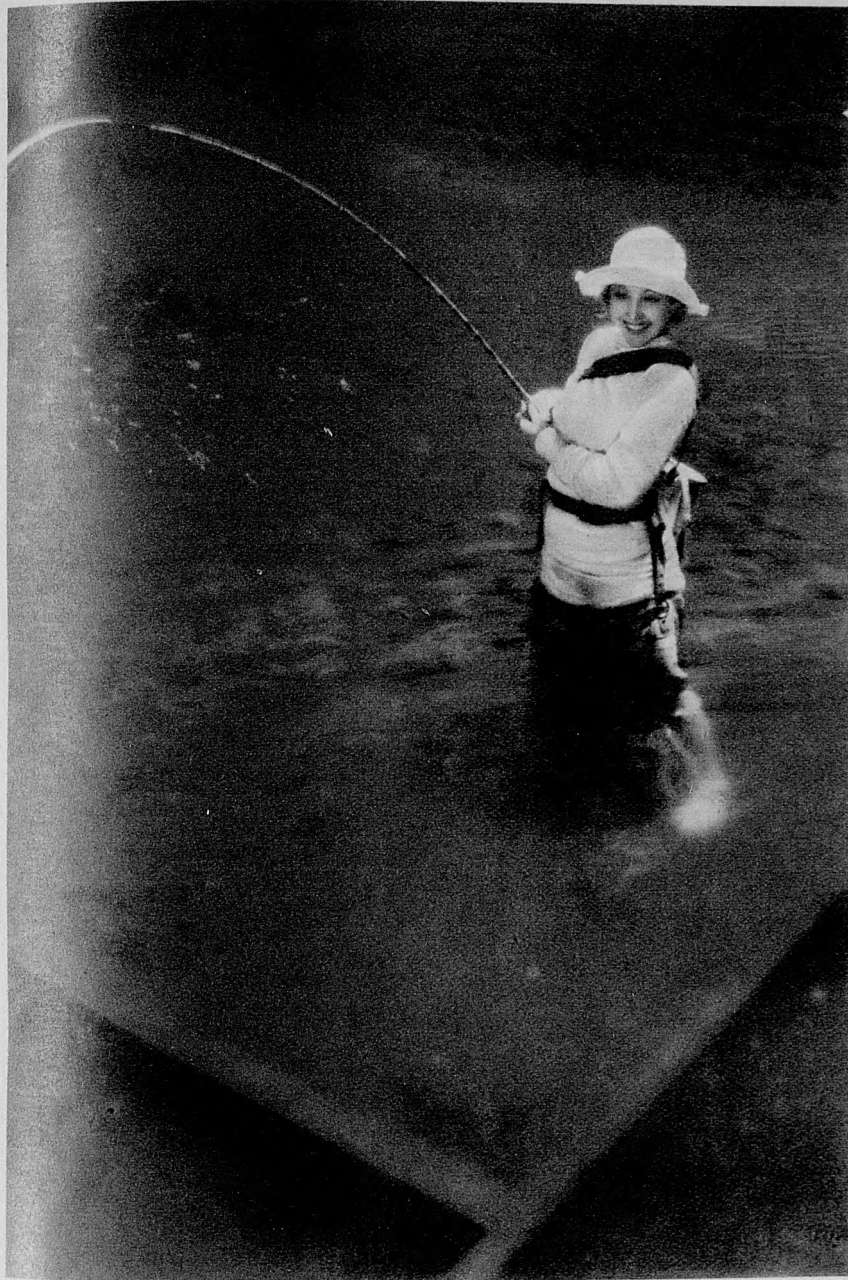
— Nem kívánczik néha fel a színpadra?

— Nem, kérem, én tudom, hogy nagy különbség van a kettő között. Ott muszáj volt tapsolni a bundásoknak, ha Lefkowitz káplár játszott — de itt?... Akkor már csak inkább vagyok portás...

Nagy Károly.

„Az erőművészek” az idegenlegió cirkuszában

Nálunk most kezdődik a tél, Kaliforniában pedig a halászat, amit szenvedélyesen űz Bessie Love filmszínésznő (Fotó M-G-M)

Halló, itt
rádió Délibáb

az 58. és 59-ik oldalhosszon. Következik legújabb rádióhíreink elmondása.

A Rádió Unió most állapította meg, hogy január elsejétől kezdve melyik adóállomás milyen műsort ad a többi állomásoknak. A sori január ötödikén Hamburg nyitja meg Brahms-hangversennyel, amelynek karmestere Karl Muck lesz. Közreműködik Sauer Emil. Január huszonhetedikén Prága következik zenekari hangversennyel, amelyet Nedbal Oszkár fog dirigálni. Február kilencedikén Rubinstein zongorahangversenyét fogja közvetíteni Varsó. A bécsi filharmónikusok hangversenyét, amelyen Schubert, Mozart és Johann Strauss művei kerülnek színre, március ötödikén továbbítja Bécs. A hangversenyt Clemens Krauss fogja vezényelni.

Március huszonötödikén először ad eserenysort Közép-Európa számára London,

amikor is Casals Pablo gondokahangversenye lesz műsoron zenekari kísérettel. Ennek a hangversenynek a dirigense a világhírű Sir Henry Wood lesz. Április huszonhetedikén újból Bécs következik Lotte Lehmann és Alfred Piecaver hangversenyével. Ugyancsak áprilisban fog Budapest is műsort adni, amelyet azonban még a pesti Stúdió nem állított össze. Más.

A rádióamatőröknek sok bosszúságot okoznak azok, akik részint rosszakaraból, másrészt hozzánemértésből állandóan visszaesalolják, azaz fűtyültetik készülékeiket.

Az első rendelet, amely az ez ellen vétőket sújtja, Jugoszláviában jelent meg.

Ezek szerint, aki a jövőben a rádióvételt

zavarja, egyévi börtönl vagy tízezer dinár pénzbüntetést kap. Más.

Olaszországban még mindig több az orvhallgató, mint a rendes előfizető. A kormány most egy újabb ötlettel igyekszik segíteni ezen. Kimondotta, hogy

a rádióelőfizetők jelentékenyen olcsóbban kapják a villanyt, mint mások.

Tekintettel arra, hogy a világítási áram díja Olaszországban elég sokba kerül, azt remélik, hogy végre így sikerül az orvhallgatókat rendes rádióelőfizetővé tenni. Más.

Kardos István, „Séta a világ körül” című zenés és énekes rádiórevüjét mutatja be november nyolcadikán a budapesti Stúdió. A népszerű hírlapíró frappáns játéka egyszer már szerepelt a budapesti Stúdió műsorán. A rádiórevütl k. Halász Gyula és Csanády György rendezte. Más.

Ugy látszik, Németországban is baj van a speakerekkel. Ezt bizonyítja az a hír, amelyet az egyik német rádiószaklapban olvastunk. Ezek szerint a német rádiótársaság az egyik híres nyelvést

megbízta azzal, hogy egy rádiólexikont szerkesszen bemondói számára,

amelyben az idegen szavak helyes német kiejtését magyarázza meg. Ezt a könyvet a német speakereknek be kell tanulni és vizsgáznni kell belőle. Más.

Európa új nagy adóenergiájú állomása,

Strassburg november 11-én kezdli meg működését.

Az ün
rizsi
Mozar
ének
Én
Stúdió
Mihal
szerző

Ez l
szer

Eisem
kovit
gorán
Erzi

Okt

a
elér

Ez a
terület
egy ké
Az

Az ünnepeles megnyitóelőadáson a párizsi fúharmónikusok elő fogják adni Mozart Requiemjét a híres strassburgi énekkar kísérete mellett. Más.

Érdekes hangversenyt ad a budapesti Stúdió a jövő héten, amikor Eisemann Mihály és Zerkovitz Béla adnak közösen szerzői estét.

Ez lesz az első eset, hogy két zeneszerző egy előadás keretében mutatja be műveit.

Eisemann számait maga a szerző, Zerkovitzét pedig Polgár Tibor fogja zongorán kísérni. Az előadó művészek Tóth Erzsé és Kalmár Pál lesznek. Más.

Október tizenötödikén

a német rádióelőfizetők száma elérte a hárommillió-kétszázötvenezret.

Ez annyit jelent, hogy Németország területén minden huszadik emberre jut egy készülék. Más.

Az olasz rádiótársaság megkötötte idei

szerződését a különféle opera-staggionékkal, amelynek értelmében

összesen százötven operaelőadást fog közvetíteni ebben a szezonban a rádióhallgatók számára.

A milánói Scala harminc, a római királyi operaház harminc, a turini Teatro Regio tíz, a nápolyi Teatro San Carlo negyven és néhány opera-staggione negyven előadással szerepel ebben a tervezetben, amelyben rengeteg új és érdekes operabemutató is lesz. Más.

A luxemburgi nagyhercegségben a közeljövőben megkezdik az új adóállomás építését. A koncessziót magántársaság kapta meg, aki kötelezte magát arra, hogy

egy éven belül már működni is fog a száz kilowatt adóenergiával dolgozó állomás.

Mai rádióhíreink elmondását befejeztük. A viszontlátásra a jövő héten ugyanitt.

Igy néz ki a newyorki rádiókiállítás

Társaság és divat

A bárónő délutáni teáján

— Nem illik ugyan — szól a bárónő, — hogy mint vendéglátó háziaszony első pillanatban magamnak okkupáljam a szólás jogát, de oly szokatlanul érdekes históriával várlak ma benneteket, hogy nem bírom addig sem magamban tartani, amíg erre az udvariassági szabályok köteleznének.

— Mi pedig a nagyon érdekes história kedvéért lemondunk a formákról.

— Egy szerelmi regényről lesz szó, amelyben a legszokatlanabb módon bizonyos centiméterek száma — úgy plus, mint minus — viszi a főszerepet.

— Egy gyermekruhaszalón „gyermek”-mannequinjéről van szó, aki tizenkilenc éve ellenére nem nőtt magasabbra 140 centiméternél. A regény másik szereplője viszont 190 cm. magas. De a kitűnő férfiú nemcsak testileg „kimagasló” alakja a legjobb társaságoknak. Rangja, vagyona, gavallériája predestinálják őt a vezető szerepre, melyet tényleg elfoglal. Családi állapota: özvegy.

— Ez a legvonzóbb az egészben.

— Az özvegy mágnás nagy gonddal neveli egyetlen leánykáját s ruházatát is sajátkezűleg szerzi be. Így került az előkelő gyermekruhaszalónba s itt látta meg a kis mannequint, aki minden tradíció és romantika ellenére sem nem szép, sem nem nagyon szellemes. Amikor a báró meglátta a kis mannequint, hirtelen az az ötlete támadt,

hogy őt hívja meg kisleánya legközelebbi zsúrjának megrendezésére. A kis mannequin „felnezett” az arisztokrátára s azt mondta: Köszönöm a bizalmat, de eselédi szerepre nem vállalkozhatom. Ellenben proponálom önnek, hogy hívjon meg vendégül. Nem vagyok olyan dekoratív jelenség, mint X. kisasszony (s itt a báró híres barátjának nevét említette), de garantálom, hogy nem fog velem szegény vallani.” A szokatlan felajánkozást — meghívás követte. Ma pedig a mágnás és a mannequin — jegyesek.

— Bravó. Az isten éltesse őket.

— A hét pletykája nem kevesebé fantasztikus.

— Hát ha már ilyen szépen benne vagyunk a fantasztikumokban, csak folytassuk bátran.

— Mindnyájan ismeritek azt az agyszűz gentry-dámát, akiről itt szó lesz. Az a hír járja róla, hogy hosszú évek, sőt évtizedek óta az a szenvedélye, hogy menyasszonyi ruhába öltözködik, lefotografáltatja magát benne s a képet annak a gavallérnak dedikálja, aki iránt éppen érdeklődik. A képeket — számszerint körülbelül harmincat — szekrénye mélyén őrzi. Legjobb barátjáné, aki egyedül ismerője a furcsa titoknak, az idén halottak napján zsúrt rendezett s a zsúrra meghívta barátjánét s mindazokat a férfiakat, akiknek valaha a barátnő ilyen menyasszony-képet dedikált. A résztvevők sehogy sem tudták megfejteni, hogyan jutottak a meghíváshoz. A zsúr kimeneteléről semmi hír nem szivárgott ki.

— Valószínűleg azért, mert halotti csöndben folyt le.

— A jövő hétre vidámabb történetet kérünk. Isten veletek, drágáim.

Gummi

harisnya, hűskötők, sérvkötők, betegápolási s higiénikus eltkkek

Weszely és Társa utóda Hogy Károly Frigyes, Budapesti IV. Apponyi tér 1/a. Árjegyzék ingyen. Tel. Aut. 033 — 26

HOFFER PONGRÁC

képesített szűcsmester

BUDAPEST, IV. KERÜLET, ESKÜ UT 6 SZÁM.
(Klotild-palota) Telefon: A. 877 — 62.

Eredeti párisi szűrmodellek. Bundák készen és mérték szerint. Kedvező fizetési feltételek

Az 1930-31. évi prémiumdíjnyerő BRUCK szűcs új megnagyob-
bítt szűrmodellje, VI. kerület, Vilmos esásár út 54. szám alatt,
occasióárakon bemutatja és árusítja közvetlenül
a régi üzlet mellett

AZ
UJSÁG

minden szombaton

teljesen díjtalanul

mélynyomású külön nagy

rádiómellékletei ad

Az új
mellékletben
mindent megta-
lál a rádióhallgató,
amire szüksége
van és ami
érdeklí

**Bőséges
és részletes műsor
a szereplők arcképével**

A SZEMÖLCSŐKRŐL

A kozmetika ma a legnépszerűbb tudományok egyike, de, sajnos, kevés azok száma, kik a test és szépség-ápolás szabályait megfelelő módon tudják alkalmazni. Testünk, de különösen arcunk ápolására nemcsak bizonyos alkalmakkor kell gondot fordítani. Éppen ezért helytelenül gondolkozik az, ki azt hiszi, hogy elegendő tesz a bőrápolás követelményeinek, ha felmegy kozmetikusához és egy úgynevezett „kikészítést” kér.

A kikészítéshez ugyanis megfelelően ápolott bőr szükséges, mert a különböző kozmetikumok csak gondozott arcon érvényesülnek igazán. Itt is fontos szerepet játszik az a körülmény, hogy normális, zsíros vagy száraz arcbőrrel van-e szó, mert a különböző szépség-hibáknak nem annyira az elhanyagolt, mint inkább a célszerűtlenül végzett teintápolás az oka. Különösen nagy gondot kell fordítanunk arra, hogy a fellépő kozmetikai fogyatékoságokat megelőzzük. Ez pedig sehol sem ütközik annyi nehézségbe, mint éppen a szemölcsöknél, melyeknek keletkezését nem áll módunkban megakadályozni.

Az arcon és a test különböző részein fellépő szemölcsöket gyakran próbálják házilag kiirtani; ezen minden szakismeret nélkül való próbálkozásokat helyteleníteni kell már csak azért is, mert a fertőzés veszélyén kívül maradandó hegeket okoznak.

A szemölcsök kiirtása és azok nyom nélküli eltüntetése kizárólag szakorvos dolga és csak az hivatott a használatos számtalan eljárás közül a megfelelő alkalmazni. Az eltávolítás módzatai ugyanis sokfélék és mindenkor a szemölcsök karakteréhez igazodnak.

A fiatalkori kemény és lapos szemölcsök ritkábban az arcon, gyakrabban a kéz hátán és az ujjakon fordulnak elő nagyobb számban. Színük szürkés és többnyire infekciózus eredetűek, amit legjobban bizonyít az a körülmény, hogy gyakran egy családba vagy ugyanazon iskolába járó gyermekeknél egyszerre lép fel.

Az öregkori szemölcsök barnás színűek, puha tapintatúak, és a test különböző részein, mellen, háton és az arcon fordulnak elő leginkább. Jelentőségük abban áll, hogy néha rosszindulatú daganatokká fajulnak el.

A szemölcsök eltávolítására szolgáló beavatkozás kétféle: gyógyszeres és fizikális. Az erre a célra szolgáló gyógyszerek közül első helyen említendő a szalicilsav, melyet többnyire 20%-os tapasz alakjában alkalmazunk, továbbá a tricloreceetsav, karbolsav, tejsav stb. Az itt felsorolt szerek alkalmazása erős vegyhatásuknál fogva nagy óvatosságot igényel.

A fizikális eljárások közül jó eredménnyel alkalmazzuk a szemölcsök elpusztításánál a szénsavhóval való fagyasztást, a galvano-kaustikát és az electrolysist. Ezeknek lényege abban áll, hogy a behatolás helyén gyulladás keletkezik, majd a szemölcs elszáradva, pörkké alakul és hamarosan lelekedik. A szemölcs eltávolításának ezen utóbbi módjai már csak azért is célszerűek, mert nyomot nem hagynak maguk után.

Dr. Heks Imre.

* *Rovalvezelőnk kozmetikai kérdésekben felülbélyegzett és megcímezett válaszborlték beküldése ellenében készséggel ad levélben részletes felvilágosítást.*

HAJFESTÉS!

KOMOL párizsi hajfestékekkel festett haj szebb és természetesebb, mint az eredeti. Egyszerű, gyors, kényelmes kezelés és biztos eredmény. Díjtalan prospektust küld: Vezérképviselőt, Rákóczi út 14 szám

Tábornok mint kém BADEN POWEL KÉMKEDESEI

Ezen könyvben nemcsak érdekesítő olvasmányok találhatók, hanem érdekes rajzok is, melyek jellemzik egy angol tábornok furfangosságát. Ára bérmentre 1, pengő 20 fillér. Megrendelhető a „Déliab” kiadóhivatalban, Budapest, VII, Dohány ucca 12

Barbara Colton, Miller amerikai filmkirály kislányának házitantónője rejtélyes és szörnyű események szemtanuja a sarnbernandói kastélyban. Barbara elhatározza, hogy megjeji a megmagyarázhatatlan események titkát és úgy érzi, hogy nyomra fog akadni. Szobájában éppen Hobart Millerrel beszél, amikor a folyosóról rettenetes kiáltást hall.

A sikoly szinte vergődött a falak között.

Miller halálsápadtan meredt az ajtóra, majd fürgén a kilincshez ugrott és fellépte az ajtót. Barbara utána futott, mert attól tartott, hogy Millert valami rettenetes szerencsétlenség éri.

A küszöbön azonban megtorpant és majdnem a földre zuhant.

Borzalmas látvány fagyasztotta meg ereiben a vért.

A folyosón, közvetlenül Barbara szobájának ajtaja előtt, hatalmas vörös vértócsában egy mozdulatlan férfi teste feküdt és a test fölött Yolo, a japán szakács állt. A test fölé hajolt és ökölszorított kézzel meredten hámult a földre.

Miller odarohant, félrelökte a szakácsot és megfordította a testet.

Barbara a falhoz dőlve nézte az eleje táruzó borzalmas látványt.

A mozdulatlan testből egy hatalmas konyhakés nyele meredt ki. A kés szinte átszakította a mellkast.

És Barbarára egy eltorzult, forradásos arcból két üveges szem meredt. Megismerte! Ginger volt.

15.

Meggyilkolják az első árnyékok

Ez a felfedezés oly döbbenetes volt és oly váratlan, hogy percekig csak némán meredtek egymásra a szörnyű esemény tanúi. Hobart Miller egész összeroppant, kétségbeesett tekintettel meredt Yolóra.

— Mit tettél, szerencsétlen?

— Szörnyű... rettentő... — dadogta Miller.

Pillanatnyi esend következett.

Három különös testi és lelki alkatú ember állt itt egymással szemben a Miller-kastély márványoszlopos folyosóján, különös, tanácstalan ügyefogyottsággal. Ijedt, rémült, segélykérő szempillantások keresztüze alatt egy mozdulatlan test hátából vér szívárogt. Lassan megszínesedett az achátpadló távolabbi része is. Barbara megrezsent és hátralépett.

Különös egykedvűséggel pillantott most fel Yolo gazdájára:

— Menni, uram, telefonálni rendőrséget, hogy itt megölni valaki ezt a csúnya kutya?

— Valaki? — Barbara szemét szétrántotta a csodálkozás és szomorú szá-

Gábor Viktória Kozmetika

Modern szépségápolás, tisztátalan arcok rendbehozatala. Hajszájak, szemölcsök végleges eltávolítása. Széjpítészerek. Olcsó bértrendszer. (Podmaniczky u. 2. II. em. 4. Vilmos császár út sarkán)

nakozással nézett a sárga emberkére. Sajnálta. Itt oly kézenfekvő volt minden, olyan magától értetődő a magyarázat: Yolo otromba fegyvere, a konyhakés, az az ellesett beszélgetés a kertben Ginger és a japán között... És Grant Yolóval fenyegette meg Gingert... És Yolo rejtélyes szavai, hogy Grant azért „ment el”, mert a kis sárga ember napfényes hazájára gondolt egy pillanatig...

Villámgyorsan cikáztak át a gondolatok Barbara agyában: csak Yolo lehet a tettes. És milyen lehetetlen módon kísérli meg a menekülést! — telefonálni akar a rendőrségnek.

Miller még mindig mozdulatlanul állt mellette, tétova tekintettel nézett a szakácsra. Aztán összeszedte magát és rekedt torokhangon szólt rá a szoborarcú japánra:

— Te szerencsétlen hülye... azonnal értesítsd a sheriffet...

Nem fejezhette be mondatát, mert a folyosón megjelent John, a nesztelen járású komornyik szikár alakja. A lépcsőházból kanyarodott be, halkán el-fütyentette magát, amint a vértőcsa közepén megpillantotta Ginger hulláját.

— Halló, John, azonnal telefonálj be Hollywoodba, hogy... — Miller végig-simított a verejtékező homlokát — hogy gyilkosság történt a kastélyomban... a rendőrségtől rögtön jöjjön ki Hagh felügyelő...

John meghajtotta magát és gyorsan eltávozott. Igazán nagyszerű komornyik volt, nem esodálkozott, gépiesen teljesítette kötelességét már évek óta. Ezalatt Yolo is elsomfordált, hogy értesítse a helybeli sheriffet.

— No most megszöksz, szerencsétlen — mormogta magában Barbara, amint a távozó szakács után nézett. — Gazdád igen nagylelkű és nagyon szerethette főztedet, hogy ilyen egyszerűen futni enged... Szegény Yolo! Egy-két nap mulva megesípnék valahol a határ közelében.

Valaki a vállára tette a kezét:

— Igazán esodáalom önt... boesás-son meg, hogy ilyen szörnyűségnek volt

Sietek öltözködni

még pedig az új ruhámat veszem fel, mely már a Párisi Divat november 1-én megjelent száma egyik modelljének nagyszerű szabásmintája után készült. Ez a nagyszerű és modern divatlap a külföld legelőkelőbb modellrajzolóival tart fenn összeköttetést és többszáz csodaszép párisi modellt és szebbnél szebb kézimunkarajzot közöl minden számában s szabásmintái igen olcsó áron megszerezhetők.

Féláron küldjük Önnek a Párisi Divatot 10 nappal a friss szám megjelenése után (tisztá, visszamaradt lapokat), hogy megismerje ezt a rendkívül érdekes lapot, még pedig $\frac{1}{4}$ évre 3 pengő 50 fillér helyett 1 pengő 80 fillérért.

Kérjen egy mutatványszámot, melyet 48 fillér bélyeg beküldése ellenében bérmentve küldünk. Kiadóhivatal: Budapest, VII. ker., Dohány ucca 12.

a szentanuja... jöjjön, kérem. Menjünk el innen...

Barbara föleszmélt, Hobart Miller bizonytalan hangja végigreszketett dobhártyáján.

Másfél perc telhetett el azóta, hogy kirohantak a folyosóra.

— Igen, menjünk... — mondotta halkán Barbara, — igen, menjünk mr. Miller, már csak azért is, mert úgy érzem, hogy kérdezni szeretnék magától valamit, remélem válaszolni fog... akarom...

Miller most újra megcsodálhatta ennek a furcsa leánynak öntudatos cselekvőképességét, meglepő hidegvérét. Barbara kulcsot szedett elő táskájából, megkerülte a holttestet, megállt szobája előtt, aztán gondosan, nagyon megfontoltan bezárta szobáját.

Aztán mind a ketten lementek a kínai szalonba. Az ajtót nyitva hagyták.

— Borzasztó... borzasztó... — sóhajtozott Miller — és ami a legértetlenebb: miért gyilkolta meg Yolo ezt az ember?

— Mintha már láttam volna valahol...

— Az meglehet... kellékes volt a műszaki csoportomnál.

Csak most látta Barbara, milyen vértelen Miller arca.

— De hát hogy került ő ide Hollywoodból a sanbernandínoi kastélyba?

— Nem tudom — Miller arca idegesen megrándult. — Nem tudom — ismételte gépiesen még egyszer.

— Mr. Miller, én nagyon szeretném... kérem... válaszoljon őszintén a kérdésekre! *miért engedte jutni Yolót?*

— Miss Colton, én nem... — aztán hirtelen elharapta a mondat végét és szinte könyörgően tekintett Barbarára.

— Yolo, azt hiszem, meghosszulta Grant halálát, mr. Miller... Kérem, tudja mit jelent ez? Ha Yolót elesípi, beszélni fog...

Barbara keményen szembe nézett Millerrel.

— Oh, miss Colton, ne foglalkozzék ilyen szörnyűségekkel — nyögött fel Miller, — nem magának való... ilyesmi...

— Pedig végére fogok járni a dolog-

nak és a saját érdekében kérem — tette hozzá csendesen, — segítsen nekem. Én... én örülnék, ha Yolo elmenekülne — suttogta Barbara. — Beszéljen kérem...

Hobart Miller összererezte, aztán csodálkozva a leányra nézett:

— Nem tehetem, kedves jó Barbara.

Aztán hirtelen lehajolt és megeskölta a leány kezét.

Előben a pillanatban lépteket hallottak, valaki feljött a lépcsőn.

— A sberiff — gondolta Barbara, akit egész megzavart Miller különös viselkedése.

Hobart Miller felállt, de még mielőtt kiléphetett volna a folyosóra, megjelent a küszöbön Yolo sárga holdképe.

— Mondtam sberiffnek jöjjön, gazda akarja — vigyorgott Yolo.

Barbara egy pillanatra nyitva felejtette a száját. A kis japán visszatérése még jobban megzavarta, mint Miller kézesőkjá.

16.

„Boldog Hummy országa“

Yolót szabályszerűen letartóztatták. És Yolo ráharapott az ajkára: egy szót sem szólt, nem vallott. A nagy filmcár a gyilkosság utáni napon Los-Angelesbe utazott, hogy még esirájában elfojtsa azt a riporthadjáratot, amit az eset netalántán felkavarna. Utazásának főcélja azonban a *Puddinglovagok* című vígjáték slágerének európai elhelyezése volt.

Mit használjon

minden gondos anya esecsemőjénél kippállás vagy kibebzés ellen? A régen és kitűnően bevált Krompecher-féle Baby-hintőport, mert kellemes illatú, higiénikus gyermekgyógyhintőpor. Gyógyít, szárít, puhít, hűsít. Igen olcsó és kiadós, egy doboz ára 60 fillér és minden gyógyszerárban, drogériában és illatszertárban kapható. Vásárlásnál ragaszkodjunk a Krompecher-gyártmányhoz!

A esecsemő helyes gondozása és táplálása című tanácsadókönyvecskét, mely fiatal anyáknak nélkülözhetetlen, ingyen küldi a Krompecher Tápszergyár magyarországi főraktára Budapest, V. kerület, Zrínyi uca 3.

Yolo pedig hallgat...

Miller tehát felejthet, kitörülheti emlékezetéből Ginger sebforradásos képét. Yolo egész ügyes fiú, nincsenek ellene közvetlen bizonyítékok, a nyomozás semmit sem derített ki, Hagh felügyelő szinte feltűnő lanyhasággal vezette az egész ügyet.

Barbara ezek alatt a szerves kémia metill-képleteinek szentelte minden szabad idejét és feltűnő változáson ment keresztül, jókedvű volt, néha felcsattant kacagása az elhagyott márványfolyosókon, Millyvel kergetőzött, barátságosan elbeszélgetett a kertészekkel, sőt olykor még az új titkárhoz is volt néhány tréfás szava. Ez a lenhajú titkár a munka embere volt, egész nap Miller dolgozószobájában ült, levelezett, főnöke utasításait leste a telefonon. Barbarával szemben mindig végtelen udvarias volt, beszélgetni azonban nem szeretett.

— Ügy-e elragadó vagyok ebben az új golfszótumben, titkár úr, nem gondolja, hogy a drapp szín jobban állna nekem, mint ez a zöld?

— Miss Coltonnak igazán jól áll mind a két szín.

— Végtelenül hízelgő reám nézve. Mondja, magának nincs kedve golfozni?

— Sajnos nincs, mert mr. Miller más feladatokat bízott rám.

Barbara igazán megváltozott.

Az új titkár pedig igazán nem akart beszélni.

Aznap délután a garázs bambusz-cserjéi között játszott Barbara Millyvel. Az elhaló őszi napsugár bágyadt verőfénye végigreszketett a zizegő leveleken, Barbara a csillagokról mesélt Millynek, arról a jóságos forró gömb-

ról, amely tavasszal életre kelti a fákat, a virágokat. A lándzsaalakú levelek sejtelmes suttogása kísérte meséjét.

— Menjünk be ide, Barbi néni, apus mindig eltöltotta nekem, hogy ide belépjek, de ő most nincs itt és mi bemehefünk, én úgy szeretek mázskálni az autókon.

Barbarában most összecsapott a kíváncsiság gyermeknevelési elveivel.

— Hát nem bánom, velem bejöhetsz, de az autókra nem szabad felmászni.

Jacktól, az örökké mogorva kapustól elkérték a kulcsot és Barbara kinyitotta az óriási garázs acélpántos tölgyfaajtáját. Kicsit dobogott a szíve, maga sem tudta — miért. A négyszögletes betónhombárban, amely tele volt olaj- és benzintartályokkal, szanaszét heverő ládákkal és szerszámokkal, egy hatalmas teherautó, két sportkocsi és egy nyolchengeres luxusszörnyeteg állott.

— Igazán különös — gondolta Barbara. — hogy Millernek annyi autóra van itt szüksége.

— Ülünk ebbe a kékszínűbe, apus is ezt szereti a legjobban és mama is ezt szerette; ha nem lenne a csillagok közt, akkor ő is ideülne — csacsogta a kisleány.

— Jól van, Milly, most elutazunk *Boldog Hummy országába*, hadd lássuk, csakugyan sült galambok röpködnek-e ott a levegőben?

— Jaj de jó lesz — csilingelt Milly ezüstös kacagása.

— Csapd be az ajtót, kicsi!

— De nem tudom, Barbi néni, mert olyan nehezen jár.

— Mutasd csak!

Barbara rátette kezét az ajtóra.

— Hm... alig bírom átfogni ennek a nyitott kis kocsinak az ajtaját. Igazán furesa.

Aztán jobban szemügyre vette és úgy találta, hogy egészen szokatlanul vastag ennek az autónak az ajtaja. És a másik is...

— Barbi néni, nyomd le a pedált, menjünk már a *Boldog Hummy országába*.

— Várj csak, szívem, ezzel a kocsival nem lehet, üljünk be a barnába, az nekem jobban tetszik.

KIADÓ

központban 7 szobás összkomfortos uccai lakás negyedévi 1200 pengő bérért. Központi fűtés. Ugyanott egy 3 szobás uccai lakás 1400 pengő évi bérért, továbbá egy autogarázs olcsó bérért. Bővebbet VII. Dohány ucca 12. portásnál.

És a barnaszínű Auburn-kocsinak is egészen szokatlanul vastagok voltak az ajtajai.

— Tudod mit, szívecském, menjünk a teherautón, azzal legalább öt mázsa sült galambot hozunk haza.

— Nagyszerű... nagyszerű — tapsolt Milly.

Beültek a sofőrülésbe. Milly elkezdett berregni, töfögni, Barbara a képzelt kanyarodóknál merész lendülettel megforgatta a kormányt.

— Még hány kilométer van hátra?

— A sült galambokig még huszonöt ezer — felelte Barbara erőltetett kacagással. — Most pedig, Milly, utazásunkat félbeszakítjuk, mert már késő van, holnap esetleg folytatjuk, persze csak akkor, ha szép idő lesz.

Barbara este lefektette Millyt, imádkozott vele és ott maradt ágya mellett, amíg elaludt, aztán megvaeszcrazott és bement a szobájába.

Oh, mennyire más volt most az arc kifejezése, mint napközben. Kemény és elszánt. Ez a különös fölfedezés lázas lüktetésben kergette a vért a szívébe.

Gyorsan bezárta maga mögött az ajtót. Íróasztalához sietett, hogy felgyújtsa a villanyt. Amint a sötétben tapogatózva kereste a körte kapcsológombját, keze valami langyos érintést érzett.

Visszahökkent. De a másik pillanatban már bátran utána kapott. Elszántan.

Az a langyos test a villanykörte volt.

Barbarának ebben a pillanatban torokban dobogott a szíve. Valaki járt a szobájában... *Nem is olyan régen...* egy-két perccel ezelőtt... és... és talán még itt van... itt rejtőzik. Mozdulatlanul állt a sötétben, kezét szívére szorította. Nem... nem... most nem gyújtja fel a villanyt... Már nyugodtabban ver a szíve... Már hidegen mérlegel, már megint a régi Barbara. Egy vad mozdulattal kirántja az íróasztal fiókját, megragad egy kékesen csillogó tárgyat, maga elé tartja és a másik kezével felkaltantja a villanyt.

Senki.

Kinyitja az összes szekrényeket: senki. Az ágy alá néz: senki. A függönyök mögé: senki.

Lefektették Millyt

Íróasztalán halkán ketyeg az óra. S az óra mellett egy papírszelet, rajta kúsa írással:

„Boldog Humny országában nemesak sült galambok röpködnek a levegőben! Erről majd személyesen is meggyőződhetik holnap. Kellemes utazást!”

Barbara nem feküdt le, egész éjszaka kezében szorongatta revolverét, hajnalfelé unalmában kisézte a magazinját. És ezzel egy újabb meglepetést szerzett önmagának.

A magazinban nem voltak töltények. Valaki kisézte őket.

17.

Ártatlan jäték a dominó

— Minden bűnnek megvan a maga pszichológiája — okoskodott másnap reggel Barbara. — A legtöbb bűn lelki indítókka igen egyszerű jellembeli gátások, mohóság, kapzsiság, szerzésvágy és a tulajdon fogalmának összezavarásából keletkezik. Aztán itt van a szenvedély, mint legerősebb hatóok... A szerelem szenvedélye... — Barbara itt elfintorította az orrát, aztán tovább fűzte gondolatait. Az éjszakai idegesség, a feszült figyelemben átvirrasztott órák összeráncolták homlokát. Az idegek állandó riadója, folytonos készenléte csak reggel jelentkezett abban a zsongító visszahatásban, abban az ernyesztő lustaságban, amely most lassúvá tette mozdulatait. Puhává és nőiessé.

Logikája azonban élénken, pontosan kapcsolta össze a valóság kúsa és érthetetlen történéseit, az események összefüggéstelen töredékeit, amelyek talán önmagukban véve félelmetesek és ijesztőek voltak — de Barbarára nézve volt még egy nagyon kellemetlen mellékük: *nem tudta őket megmagyarázni.*

Barbara logikai törvényszerűségekre épített élete nem tudta a különálló eseményeket összefűzni. Valósággal fizikai kínokat állt ki emiatt. Ó, Barbara ne tudjon logikailag indokolni! Kétségbejött! Dühösen összeszorította fogait — hát ezért tanult logikát, hogy az élet

eiső, zürzavaros örvényéből ne tudjon kikecmeregni?

Ez a szellemi gyötrődés egész elfeledette vele azt a közvetlen fenyegető veszedelmet, amely itt lappangott a közéletben, itt ólálkodott a márványoszlopos folyosókon, a káprázató fényüzéssel berendezett szobákban... az arannyal átszőtt függönyök mögött.

S a függönyön mitológikus sárkányok öltögetik nyelvüket...

Összekuporodva ült a pávaszínű bársonyszölyve hatalmas ölében, kezével a tegnapi esti papírszeletkét morzsolgatta.

Vele szemben Ruth Virginia talányos mosollyal néz le rá az érkerethől...

Édeskés, kábító illat terjeng a levegőben, kábító szédület... Véresszemű sárkányok tátonganak rá a brokát drapériákról...

— Itt minden olyan misztikus a te kedvéért, Ruth Virginia... s talán a kék tőrakoci is a te kedvéért olyan különös berendezésű... Vastag az ajtaja... És Hobart Miller, a filmcár néhány ezer ember teljhatalmú ura, megkönnyebbülten sóhajtott fel, mikor a sofőr becsukta a garázs ajtaját... Én jól láttam... És aznap éjjel Grant megunta életét. *Eltűnt*, útravalóul hiába vitt magával egy ólmosbotot... És azon az éjszakán egy vakító fényező sugárkévéje végigsiklott annak a rossz-képű embernek az arcán... Ginger... Egy éjszakai elfojtott sutifogás, árnyak lebegtek a kertben, az egyiknek húsból-vérből való teste volt és megfenyegelte Grantot... Ez az árnyék Ginger volt, aki... aki megölte Grantot... És Yolo megbosszulta magát...

— Kúsa összevisszaság. Miért nem esendedett el hát minden Ginger halála — azaz meggyilkoltatása — után? Miért? Hát azért, Barbara — mormogta magában, — mert még *maradtak* árnyak. Valószínűleg ők is húsból-vérből vannak, esznek, isznak, és alusznak, tehát... tehát nem is olyan veszedelmesek. Ha valaki nem adna nekik inni és enni, szájalmas, éhező koldusokká zsugorodnának...

De ki ad nekik inni és enni? Miller! És miért?

De kik azok az árnyak, akiknek védelmet nyújt a Miller-kastély?

Csupa lángvörös kérdőjel! Fájdalmasan égették agyát.

Nem... nem... Miller nem gonosztevő... micsoda érdek fűzné őt ahhoz a közönséges, sebforradásos kellékeshez?... Miller nagyobb stíli ember. Az azonban biztos, hogy nem *védekezik* az árnyak ellen. Megtűri őket. Nem kér rendőri segítséget.

Ruth Virginia éjszótét szeme, szenvedélyes, lángoló teste most újra feléledt. Mintha élne. Akaratos, makrancos, sóvárgó ajka, tűzpiros szája könyörgőn kinyílik.

Kokaint kér!

Összerázkódott.

— Minden bűnnek megvan a maga lelki motivációja, s minél érthetlenebb a bűn, annál kúszerűbbek az indítók. Ezen az úton kell elindulnod, Barbara. A *szenvedély útján*. De miért? Mi köződ mindehhez? Sajnálod Millert? Hm... hát igen; sajnálod és segíteni akarsz neki, hisz ő is segített rajtad...

Gondolatsorát Milly csengő kacagása szakította meg, lángvörös haja, mint az égő nap, úgy mosolygott be a küszöbről. Berohant a szalónba, hátulról befogta Barbara barna szemét.

— Kukuk... ki az?

— Te vagy, kis szívem.

— Eltaláltad, Barbi néni. De ki van még itt? Úgysem találod ki, de én nem mondom meg...

— Talán Yolo jött vissza? De engedj már el a szememet, kis bolond.

— Addig, míg ki nem találod, nem engedem el.

— Megvan: apukád jött vissza.

— Jaj, de hamar kitaláltad. Már kérdezte is, hogy hol vagy és én azért jöttem, hogy megtaláljalak. Úgy-e, hamar megtaláltalak?

— Hamar. Te nagyon ügyes leány vagy, Milly.

— Pedig papának az új cselédje, az a világos hajú, azt mondta, hogy a kertben látott.

— Kicsikém, az nem cseléd, hanem apukád titkára és biztos tévedett, ami könnyen megtörténhetik, már csak azért is, mert reggel majdnem mindig a kertben sétálok, akkor, amikor te még alszol.

— Mit csinálunk most, Barbi néni?

— Hát tudod mit, addig, amíg apukád lejön, dominózni fogunk.

— Nagyszerű lesz!

Miller vidáman, derült arccal jött be a szobába, mintha újra visszaszerezte volna lelki egyensúlyát.

— Jó reggelt, miss Colton, el sem hiszi, milyen boldog vagyok, ha együtt látom magát az én kis mókusommal. Mi ujság? Dominóznak? Szabad nekem is?

— Barbara néni, engedd meg apusnak is, hogy velünk játszhasson, mert ő nagyon szeret dominózni.

Barbara kényszeredetten mosolygott:

— Természetesen, mr. Miller.

Barbarára különös hatást tett Miller mosolygós arca, könnyed modora. Nincs ennek az embernek lelküsmerege, olyan könnyen felejt, vagy csak nappal nevet, mint én az utóbbi időben?

A bronzveretes asztal mellé ültek, amely a Lao-dinasztia korából származik.

Szt. Rókus lábsósfürdő hatása

zott. Az asztal a szalón alkóvszerű be-
mélyedésében állt.

Miller látszólag egészen belemélyedett
a játékba, nagy gonddal sorba rakos-
gatta az elefántcsontlapocskákat.

— Van-e ötösöd, Barbara néni?

— Van bizony. — Barbara diadal-
mas mozdulattal kirakott egy dupla
ötöst, mely kissé megesúszott az asztal
domború részékornyján. Milly, tanító-
nőjétől beidegzett pedáns mozdulattal
visszacúsztatta a rendes helyére a
követ.

Miller következett.

— Újra ötös? Ez rémes. Miss Col-
ton, maga főnkreteszi legszebb kombi-
nációimat. Fájó szívvel rakom ki az
utolsó ötösömet.

— Milyen furcsa, épp a rémület iste-
nének. Uvagnak a szemébe kerül.

Miller az asztal fölé hajolt, hogy kö-
zelebről szemlélje meg a kínai ötvös-
művészet reinek munkáját. Csakugyan,
a kocka éppen Uvang isten szemébe
került.

— *Ma este ha...* — szólalt meg most
egy suttozó különös hang.

— Parancsol? Mi lesz ma este? —
kérdzte Miller.

Barbara kérdően ránézett:

— Nem ön akart valamit mondani,
mr. Miller?

Hobart Miller kezéből kiesett az ele-
fántcsontlapocska, arca hirtelen elszín-
telenedett:

— Úgy látszik, hallucináltam...

— Az lehetetlen — rezzent össze
Barbara, — mert én is hallottam...
és azt hittem, hogy ön mondta...

Barbara idegesen simította végig a
csontlapokat, s kérdően Millerre meredt.
A filmcár most hirtelen fölemelkedett,
csengetett a komornyiknak s közben
megnézte óráját.

— A képzelet játéka volt az egész,
kedves... kedves Barbara. Bocsásson
meg, de mennem kell, még sürgős el-
intéznivalók várnak reám.

— Te mindig úgy sietsz, apukám —
mondta Milly nyafogásra görbült aj-
kakkal.

— Nem szabad nyugósködni, Milly,
apukádnak sok dolga van — mormogta
Barbara elgondolkozva. — Jó munkát,

mr. Miller — tette hozzá különös hang-
súllyal.

Alighogy Miller eltávozott, belépett
John, összerakta a dominó-lapocskákat,
és jelentette, hogy a lunchöt a narancs-
lugasban tálalták.

18.

Egy légy is megunhatja életét

Barbara ökölbesorított kézzel ros-
kadt a madeirafonatú kerti székbe,
Milly egy lepkét bajszolt körülötte.
Anny, a szobaleány ezalatt hideg sül-
tet, barackjamet és főtt tojást rakott
az asztalra. És jó forró feketekávé.

Hófehér, káprázatos ragyogásban vil-
logtak a távoli hegyek, a reggeli köd
már eloszlott, gyümölcsillattól volt ter-
hes az őszi levegő.

— Millykém, ülj le, most enni fo-
gunk.

— Rögtön, Barbara néni, csak még
megfogom ezt a lepkét.

Barbara gépiesen kávé-töltött csészé-
jébe, két kockacukrot dobott bele.

— Te nem kapsz kávé, kis mókus,
mert a koffein árt a fiatal szervezetnek.

— Miért árt az a... hogy is mond-
jad, Barbi?

— Azért, mert a koffein mérge.

— És a felnőtteknek nem árt?

— Nem, szívem, azok már hozzá-
szoktak.

— De ha csak a kicsinyeknek árt a
kávé, akkor miért nem árt ennek a
légynek? Ennek ni!... Ez most meg-
kóstolta a kávédat és mégse történt
semmi baja, pedig a légy még sokkal
kisebb, mint én.

— Ez egész más, kis mókus — és
Barbara ajkára mosolyt csalt ez a szo-
kattan gyermeki következtetés. Kezével
a légy felé kapott, hogy elhessegesse
csészéje széléről.

De a légy nem akart elrepülni.

— Ejnye, nézd csak ezt a megrögzött
koffein élvezőt! — Még egyszer feléje
kapott és ekkor a légy élettelenül a
fehér abroszra pottyant.

Milly komolykodó arccal megpisz-
kálta, vidám kis szeme elborult:

(*Folytatjuk*)

Ketten keresik egymást

Irta: Lőrincz Miklós

Ezen darab előadási joga bármely nyelven kizáróan dr. Marton Sándor színpadi kiadótól, Budapest, IV, Bécsi uca 1 szerezhető meg. Copyright 1930. by Dr. Alexander Marton, Budapest

Szereplők: { Konferansziér
Verseghy
A nő
Az úr

Konferansziér (a függöny előtt): Tisztelt hölgyeim és uraim! Műsorunk következő száma egy érdekes, fordulatos kis darab... Ez a darab nem vigláték és mégis vannak szomorú részletek benne, nem dráma és mégis lehet nevetni rajta... Hogy mégis, mi a műfaja? Hát Istenem: a színpad Comédia dell' Arté-nak nevezi... tehát nem lehetetlen, hogy tényleg az...

Verseghy (energikus fiatalember, nagy robajjal beront a nézőtérre): Mélyen tisztelt hölgyeim és uraim!

Konferansziér: Mi az, kérem?

Verseghy (leintí a konferansziért): Egy kis türelmet kérek. (A közönséghez.) Mélyen tisztelt hölgyeim...

Konferansziér: Mi az itt? Jegyszédő, ki ez az ember?

Verseghy: Verseghy vagyok.

Konferansziér: Mit akar kérem?

Verseghy: Egy pár szavam volna a közönséghez.

Konferansziér: Megörült maga?

Verseghy: Egy urat keresek itt a nézőtérén.

Konferansziér: És mit akar azzal az úrral?

Verseghy: Be akarom mutatni egy hölgynek.

Konferansziér: Tessék elhagyni a nézőteret... Jegyszédő!

Verseghy: Én lövök, ha hozzám nyúl valaki! Tessék engem meghallgatni. (Kinyilatkoztatásszerűen.) Én az emberiség történetének egy új fejezetét akarom itt most megnyitni.

Konferansziér: Mi most itt előadást akarunk tartani.

Verseghy: Halasszák holnapra az előadást.

Konferansziér: Hogyne!... mikor a kö-

zönség már nagynehezen belizette a pénzt.

Verseghy: Fizessék vissza!

Konferansziér: Ez egy briliáns ötlet!

Verseghy: Elég volt a szavakból! Nekem most nincs időm filozófiálsra... különben, azt hiszem, jobb lesz, ha fölmegyek a színpadra, a közönséggel onnan sokkal meggyőzőbben lehet beszélni... Tessék várni... megyek fel.

Konferansziér: Ide fel ne merjen jönni!

Verseghy: Próbálják megakadályozni. (Sietve el.)

Konferansziér: Hát mit tetszenek ehhez szólni? Kérem, ez még nálunk sohasem fordult elő... Csak tessék bármikor nyugodtan jönni hozzánk, mert ezután fegyveres őröséget fogunk a kapu elé állítani.

Verseghy (a színpadon kijön a függöny elé): Na kérem, már itt is vagyok.

Konferansziér: Elég baj az.

Verseghy: Tessék kérem, tessék tudomásul venni, hogy a mai nappal, ezzel az órával, ezzel a perccel az emberiség szerelmi életét új alapokra fektettem.

Konferansziér: Ne mondja!

Verseghy: Nincs többé megcsalt férj... Nincs meg nem értett asszony!... Nincs kikoszorózott kőrő!... Nincs könnyezve átvergődött éjszaka!... Nincs véres pont egy szerelmi tragédia végén!... Nincs válóper!...

Konferansziér (közbevág): Várjon, Verseghy úr!

Verseghy: Tessék!

Konferansziér: Válóper az legyen!

Verseghy: Nem lesz.

Konferansziér: Ez úgy kell, mint egy falat kenyér... ezt az egyet hagyja meg legalább.

Verseghy: Nem hagyom.

Konferansziér: Nézze, Verseghy úr, egyezzünk meg. Legalább a folyamatosan levő válópereket hadd fejezzék be.

Verseghy (kegyesen): Azt befejezhetik.

Konferansziér: Halás köszönetem az egész emberiség és az ügyvédek nevében.

Verseghy: Mert mi a mi életünk nagy tragédiája? Mi az, ami hajszol, véresre ostromoz bennünket, ami felőrli az idegeinket, kiszívja az agyvelőnket? A válasz rendkívül egyszerű: ketten keresik egymást. A férfi és a nő. A férfi és a nő, akit a nagy törvény egymásnak rendelt. Keresik egymást és nem találják.

Konferansziér: Nem értem, Verseghy úr. Szóval maga azt mondja, hogy...

Verseghy: A gyöngébbek kedvéért egyszerűsíttem a dolgot... Látott már ön olyan asszonyt, aki megcsalja a férjét?

Konferansziér: Csak olyant láttam... különösen egy... nahát...

Verseghy: Mit gondol? Az, akire ön gondol, miért csalta meg a férjét?

Konferansziér: Mert a férj egy ronda fráter volt.

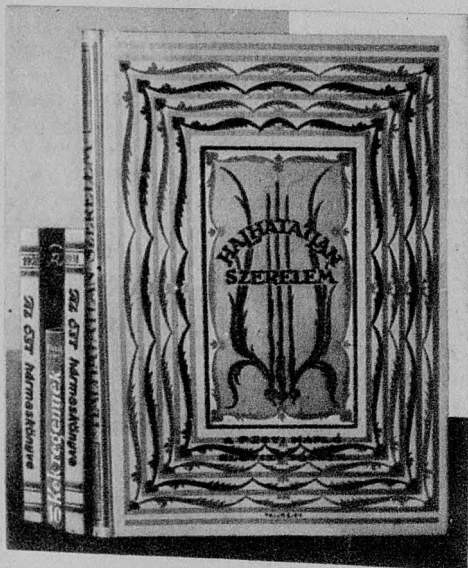
Verseghy: Dehogy is kérem.

Konferansziér: Én ismertem.

Verseghy: Hát én megmondom önnek, hogy miért csalta meg... mert a törvény nem azt a férfit rendelte számára, aki őt feleségül vette. Most már kérem... itt következik az én lélekemelő, küldetészerű szerepem... én megváltom az emberiséget attól a sok szenvedéstől, ami eddig ebben a vad, lázas egymástutáni hajzában érte... nekem megadatott az, hogy ebből a mérhetetlen embertömegből ki tudom keresni azt a két embert, akit a nagy törvény egymásnak rendelt és kiküszöbölve életükből az egymáskeresés hajzáját, átadom őket egymásnak.

Konferansziér: Várjon, Verseghy úr... ha már benne vagyunk, először is ki kell jelentenem, hogy én nem hi-

Halhatatlan szerelem

Nagy költők és nagy festők művészetének tükré

A 80 ÉVES PESTI NAPLÓ AJÁNDÉKALBUMA

Közel 100 színes és mélynyomású művészi reprodukció. — Teljes vászonkötésben. — Falusi Elek művészi borítékrajzával. 31 × 24 centiméteres albumméretben

INGYEN KAPJA

A PESTI NAPLÓ MINDEN ELŐFIZETŐJE

Ezenkívül karácsonyra ingyen kapja minden előfizető

AZ EST HÁRMASKÖNYVÉT

Előfizetési ára: $\frac{1}{2}$ évre P 10.80
 $\frac{1}{2}$ évre P 21.60

Pesti Napló kiadóhivatala :
Budapest, Erzsébet körút 13—20

szek semmiféle nagy törvényben... még kis törvényben sem... én nem hiszem azt, hogy két embert — fogadjuk el a maga kifejezését — valamilyen nagy törvény egymásnak rendelne.

Verseghy: Erre el voltam készülve. És rögtön be fogom bizonyítani, hogy nekem van igazam... Tessék a kérdésekre válaszolni. Elhiszi Ön azt, hogy vannak nők és férfiak, akik sohasem lehetnek egymásé.

Konferansziér: Azt esetleg elhiszem.

Verseghy: Miért csak esetleg? Hogy a gyöngébbek kedvéért ismét példához folyamodjak: el tudja-e Ön azt képzelni, hogy mondjuk, Edison feleségül veszi Fedák Sárít?

Konferansziér: Hát ezt nem... ezt az egyet nem.

Verseghy: Na látja, úgy-e, ez ki van zárva?

Konferansziér (nevetve): Pedig az Edison nem járna rosszul.

Verseghy: Ne tessék ebből viccet csinálni, ez ki van zárva. Edison sohasem veszi el Fedák Sárít, mert a nagy törvény nem rendelte őket egymásnak... Ezek a kizárások a negatív intézkedései, vagy mondjuk: a nagy kivételei a nagy törvénynek. Világosan következik ebből, hogyha egy törvénynek vannak kivételei, kell hogy maga a törvény is létezzék. Tehát van egy nagy törvény, ami egymásnak rendel és ami elzár egymástól embereket.

Konferansziér: Tegyük fel, hogy ezt elfogadom... Most csak arra vagyok kíváncsi, hogy ezeket az összepárosításokat hogy fogja maga csinálni? Honnan fogja tudni, hogy kit kinek rendelt a maga nagy törvénye?

Verseghy: Erre is válaszolok... nekem van egy találmányom... egy csodálatosan finom műszer, amivel az agyréteg kisugárzásának intenzitását lemérve, éppen úgy matematikai pontossággal meg tudom állapítani, hogy millió. és millió ember közül ki az a két ember, akit a nagy törvény egymásnak rendelt, amint a pilóta kődben, viharban sokezer méter magasságban az óceán felett, egy szektáns segítségével

vel meg tudja állapítani annak a vízeseppnek a földrajzi helyzetét, ami fölött a gépe lebeg. Tessék a függőnyt széthúzatni!

Konferansziér: Minek?

Verseghy: Majd aztán megmondom, csak tessék széthúzatni.

Konferansziér: Én előbb tudni akarom, hogy mit akar.

Verseghy (rákiált): Húzassa már szét!

Konferansziér: Jó, jó... éppen húzatni akartam. (Tapsol.) Függöny!

(A függöny szétnyílik. Vörös függöny előtt nagy karosszékben, éles reflektorfényben, egy estélyruhás nő ül mozdulatlanul.)

Konferansziér (suttogva): Ki ez a nő?

Verseghy: Az első nő, aki a számára rendelt férfit az én módszerem szerint fogja megtalálni.

Konferansziér: Ilyen szép nő nem talál magának férfit, csak úgy, ha maga keres neki? Érthetetlen.

Verseghy: Találni talál, de én azt akarom, hogy ő az igazit találja meg!

Konferansziér: Eddig nem találta meg?

Verseghy: Nem.

Konferansziér: Pedig már biztosan keresgélt... nagyon csinos nő. (A nőhöz.) Csókolom a kezét.

A nő (megbiccenti a fejét).

Verseg (tapsol): Függöny!

(Gyors függöny.)

Konferansziér: Miért engedte le a függőnyt?

Szenzációs
Pedikür
rendszer
kés nélkül!

Cipőbetétek és az összes lábápolási cikkek raktáron

Svájci lábápolási műintézet

GREPPMAYR I.

Budapest, Vilmos császár út 22. I. 19.
Telefón: Automata 286-72
Ismeretét díjlanul küld

Verseghy: Mert most meg akarom keresni számára a férfit.

Konferansziér (csodálkozva): Itt van a színházban?

Verseghy: Ne csodálkozzék már mindenben, az Isten áldja meg magát. Igen, itt van a színházban. Tisztelt hölgyeim és uraim! Az önök sorában ül valahol egy férfi... az a férfi, akit a nagy törvény annak a nőnek rendelt élettársul, akit önök az imént láttak.

Konferansziér (hirtelen közbevág): Verseghy úr!

Verseghy: Tessék!

Konferansziér (a nézőtér mélyére mutat): Nézze, ott egy férfi már jelentkezik is.

Verseghy: Az csak be akar sodródni.

Konferansziér (jószerűen): Engedjük meg neki.

Verseghy: No de kérem! (A közönséghez.) Tehát, figyelmet kérek. Álljon fel önök közül az az úr, aki 1899 április 21-én este nyolc órakor született. (Hosszú szünet, nem áll fel senki.)

Konferansziér (hosszú szünet után): No, Verseghy úr!

Verseghy: Tessék csak várni. (Újabb hosszú szünet, senki sem áll fel.)

Konferansziér (gúnyosan): Hát meddig várjunk?

Verseghy: Míg az illető úr fel nem áll.

Konferansziér: Figyelmeztetem, hogy nálunk az előadás legfőljebb éj félig tarthat.

Verseghy: Addig biztosan jelentkezik. (Erélyesen.) Még egyszer megismétlem: Álljon fel az az úr, aki 1899 április 21-én született.

Az úr (hosszú szünet után lassan emelkedik):

Verseghy (meglátja, rákiált): Na! Álljon már fel!

Konferansziér: Egy nézőre nem lehet így kiabálni.

Verseghy: Dehogy nem!... ha nem

áll fel. (Az úrhoz.) Mikor született?

Az úr: 1899 április 21-én este háromnegyed nyolckor.

Konferansziér: Nem nyolckor.

Az úr: Lehet, hogy rosszul járt az óránk... nyolckor.

Verseghy (dühösen): Akkor mért nem jelentkezett mingyárt?

Az úr: Folyton avval a revolverrel tettszett fenyegetőzni... Magamfajta ember nem szereti kérem, ha agyonlövik.

Verseghy: Jöjjön fel a színpadra.

Konferansziér: Ó is? Hát mi lesz itt? Ő csak maradjon lent.

Verseghy: Be akarom őket mutatni egymásnak.

Konferansziér: Itt a színpadon?

Verseghy: Ugyan kérem, ne alkalmatlankodjék már ennyit. Jegyszédők, vezessék fel ezt az embert.

Az úr: Én nem megyek fel kérem.

Verseghy: Miért nem jön?

Az úr: Kérem, én jegyet váltottam, én nézni jöttem ide, nem játszani.

Konferansziér: Ebben igaza van.

Verseghy: Én be akarom mutatni magát ennek a hölgynek.

Az úr: Megvárom előadás után a kapunál... és elmegyünk vacsorázni valahová.

Verseghy: Ha fel nem jön, én keresztül lövöm, vezessék fel.

Az úr (indul): Hyesmit! Az embert a drága pénzéért keresztül akarják löni... ide se jövök többé, az biztos. (El.)

Verseghy (sugárzó arccal): Na, kedves konferansziér úr, ilyen eseménynek se volt még színhelye a színpad.

Konferansziér: Remélem, nem is lesz többet... Minden rendben volna, csak ezzel a revolverrel ne fenyegetőznék folyton.

Verseghy: A cél szentesíti az eszközt. Ha én ide revolver nélkül jövök, lehet, hogy már régen kidobtak volna.

A BUDAPESTI HIRLAP

vasárnapi képes melléklete
a magyar ujságírás szenzációja

Konferansziér: Lehet? Egész biztos.

Verseghy (tapsol): Fügöny.

A nőt takaró függöny szétnyílik.)

Az úr (bejön, bizonytalanul megáll, szétnéz): Alászolgája Ancika.

Verseghy: Álljon fel.

A nő (feláll).

Konferansziér: Most mit akar csinálni?

Verseghy: Bemutatom őket egymásnak.

Konferansziér: Mutasson engem is.

Verseghy: Majd legközelebb...

Konferansziér: Nagyon csinos... Csókolom a kezét.

A nő (némán megbieccenti a fejét).

Az úr (nézi a nőt): Kiszíthand.

Verseghy (az úrhoz): Hogy hívják?

Az úr: Fodrász Árpád.

Verseghy: Mi a foglalkozása?

Az úr: Szódavíz ügynök.

Verseghy: Vagyona van?

Az úr: Pár üveg szódavíz.

Verseghy: Hát az nem sok.

Az úr: Rosszak a viszonyok.

Verseghy: Hát idefigyeljen, barátom. Tudja miről van szó?

Az úr (gyámoltalanul): Nem tudom kérem.

Verseghy: Hát nem figyel ide? Nem tudja, miről beszéltem?

Az úr: De igen... tudom... de úgy meg vagyok ijedve, kérem.

Konferansziér: Meglátszik rajta.

Verseghy (konferansziérhez): Ne tessék folyton zavarni, mert le fogom zavarni a színpadról.

Konferansziér: Maga engem?

Verseghy: Jegyszédők! Vezessék le ezt az urat a színpadról.

Konferansziér: Hallja kérem, ez már mégis csak sok!

Verseghy: Ha még egy szót szól, én agyonütöm.

Konferansziér: Jó, nem szólok egy szót sem. (Hátrább lép.)

Verseghy (Az úrhoz): Szóval tudja miről van szó?

Az úr: Nem tudom, kérem.

Verseghy (dühösen): Az előbb már azt mondta hogy tudja.

Az úr: Úgy meg vagyok ijedve, kérem... én azt se tudom, hogy tudom, vagy nem tudom.

**A férfiak
csodálják,
a nők irigyelik
pompás,
leányos
arcbőréért...**

Minden nő megszerezheti és megőrízheti magának egyszerű módon a fiatalos és bársonyos tapintású arcot

Az üde, friss arc legbiztosabb jele a fiataloságnak. Egy nő lehet 18 vagy 40 éves, sőt idősebb, de ha megőrzi arcának hamvasságát, leányos finomságát, úgy mindig fiatal marad.

A titok egyszerű és mégis érdekes: Tiszta arcbőr; a pórusok megszabeditandók a napközben reáradkodott tisztatlanságoktól. Gondosan eltávolítandó minden este a púder, festék. E célból oly szappan választandó, amely zsíros és száraz bőrnek egyaránt alkalmas és különleges bőrpuhító, tengerentúli palmaolajból készül.

Az alább leírt módon kezelve az arcot, már a következő napon meglepetéssel fogja észlelni mennyire javult a teintje és hosszabb használat után pompás arcbőre tesz szert

Szabály:

Mossa meg este gyengéden a *Leton*-szappan krémszerű habjával arcbőrt. Hagyja rajta a habot 15-20 másodpercig. Ezután bőven öblitse le arcát meleg vízzel, utána közvetlenül hideg vízzel! Ha szükségesnek találja, még egy lehetetnyi krémet. Ennyi az egész! Reggelre kelve friss, üde, bársonyos arc fog a tükörből visszamosolyogni.

Ezt az eredményt kizárólag a *Leton*-szappannal érheti el, melynek készítésénél tekintetlet voltak az arcbőr különleges érzékenységre.

Kezdje el a fenti módszer alkalmazását még ma a *Leton*-szappannal és annak eredményét kellemes meglepődéssel fogja tudomásul venni.

A *Leton*-szappan, mely finoman illatos, kemény, kiadós, az utolsó maradékáig használható. Kapható drogeriákban, gyógyszerárakban és illatszerezseknél.

1 darab *Leton*-szappan ára 96 fillér, érdekes használati utasítással. Ha valahol nem volna, forduljon a Hunnia gyógyszerárhoz.

Budapest, Erzsébet körút 56.
Vidékre 4 drb. vételnél utánvételes portómentes küldés.

Verseghy: Be fogom magát mutatni ennek a nőnek.

Az úr: Az jó lesz, kérem.

Verseghy (a nőhöz): Ancika, maga tudja miről van szó?

A nő: Tudom.

Verseghy: Ancika, bemutatom magának Fodrász Árpád urat.

Az úr: Kiszívhand. Fodrász... szodavízügynök.

A nő: Örvendek. (Egy mással szemben állnak és szótlannul, zavartan nézik egymást.)

Verseghy (diadalmasan a konferansziérhez): Szép pár!

Konferansziér: Nem mondhatnám... a vőlegény egy kicsit snassz.

Verseghy (szünet után): Na, beszélgesenek.

Az úr: Miről?

Verseghy: Ne legyen ilyen ostoba. Miről? Ami eszébe jut, arról.

Az úr (gondolkozik hosszú szünet után): Én úgy meg vagyok ijedve kérem.

Verseghy: Ne féljen, nem eszi meg itt senki magát. Beszéljen.

Az úr (hosszú szünet után végre megszólal): Kegyed hová való

Konferansziér: Ilyen ostoba... mutasson be engem.

Verseghy: Hagyja csak őket.

A nő: Én pesti vagyok.

Az úr: Én nem. (Verseghyhez, mint aki mindent elmondott.) Beszéltem.

Verseghy: Tovább!

Az úr (nézi a nőt, majd): Kérem, én tavaly nyáron üzleti ügyben Dalmáciában jártam... A dalmátok nagyon szeretik a magyar szodavízet... A szállodában, ahol megszálltam, volt egy szobaleány, az nagyon hasonlított kegyedhez. Nem testvérek ketten?

Konferansziér: Jaj, de ostoba!

A nő: Nekem nincs leánytestvérem és ha volna, biztosan nem volna Dalmáciában szobaleány.

Az úr (nagyon bután): Mit lehet azt tudni, kérem... ma olyan rosszak a viszonyok.

Konferansziér (Verseghyhez): Én nem nagy jövőt jósolok ennek a házasságnak.

Verseghy (az úrhoz): Beszéljen valami másról.

Az úr: Én már annyit beszéltem, kérem.

Verseghy: Beszéljen magáról valamit.

Az úr: Én beszélhetek. (A nőhöz.) Tetszik ismerni a Koplacsek és neje céget?

A nő: Nem ismerem.

Az úr: Ennél a cégnél vagyok én... Van nálunk egy portás... azon mit lehet nevetni kérem... (Nevet.) Nahát az egy remek pofa.

Verseghy: Ne ilyesmit... udvaroljon... úgy beszéljen vele, hogy maga őt feleségül fogja venni.

Az úr: Én feleségül?

Verseghy: Igen, ezért kerestem magát.

Az úr: De bocsánatot kérek, én nem vehetem feleségül.

Verseghy: Miért?

Az úr: Én nős ember vagyok, kérem.

Konferansziér (gúnyosan): Na, kedves Verseghy úr... most mi lesz?

Verseghy: El fog válni a feleségétől.

Az úr: Dehogy válok kérem, én nagyon szeretem az én drága Matildomat.

Verseghy: Nagyon szereti? Az előbb mégis azt mondta, hogy hajlandó

Ahány ház, annyi szokás; — mondja a példabeszéd

A finomlelkű ember minden körülmények között arra törekszik, hogy tapintatos viselkedésével embertársai részére kellemessé tegye a vele való érintkezést. Hogy viselkedjünk otthon, az utcán és társaságban? Miért legyünk pontosak? Mik az étkezés szabályai, mire ügyeljünk a levélírásnál, miért fontos a külső megjelenés? Mindezekre és még sok más kérdésre válaszol

MOLNÁRNÉ KRASZNAI ELZA:

MI ILLIK, MI NEM ILLIK

című 62 oldalas sok képpel tarkított kézikönyve. Ára bermentes küldéssel 90 fillér. Beszerezhető DÉLIBÁB kiadóhivatalában, Budapest, VII, Dohány u. 12

a hölgyet előadás után megvárni és elmenni vele vacsorázni.

Az úr: Az más... A feleségem most nincs Pesten.

Verseghy: Hát mire hazaérkezik... maga már be is adja ellene a válópert. Maga a Matildtól el fog válni... Értse meg barátom, magát a nagy törvény ennek a nőnek rendelte... de maguk nélkülem csak öt év múlva találkoztak volna... akkor szerették volna meg egymást... akkor vált volna el maga a feleségtől, akit ez alatt az öt év alatt megünt volna, és akkor vette volna feleségül ezt a nőt... Most ezt az öt évet megspórolhatja.

Az úr (kétségbeesve): Kérem, nekem három gyönyörű gyermekem van.

Verseghy: Ettől a nőtől lesz még hat, az kilenc.

Az úr: Mind fiú?... mert az a három, az fiú.

Verseghy: Azt majd meglátjuk.

Az úr: Én nem veszem el kérem.

Verseghy: De elveszi.

Konferansziér: Várjunk, mit szól a nő hozzá. (A nőhöz.) Kegyednek hogy tetszik ez az úr?

A nő: Sehogy.

Konferansziér: Na, Verseghy úr! (A nőhöz.) Hajlandó hozzá menni feleségül?

A nő: Isten ments... inkább a Dunának megyek!

Verseghy: De hozzá megy... értsék meg: maguk öt év múlva szeretnék

egymást... én meg akarom kímélni magukat attól, hogy még öt éven keresztül hajszolják egymást.

Az úr: Én hajszolom? Nagysád, hajszolom én kegyedet?

A nő: Engem nem hajszol, és én nem megyek magához.

Az úr: Én pedig nem veszem el.

Verseghy: De hozzá megy... de elveszi.

Az úr (könyörögve a nőhöz): Aranyos, drága nagysád, úgy-e maga nem jön hozzám?

A nő: Dehogy megyek.

Az úr: Úgy-e utál engem?

A nő: Útálok.

Az úr: Szívből?

A nő: Szívből.

Az úr: Én is magát... aranyos... köszönöm. (Verseghyhez.) Na kérem, tetszik látni... utáljuk egymást, nem megyünk egymáshoz... most már remélem, elmehetek... ajánlom magamat. (Gyorsan el.)

Verseghy (kétségbeesetten kiált az úr után): Várjon, ne menjen! Fodrász úr! (Halkabban.) Fodrász úr! (Viszszajön a nőhöz.) Miért engedte el?

A nő: Mert én csak magát szeretem.

Verseghy: Ez a mániája... Mit szeret rajtam? Nem értem! Gazdag vagyok én? Szép vagyok? Okos vagyok?

A nő: Azt nem mondhatnám... de én mégis szeretem.

Konferansziér (Verseghyhez): Miért nem veszi el, ha ennyire ragaszkodik magához?

Verseghy (nevetve): Mert már elvettem.

Konferansziér: A felesége? És belemert ebbe a játékba?

Verseghy (összenevet a feleségével): Miért ne ment volna bele? Hiszen ez az egész csak egy tudományos kísérlet volt. Igaz, szívem?

A nő: Igaz, drágám. (Csók.)

Konferansziér: Nahát az embernek megáll az esze! Mondja és mit csinált volna, ha ez az úr belemert ebbe a játékba és megkérte volna a felesége kezét.

Verseghy (más hangon): Nekiadtam volna!

(Függöny.)

Társalkodónőnek,

esetleg utazási kísérőnek ajánlkozik német és francia nyelven beszélő hölgy. Igénye: havi 60 pengő és teljes ellátás. Az illető intelligens és rokonszenves, amellelt szolgálatkész. Ajánlatokat e lap kiadóhivatala továbbít „Feltétlenül megbízható jellem“ jelige alatt

Ízmerlek! Segítsek?...

A grafológus üzenetei

Választ csak olyan levelekre adunk, amelyekhöz mellékelve van a „grafológia-szelvény”. Minden íráshoz egy szelvény. Aki levélben akar választ kapni (soron kívül), az mellékeljen megírt, felbélyegzett borítékot és irásonként 2–2 pengőt. A levelekre a beérkezés sorrendjében válaszolunk. A borítékon jelezni kell a „grafológus” szót.

Haltvány sárga rózsá. Élelmes, hamar megtalálja magát mindenféle helyzetben. Ügyességével ellensúlyozza rendtelenségre való hajlamát. Hangulatai erősen uralkodnak rajta. Egészséges életfelfogású, sok érzelme van a komikum iránt. Temperamentumos.

Fehér rózsá. Megköveteli környezetétől, hogy nagy tisztelettel vegye körül és hamarosan megsértődik, ha úgy találja, hogy nem eléggé respektálták. Kicsiségeknek nagy fontosságot tulajdonít. Igyekvő.

Rajol. Élelmes. Hamar elveszíti a lélekjelenlétét, de az élet apróbb nehézségeivel ügyesen tud megküzdeni. Kevés az önbizalma, pedig sikerei meggyőzhetnék volna, hogy nincs oka erre. Depressziókra hajlamos.

Vad orchidea. Érzelmes, a hangulatai uralkodnak rajta. Szereti a szenvedőket és irtózik minden brutalitástól. Passzivitását nem tudja leküzdeni, ha a saját érdekeiről van szó, de önfeláldozó mások kedvéért.

Uruguay. Fejlett művészi érzelme van, de még nem tud kifejezési formát találni. Sokat látott s ezek a benyomások fejlődését erősen befolyásolták. Takarékos, de nagyvonalúsághoz szokott. Zárkózott, önálló gondolkodású, erős egyéniség.

Montevideo. Élénk fantáziája van, sok mindent szeretne álmaiból megvalósítani. Bizahnat nehéz megverni. Erőszakos környezetével szemben, nem elnéző. Fejlődés-képes, magasabb színvonalú élet után vágyódik.

Fettlással. Komor alaptermészetű. Szinte zavarba jönne, ha nem volna mi miatt búsulnia. Ügyes, alkalmazkodó. Fejlett izlése van, tartózkodó. Intenzív érzelmi élettel él, de sok mindent kénytelen elnyomni magában. Érdekes és színes egyéniség.

Kis kokett. Túlságosan belevész a részletekbe, egyoldalúan és elfogultan szemléli a dolgokat. Iparkodják belső elkeseredésének okait tárgyilagosan megvizsgálni. Takarékos, óvatos, depressziókra hajló.

Fakír kő. Szigorú önmagával szemben. Narkózott. Egyenes, őszinte és megbízható. Sok előre nem látott nehézséggel kellett

megküzdenie, de nem zúgódik sohasem sorsa ellen. Mély, értékes.

Berény. Bizonytalan, nem szokta meg az önállóságot. Nincs nagy önbizalma, ha valaki hántja, nem is próbál szembeszállni, csak utólag enged utat elkeseredésének. Általában nyomott kedélyű.

Napsugár, 16. Bizik az ügyességében és ezért felületes és könnyelmű cselekedettől sem riad vissza. Önmagától igen el van ragadtatva. Öröme telik a titkolózásban. Nagy gyerek!

Strand hőse. Nagyon hiú, de úgy tesz, mint-ha nem törődne az emberek véleményével. Fellépése biztos, soha sincs zavarban. Bizonyos dolgokban vakmerő. Felületes, rendellen és mindenek dacára el van telve a maga nagyszerűségével.

Eke. Temperamentumos s intenzív érzelmi élettel él. Kicsit erőszakos, de fejlett esztétikai és művészi érzelme ennek az erőszakosságnak igen vonzó formákat tud adni s bizonyosan nagy kárt tesz a női szívekben.

Jegenye. Könnyed, de nem könnyelmű. Nem törődik külsőségekkel, sikerekkel. Közvetlen és bohémos. Bátor, senkit sem tesz felelőssé a maga dolgai miatt. Tevékeny, élénk, rendkívül friss.

Zöldfa. Nem lehet néhány szóval jellemezni, annyi ellenmondás van benne és annyira nincs határozott, kialakult jelleme. Nagyon hatnak rá az emberek és a körülmények és ezek határozzák meg azt is, hogy miképpen érez és cselekszik.

Új-Szeged. Alkalmazkodó, kellemes modora van. Tapintatos és tartózkodó. Nem sokat törődik az emberekkel, de ezt nem érezteti velük. Az ilyen embereknek rendszerint kedvez a szerencse, minden felesleges surlódást kiküszöbölnék.

Tanitónó, Balaton. Néha kellemetlenül kicsinyes s úgy belevész a részletkérdésekbe, hogy megfélelkezik a lényegesekről. Jóindulatú, ha valamit sikerül jól elintéznie, igen boldog tud lenni.

Mihálytelek. Csendes és szerény természetű, de ha valamiért megharagszik, igen határozott és éles hangon szerez érvényt akaratainak. Erősen a hangulat embere. Gondos. Szereti a kényelmet.

Egy reménytelen leány. Sajnálom, hogy nem irt őszintebben, hogy engem is egy kicsit be akar csapni, mint mindenki mást. Ne vesztse el az önbizalmát, a sikertelenségekért pedig keresse a hibát önmagában. Maga sem tudja mit akar. Minden addig

érték
mon
Gá
kevé
lem.
gond
szívó
Cs
talan
egyén
nem

Ta
szelle
hajla
van
kalm
nincs
Ha
küld
felb
Má
életb
Ebb
redés
jelen

57
ni a
Nem
zalm
szelle
állók
nem
Át
zású,
set v
mit t

Vie
ségei
egyén
és t
szerit

Pu
egyer
az ig
veszt
a hé

Nó
Igyel
és k
Bará
túlzá

57
cicon
túl r
Ném
életé

Dé
Azt
tosna
kellen

Ös
rendl
rető,
kedő
váltó
Ser
de m
mind
kúl,

érték a szemében, amíg a magáénak nem mondhatja.

Gölem. Szeret dolgozni s minden egyéb kevésbé érdekli. Közvetlen, egyenes jellem. Harmónikus, derűs kedélyű, felesleges gondokkal nem rontja meg az életét. Meleg szívű, érzéseiben állhatatos.

Csuliika Ib. Iparkodik hatáskörét kifogástalanul kitölteni. Harmónikus, áldozatkész egyéniség. Melegszívű. A saját érdekeivel nem törődik, mert nem szeret könyökölni.

Tabán, 1930. Intelligens, sokat tanult és szellemi élete színes, intenzív. Cinikusságra hajlamos. Fellelése határozott, nagy rutinja van az emberekkel való bánásban. Tud alkalmazkodni, elvei igen ruganyosak, mert nincsenek meggyőződéséi.

Hamburg, 4711. A levelet szívesen visszaküldöm, de kérem mellékeljen címzett és felbélyezett borítékot erre a célra.

Mária, Ujpest. Komoly, csak nem a való életben keresi és viszi bele idealizmusát. Ebből könnyen lesz álromantika és elkéseregés. A választékos modorú és jó megjelenésű emberek kedveli.

574 mp. Sajnálom, hogy nem írta meg ni az, ami ennyire igénybe veszi idegeit. Nem tud beilleszkedni környezetébe. Bizalmatlan, gyakran barátságatlan. Úgyes, szellemes. Nem tud alkalmazkodni. Szívesen állók rendelkezésére, mert gondolom, tényleg nem elégíti ki.

Áte. Kevés az önbizalma. Nemes gondolkodású, szerény, áldozatkész és jószívű. Keveset vár az élettől, mindig csak arra gondol, mit tud adni.

Viola. Úgyes, a mindennapi élet apró nehézségeit könnyen áthidalja. Szereti a saját egyéniségét. Jól tud bánni az emberekkel és természetesen veszi, hogy akarata szerint történjenek a dolgok.

Pusztai asszony. Egyenletes kedélyű, kiegyensúlyozott egyéniség. Tudja értékelni az igazán értékes tulajdonságokat, nem tévesztik meg a külsőségek. Fel tud emelkedni a hétköznapiak fölé.

Nóták, dalok. Fejlődőben lévő egyéniség. Igyekvő, sokat ad arra, hogy fegyelmezettten és következetesen viselkedjék. Takarékos. Barátságos, de tartózkodó, ment minden túlzástól.

576. Bieskás. Szeret feltűnni s szereti a címet. Úgyes, alkalmazkodó s nincsenek túl nagy tervei, céljai, tehát megelégedett. Némi diszharmoniait csak idegei hoznak életébe. Gőgös, szereti a hízlegést.

Délibáb, 19. Nem elég önálló ítéletében. Azt iparkodik elérni, amit mások is kívánatosnak tartanak a maguk számára. Jobban kellene ismernie önmagát. Alaptermészete szerény, befelé élő. Nehezen barátkozik.

Ősz a nyárbán. Igyekvő, fegyelmezett s rendkívül erőfeszítésekre képes. Rendszerető, szinte pedáns. Nem szereti az egyéneskedő embereket. Kerüli az izgalmakat és a változást. Kissé nehézkes.

Semper idem. Keresztülviszi az akarát, de minden erőszakot el tud kerülni. Józan, mindenben izléses, szereti a haladást anélkül, hogy a tapasztalatok és tradíciók fon-

losságát lebecsülné. Helyes ösztönei vannak. Rokonszenves, harmónikus egyéniség.

Türelem rózsát terem. Alapos, igyekvő és óvatos egyéniség. Szenvedélymentes. Nem annyira erőyes, mint szívós akaratú, de céljait irigylésreméltó következetességgel iparkodik elérni.

N. plua 8. Intelligens, ügyes, életrevaló. Nagy kár, hogy könnyen elveszti az önbizalmát. Kedves, rendkívül gyöngéd tud lenni, anélkül, hogy érzélgős lenne. Az emberek bizalommal vannak iránta. Pályafutása igen sikeresnek ígérkezik.

Kesergő, 505. Sokszor túlzásokba esik, belelovalja magát valamibe és a végén maga is azt hiszi, hogy az az igazság. Konzervatív gondolkodású. Fáradt és ezért nem akar semmi újról hallani. Sokat szenved, jelenlegi sorsa nem elégíti ki.

Csak egy kislány. Szinte szenvedélyes egyéniség. Hamar elveszti a türelmét. Szellemes, szeret mulatni. Vészesen csöknyös, ha valamiről tudja is, hogy csacsiság, ha a fejébe vette, nem hallgat még a saját józan észére sem. Nagyvonalú élet után vágyódik. Felületes.

Apollo. Egészen másképpen indult, tele volt várakozással s ma is még felül tud emelkedni a hétköznapiakon, de mind több és több gonddal kell megküzdnie. Adja az Isten, hogy hamarosan másképp álljanak a dolgok körülötte, mert igazán megérdemelné.

Kálmán 7., Lorenzo, Lueldus, Segno, Lehullott a rezgő nyárfa. Kérem szíves türelmüket, amíg a beküldött levelek sorra kerülnek. Minden levélre válaszolunk, a beérkezés sorrendjében.

G. G., Tehetség, Ica. Ugy emlékszem, hogy foglalkoztam ilyen jellegű írásokkal. Talán elkerülte figyelmüket a válasz. Ha a mai napig nem olvasták volna az elemzést, szíveskedjenek újabb írásmintát beküldeni.

Kezdő színész. Nem tartja magát rendkívüli tehetségesnek, de azt elhatározta, hogy többre fogja vinni, mint mások. Szereti a jó életet. Anyagi szempontból nagyigényű, szellemi és érzelmi kérdésekben könnyen megalkuszik. Alapjában véve cinikus, kétkedő.

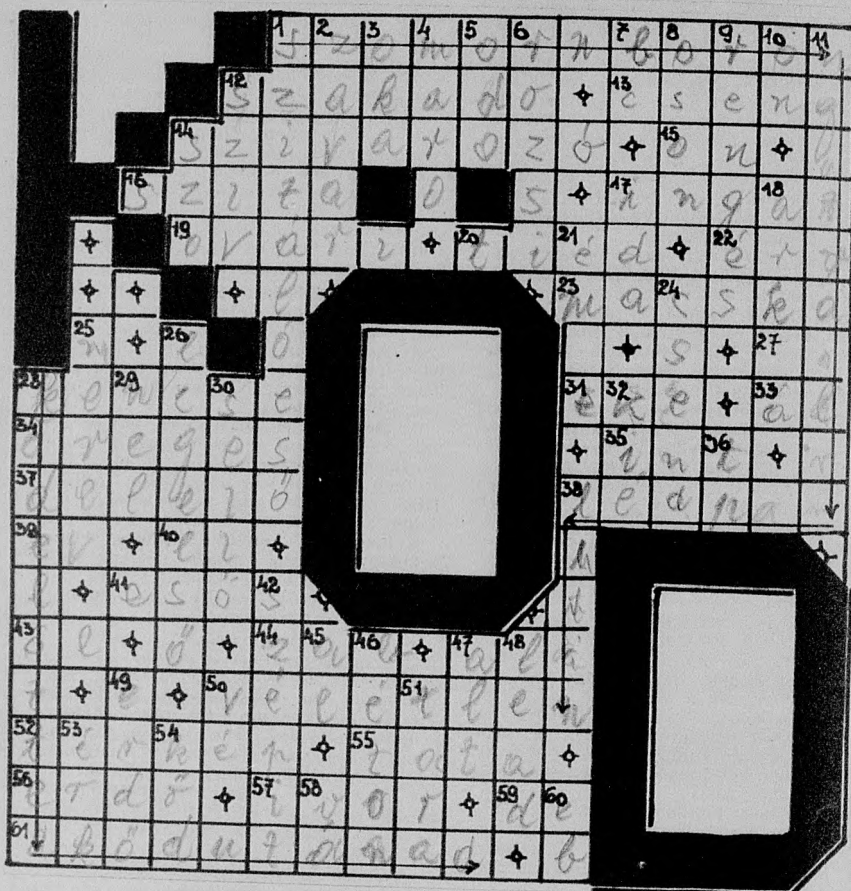
Nefeletjs 16. Rendszerető, lelkiismeretes, takarékos. Szívesen hallgat a jó szóra. Sőt szereti, ha nem egyedül kell határoznia. Nincsenek nagy ambíciói, de súlyt helyez rá, hogy szeressek.

Flegma. Kiforrott, határozott egyéniség. Sokat foglalkozott önmagával és ha valami kivétlnivalót talál magában, nem nyugszik, míg meg nem változtatja. Nem befolyásolható, néha kemény az ítéletében. Felelőségének teljes tudatában cselekszik. Sok mindenről lemondott kényszerűségből.

Eszperantó. Ha valami más foglalkozáshoz nagyobb kedve van, nem késő még, hogy azt is kitanulja. De csak abban az esetben tegye, ha új foglalkozását szeretni tudná. Fantáziája van. Nem törődik vele, ha másnak kellemetlenségét okoz. Könnyen befolyásolható.

S. Sz. V.

Kis fejtörő – nagyoknak

Vízszintes sorok: 1. Műdal (egyik sora (a nyíl irányában haladva) 12. Ilyen esőben nem jó kint járni 13. Ha megnyomják a villamoscsengőt 14. Nem pipázó 15. Ékezettel fém 16. Konyhában, szegen lóg 17. Falióra része végzi 19. Híres sajtunk 20. Nem az enyém 22. Vitánál felhasználod 23. Házállat 27. Csont, száj, latinul 28. Balatoni fürdőhely 31. Földet művelnek vele 33. Fordítva nem valódi, hamis 34. Koraérett gyerek ilyen 35. Távozó teszi 37. A legelőn, a kút körül van 38. Lásd vízszintes 1-et 39. Időegység (ékezethibával) 40. Azonos mássalhangzók 41. Összel gyakori az ilyen idő 43. Gyilkol 44. Ló eszi 47. Igekötő 50. Van ilyen találkozás is 52. A terepet olvasod le róla 55. Bányaváros

56. Sok fa van benne 57. Férfi keresztneve 59. Ellentétes kötőszó 61. Lásd függőleges 28-at.

Függőleges sorok: 1. Ha ez hull, nem esik nagyon 2. „Zür” ikerszava 3. Mindennek van 4. A lúgkő is ilyen folyadék 5. „L”-el szájjvismárka 6. Bece női név 7. Egymást követő betűk az „ABC” elejéről 8. Surran 9. Ha föld teszi, rendesen kárt okoz 10. Rag, ékezettel fém 11. Lásd vízszintes 1-el 12. Szerv 14. Nyelvtani fogalom 17. Női név 18. Ut mentén ás, aki ezt teszi 21. Egylet rövidíté 24. Ha nem hallasz lármát, ez van 25. Nem hajlékony 26. Legutolsó ellentéte 28. Mesékben gyakran előforduló kitétel, mely aktuális mostani rejtvényünkkel 29. Fordítva haszon növény 30. Vízitündé

Szerkesztői üzenetek

Olaszaink napról-napra tömegesen fordulnak hozzánk kérdésekkel. Levélben csak abban az esetben adunk választ, ha a levélíró egy megcímzett és felbélyegzett válaszborítékot küld. A nekünk szóló levelet így lessék megcímezni: „Délbáb” kiadóhivatalának, Budapest, VII.

Dohány uca 12. Felvitályosítást kérek.
Kéziratokat nem őrizünk meg

Öszinte bánat. A férj, aki néha félre lép és utólag minden esetben megbánja tettét, az élet régi és ismert figurája. Már a régi, elcsépeelt operettekben is sokszor megénekelték őt. Szindarabja rosszabb a rossznál: unalmas. És ennél nagyobb hibája igazán nem lehetne. Bemutatásra nem alkalmas. — **Pintyőke.** Versét nem közöljük, mert csakis belső munkatársaink írásait közöljük. Egyelőre sok kéziratunk van. — **Orange.** Mindkét filmszínész nő amerikai származású. Amennyire életrajzi adatainak hínni lehet, csak húsz éves. Küldje be angolnyelvű levél kíséretében. — **Mackó.** A kért művész lakása még mindig ugyanott van, de autogramkéreseknek csakis a színházban tesz eleget. K. F. jelenleg a Nemzeti Színház tagja. Csak néha szerepel, de ezt az igazgatóság megengedte. — **Mária Károly.** A beküldött három vers csakis saját szórakoztatására alkalmas, mert nincs tisztában a versírás technikájával. Témája is gyenge. — **Revűfényes nő.** Kérésével forduljon a Magyar Artisták Egyesületének titkárságához, Múzeum körút 5. — **Anna asszony.** Panaszja kissé későn jött, mert harmincéves házasság után már nem találhat kiutat ebből a helyzetből. Férje goromba, de ha harminc évig tűrte ezt, próbálja meg továbbra is eltűrni, annál inkább, mert — mint levelében írja — gyermekeit nagyon szereti. Ez adjon erőt a további kitartásra. — **Vidéki előfizető.** Levelét továbbítottuk a jelzett címre, hogy mikor kap választ, azt nem tudhatjuk. Bársony Rózsi címe: Dohány uca 47. Hajadon, haja szőke, szeme kék. A kért művész már nem felesége az említett úrnak. — **Cica.** Először is iratkozzék be valamelyik tánciskolába, majd ráér a továbbképzés kérdésével foglalkozni. Táncosnókat mindig keresnek, ha kitűnően tudnak táncolni és kellemes megjelenésük van. A szép láb fontos feltétel. **Tóth Mihály.** A vers nagyon gyenge,

írója igen rövid idő óta foglalkozhat versírással. Közlésre nem alkalmas. — **Probléma.** Színész nő akarok lenni mindenáron, de az édesanyám nagyon ellenzi — írja levelében. Hogy polgári pályán nem tud elhelyezkedni, azt elhisszük önnek, de hogy a színészi pályán el tud-e helyezkedni, az is kérdés, mert ma legjobb erőink közül is igen sokan szerződés nélkül vannak vagy kis gáziért kénytelenek fellépni. Édesanyjának valószínűleg ugyanilyen aggályai vannak, ezért óvja őnt a színésznői pályától. Tanácsunk: fogadjon szót az édesanyjának és menjen férjhez ahhoz a komoly fiatalemberhez, aki már régen megkérte a kezét. — **Könyvbarát.** Mielőtt külföldi írók műveit olvasná, feltétlenül ismerkedjék meg a magyar irodalom legjobb nevű íróinak műveivel. Azután olvasson külföldiektől. Galsworthy, Thomas Mann, Claude Anet, Wells, Zweig és még ezer jó író van, akinek műveit olvashatja. Pudernárkakat nem ajánlunk, de a levelében említett márka egyike a legjobb gyártmányoknak, amit bátran használhat. Higanymentes puder nincsen és bizonyos mértékben mindegyik fajta ártalmatlan, ezért ha csak nincsen nagyon zsíros vagy csúnya arcbőre, azt ajánljuk, hogy ne puderozza magát. — **Kis kíváncsi.** No, nézze meg az ember! Hát még kételkedik abban, hogy egy tizennyolc éves fiatalember tud-e igazán és örökké szeretni? Miért ne tudna, csak az a kár, hogy ez az „örökké” a legközelebbi szerelemig értendő, mert a tizennyolc éves fiúk addig, amíg megnősülnek, legalább tíz kislánynak ígérnek örökké. sűrű tartó szerelmet. — **Petike.** 1. Berlin, Lichtensteinallee 2a., 2. Berlin-Hallensee Paulsbornerstrasse 2., 3. 1040 Las Palmas Ave, Hollywood. — **Baby.** Örvendek, hogy régebbi bajai elmúltak. Tartózkodjék továbbra is sokat szabad levegőn.

Előfizetési ár:

¼ évre 3 pengő 50 fillér, ½ évre 7 pengő.
Ausztriában példányonként 60 Groschen.
Budapest, VII, Dohány uca 12

Kiadótulajdonos: TOLNAINYOMDAI
MŰINTÉZET ÉS KIADÓVÁLLALAT RT
Kiadásért és szerkesztésért felel: PAIZS GÉZA

Nyomatott Tolnai Nyomdai Műintézet és Kiadó-
vállalat Rt. mélynyomó-körforgógépein,
Budapest, VII, Dohány uca 12 szám

Szerkesztőség és kiadóhivatal telefonszámai:
József 423-39 és József 423-50